

సమావేశము - XVIII

వాల్యూము - I

నెం. 4

వెల : రూ. 82.50

04 అక్టోబర్, 2021

సోమవారం,

(శక. సం. 1943

భాద్రపద బ. - 13)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

వేజీ నెం.

I.	ప్రకటన	...	01
II.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రము	...	01
III.	ప్రశ్నోత్తరాలు	...	01
IV.	సభా కార్యక్రమం :		
	1. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	...	28
	2. పిటీషన్స్	...	32
V.	వాయిదా తీర్మానాలు	...	32
VI.	లఘు చర్చ :	...	33
	'తెలంగాణ రాష్ట్రంలో హరిత హారం' పై లఘుచర్చ.		
VII.	ప్రభుత్వ బిల్లులు :	...	59
	1. 2021, తెలంగాణ గృహ నిర్మాణ సంస్థ (సవరణ) బిల్లు (2021 సం.పు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 5) (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా).		
	2. 2021, శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యాన విశ్వ విద్యాలయ (సవరణ) బిల్లు (2021 సం.పు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 6) (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా).		
	3. 2021, జాతీయ న్యాయ శాస్త్ర అధ్యయనముల మరియు పరిశోధనల అకాడమీ విశ్వవిద్యాలయ (సవరణ) బిల్లు (2021 సం.పు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.7) (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా).		
	4. 2021, తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (2021 సం.పు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.8) (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా).		

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్ ప్రొటెం	:	శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి
ప్యానల్ చైర్మన్లు	:	శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ్ రావు శ్రీ నయ్యద్ అమినుల్ హసన్ జాఫీ
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి శ్రీ ఇ. సంజీవ్ రావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీమతి ఎ. పద్మాసిని శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ బేతి వీరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పద్దెనిమిదవ సమావేశపు - నాల్గవ రోజు)

సోమవారం, అక్టోబర్ 04, 2021

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెం అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

ANNOUNCEMENT

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- I am to announce to the House that I have received the following Message from the Hon'ble Speaker, Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 01-10-2021:

1. The Telangana Housing Board (Amendment) Bill, 2021 (L.A.Bill No.5 of 2021) (As passed by the Telangana Legislative Assembly.)

2. Sri Konda Laxman Telangana State Horticultural University (Amendment) Bill, 2021 (L.A.Bill No.6 of 2021) (As passed by the Telangana Legislative Assembly.)

3. The National Academy of Legal Studies and Research University (Amendment) Bill, 2021 (L.A.Bill No.7 of 2021) (As passed by the Telangana Legislative Assembly.)

4. The Telangana Panchayat Raj (Amedment) Bill, 2021 (L.A.Bill No.8 of 2021) (As passed by the Telangana Legislative Assembly.)

The above Bills will be taken-up today itself."

PAPER LAID ON THE TABLE

A copy of the Amendment to the Telangana State Private Universities (Establishment and Regulation) Rules, 2019 issued in G.O.Ms.No.26, Higher Education (UE.2) Department, Dt.18.09.2020, as required under Clause 45(3) of the Telangana State Private Universities (Establishment and Regulation) Act, 2018 (Telangana Act No.11 of 2018.)

ప్రశ్నోత్తరాలు

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం:- ప్రశ్నోత్తరాల సమయం.

ప్రశ్న నెం.3679

చెక్ డ్యామీల నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం.3679 (13) డా.వల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారూ, దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో అనేక చెక్ డ్యామీలను నిర్మించడంతో సాగు చేయదగిన భూమి, భూగర్భ జలమట్టం పెరిగిన విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు నిర్మించిన చెక్ డ్యామీల సంఖ్య ఎంత, వాటి క్రింద ఎంత మేరకు అదనంగా సాగు చేయదగిన భూమి లభించింది;

ఇ)భవిష్యత్తులో మరికొన్ని చెక్ డ్యామీలను నిర్మించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున ఆర్థిక మంత్రి (శ్రీ టి.హరీష్ రావు) :- అ) అవునండీ.

ఆ) రాష్ట్రం ఏర్పాటైనప్పటి నుండి రూ.4,589.00 కోట్ల మొత్తంతో మొత్తం 1,402 చెక్ డ్యామీలను చేపట్టడమైనది. వీటిలో 151 చెక్ డ్యామీలను ఇప్పటి వరకు పూర్తి చేయడం జరిగింది. 689 చెక్ డ్యామీల నిర్మాణం చివరి దశలో ఉంది. చెక్ డ్యామీల ద్వారా ప్రయోజనం పొందే పరోక్ష ఆయకట్టు దాదాపు 3.55 లక్షల ఎకరాలుగా ఉండవచ్చు.

ఇ) మొదటి దశలో చేపట్టిన చెక్ డ్యామీలు పూర్తయిన వెంటనే, రెండవ దశలో మిగిలిన 562 చెక్ డ్యామీలను చేపట్టడమవుతుంది.

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. భారత దేశంలో నీటి సంరక్షణ కోసం చెరువులు త్రవ్వకోవడం, చెక్ డ్యామీలు నిర్మించుకోవడమనే ఒక పద్ధతి అనాదిగా వస్తోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రపంచంలోనే ఎక్కడా లేని నిధంగా ఆనాటి కాకతీయ రాజుల కాలం నుండి మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో గొలుసుకట్టు చెరువులు నిర్మించడం జరిగింది. ఆ పద్ధతినే మనం కొనసాగించడం జరుగుతోంది. కాకతీయ రాజుల కాలంలో 75,000 చెరువులుంటే, మన తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఆవిర్భవేనాటికి కేవలం 46,000 చెరువులు మాత్రమే మిగిలి ఉన్నాయి. ఆ 46,000 చెరువుల కట్టలు బాగు చేసుకుని, వాటి తూములు, ఫీడ్ ఛానెల్స్ ని బాగు చేసుకుని, దాదాపుగా వాటికి అనేక మధ్య తరహా నీటి ప్రాజెక్టులని అనుసంధానం చేసుకుని, ఇంకా వాటికి సపోర్టుగా చెక్ డ్యామీలు కూడా ఉంటే బాగుంటుందని ఊహించి, వాటి ఏర్పాటుకు సపోర్టు చేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వానికీ, ముఖ్యమంత్రి గారికీ, మంత్రిగారికీ తమరి ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం ద్వారా 46,000 చెరువులను బాగు చేసుకోవడమే

ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టుగా మనం భావించవలసి ఉంది. వాటన్నింటినీ బాగు చేసుకోవడం ద్వారా ఇప్పటికే 15,05,000 ఎకరాల ఆయకట్టును స్థిరీకరించుకుని దానికి ఖచ్చితంగా నీరు అందే విధంగా మనం చేసుకున్నాం. మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం ద్వారా మనం ఇంకా 5,73,000 ఎకరాల ఆయకట్టును స్థిరీకరించుకోవలసి ఉంది. 20,78,000 ఎకరాలను స్థిరీకరించుకోవడానికి అనుసంధానంగా ప్రాజెక్టులను చేపట్టినట్లుగా, అవసరమున్న చోట్ల చెక్ డ్యామీలను కూడా ఏర్పాటు చేసుకుని, వాటిని బలోపేతం చేయడం ద్వారా ఆయా చెరువుల్లో సంవత్సరంలో 10 నెలల పాటు నీరు నిలువ ఉండేట్లుగా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముంది. అనేక నదులు, వాగులు కూడా ఆక్రమణలకు గురై సన్నగా, చిన్నగా అయిపోయాయి. కాబట్టి, వాటిని కాపాడుకుంటూ వాటి మీద చెక్ డ్యామీలను నిర్మించవలసిన అవసరం మరింతగా ఉందని నేను భావిస్తున్నాను.

రెండవ అంశం, 2014వ సంవత్సరం నుండి చెరువులు, పెండింగ్ ప్రాజెక్టులతోపాటు కొత్త ప్రాజెక్టులను చేపట్టి, వాటిలో కొన్ని పెండింగు ప్రాజెక్టులను మనం పూర్తి చేసుకున్నాం. ఖమ్మం జిల్లాలో 'భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టు' వంటి కొత్త ప్రాజెక్టులను కూడా కొన్నింటిని పూర్తి చేసుకుంటూ, 1,31,000 ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుతో పాటు 2,59,000 ఎకరాల పాత ఆయకట్టును స్థిరీకరించుకున్నాం. మొత్తం 3,91,000 ఎకరాలకు సాగునీరందించేటువంటి పెండింగు మరియు కొత్త ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసుకున్నాం. ఇంకా పూర్తి కావలసిన ప్రాజెక్టులు అనేకమున్నాయి. ఆనాటి నుండి పెండింగులోనున్న ప్రాజెక్టులను పాక్షికంగా సిద్ధం చేసుకుని, వాటి ద్వారా ఇప్పటికీ 18,53,000 ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకి సాగునీరు అందించుకోగలుగుతున్నాం. దానితోపాటు 16,10,000 ఎకరాల పాత ఆయకట్టుని స్థిరీకరించుకున్నాం. దాదాపుగా 34,70,000 ఎకరాలకు పెండింగులోనున్న ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీరు అందించగలుగుతున్నాం. ఇప్పుడు మంత్రి గారు చెప్పినట్లు, చెక్ డ్యామీల ద్వారా 3,55,000 ఎకరాలకు సాగునీరు అందించవచ్చు. అంటే, చెరువుల ద్వారా

20,78,000 ఎకరాలు, పెండింగు ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసుకోవడం ద్వారా 34,00,000 ఎకరాలు, ఇంకా 3,90,000 ఎకరాలు కూడా కలుపుకుంటే మొత్తం 59,00,000 ఎకరాలకు మనం సాగు నీరు ఇవ్వగలిగాం. లక్షల ఎకరాలను స్థిరీకరించుకోవడం చాలా అవసరం. కాబట్టి, ఖచ్చితంగా చెరువులకు అనుసంధానం చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. వీటి ద్వారా వచ్చిన ఫలితాలను కూడా మనం ఈ రోజు గమనించుకోవాలి. 2014-15 సంవత్సరంలో ఉన్న సాగు విస్తీర్ణం 1.131 కోట్ల ఎకరాలు. ఏడు సంవత్సరాల తరువాత 2020-21 సంవత్సరంలో 203.80 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఇవాళ సాగు చేయడం జరిగింది. ఈ ఏడు సంవత్సరాల్లో దాదాపుగా 72,00,000 ఎకరాల్లో అదనంగా సాగు చేయడం జరిగింది. అంటే, నికరంగా 55% సాగు విస్తీర్ణం పెరిగింది.

భూగర్భ జలాలు గత సెప్టెంబరు 2020లో చూస్తే, 5.38 మీటర్ల దిగువన లభ్యమయ్యేవి. కానీ, ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబరు 2021లో 4.57 మీటర్ల దిగువనే లభ్యమవుతున్నాయి. అంటే, పైనుండి దాదాపుగా 15 అడుగుల్లోపలే మనకు భూగర్భ జలాలు అందుతున్నాయి. మా హన్మకొండ జిల్లాలో 1.56 మీటర్లలోనే భూగర్భ జలాలు అందుతున్నాయి. కొత్తగా చెరువులు బాగు చేసుకోవడం, చెక్ డ్యామ్లు నిర్మించుకోవడం, వీటన్నింటినీ అనుసంధానం చేయడం ద్వారా ఒక మీటరు పైననే భూగర్భ జలాలు దొరుకుతున్నాయి. అంటే, ఒక పక్క సాగు విస్తీర్ణం 55% పెరిగింది, భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి, వరి ధాన్యం 2014-15 సంవత్సరంలో 24.29 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఉత్పత్తి కాగా, 2020-21 సంవత్సరంలో 141.13 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తి జరిగింది. వరి ధాన్యం ప్రొక్యూర్మెంట్ 481% పెరిగింది. అంటే, 116 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల వరి ధాన్యం ప్రొక్యూర్మెంట్ పెరిగింది. ఇదంతా నీటిని సంరక్షించుకుంటూ, పొదుపుగా వాడుతుండడం వల్లనే సాధ్యమైందని మేము భావిస్తున్నాం. భారత దేశంలోనే అత్యధికంగా మన రాష్ట్రంలో 3 కోట్ల మెట్రిక్ టన్నుల మేర

పంటలు పండాయి. According to an Article on 'Agriculture in Post-Independent India - Looking Back and Looking Ahead' by Niti Aayog, Telangana State Ranked Second in the Country with 6.59% growth rate of income from the Agriculture Sector in the last decade. అంటే, 2011-12 నుండి 2019-20 వరకు మన రాష్ట్రంలో వచ్చిన గ్రోత్ రేట్ 6.59 శాతం అధ్యక్షా.

10.10 దేశంలోని చిన్న రాష్ట్రాల్లో ఒకటైన త్రిపుర గ్రోత్ రేటు 6.87 శాతం ఉన్నప్పటికీ, పెద్ద రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ రాష్ట్రం నెంబర్ వన్ గా ఉన్నది. కాబట్టి, నీటిని సమృద్ధిగా అందించడం వల్లనే ఇదంతా సాధ్యమైందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇప్పటి వరకు 1402 చెక్ డ్యామ్ల నిర్మాణానికి అనుమతులు వచ్చి, కొన్ని పూర్తి చేయగా, మరికొన్ని రెండవ దశలో పనులు జరుగుతున్నాయి. పూర్తి చేసిన డ్యామ్లలో కూడా వర్షాలు ఎక్కువగా కురవడం వలన భూగర్భ జలాలు పెరిగి, అనుసంధానం జరిగి, సైడ్ బండ్స్ కొన్ని చోట్ల అవసరం లేదనుకున్నారు, మట్టి బాగానే ఉన్నదనుకున్నారు, కానీ, వర్షాలు పడినానంతరం, పునఃపరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వస్తున్నది. పరిశీలించినానంతరం అవసరమైతే సైడ్ బండ్స్ పునర్నిర్మాణానికి మీరేమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా తెలుపవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

ఆక్రమించబడ్డ చెరువులలోని నదులకు, స్ట్రీమ్స్ కి ఖచ్చితంగా చెక్ డ్యామ్ల నిర్మాణానికి ఎటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారో తెలుపవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు (ఆర్థిక శాఖ మంత్రి వర్యులు) :- సభ్యులు పల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డిగారు చెక్ డ్యామ్ల నిర్మాణం గురించి ప్రశ్నించారు. తెలంగాణ ఉద్యమం నీళ్ళు, నిధులు, నియామకాల కొరకు జరిగిందని సభ్యులకు తెలుసు. అందులో ప్రధాన అంశం నీళ్ళు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో

గత ప్రభుత్వాలు సాగునీటి రంగంలో చేసిన నిర్లక్ష్యం వల్లనే ఈ ప్రాంతం కరువు, కాటకాలకు నిలయంగా మారింది, వలసలకు, రైతుల ఆత్మహత్యలకు, ఆకలి చావులకు కారణమైంది. బొగ్గు బావులు, బొంబాయిల, దుబాయిల బ్రతుకులకు కారణం గత పాలకుల నిర్లక్ష్యం. అందుకే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సాగునీటి రంగంలో, కృష్ణా, గోదావరి నదులలో తెలంగాణ వాటాను నూటికి నూరు శాతం వినియోగించుకోవాలని, గోదావరిలో మన రాష్ట్రానికి హక్కుగా ఉన్న 968 టి.ఎం.సి.లు, కృష్ణా నదిలో మన వైపు పూర్తి అలకేషన్ కొరకు ట్రిబ్యునల్‌లో ప్రయత్నం చేస్తూనే, ఇప్పుడున్న 299 టి.ఎం.సి.ల నీటిని పూర్తి స్థాయిలో, మన రాష్ట్రప్రజలు ఉపయోగించుకునే విధంగా ఒడిసి పట్టాలన్నదే ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన. దానిని త్రిముఖ వ్యూహంగా అమలు చేసుకున్నాం. ఒకటి భారీ, మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులు, చిన్న నీటి పారుదల వ్యవస్థ, మూడు నదులు, వాగులు వంకల మీద చెక్ డ్యామ్ నిర్మాణం చేసి ప్రతి నీటి చుక్కను ఒడిసి పట్టాలన్నది ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పం. దానిలో భాగంగానే ఈ రోజు రాష్ట్రంలోని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడం, కాశేశ్వరం వంటి మెగా ప్రాజెక్టును కూడా దేశంలోనే రికార్డు స్థాయిలో పూర్తి చేసి, కృష్ణా, గోదావరి నదుల నీళ్ళను వినియోగించుకుంటున్నాము. దానికి ఎన్నో రిజర్వాయర్లను రీ-డిజైనింగ్ ఆఫ్ ప్రాజెక్ట్స్ చేసి, భారీ రిజర్వాయర్లకు రూపకల్పన చేసి, సాగునీటిని నిల్వ చేసుకొని ఈ ప్రాంత ప్రజలకు 365 రోజులు నీళ్ళందించాలని పెద్ద పెద్ద రిజర్వాయర్లను కట్టుకున్న విషయం మీకు తెలుసు. ఈ మధ్యలోనే రాష్ట్రంలోనే రెండవ అతి పెద్ద రిజర్వాయర్ 50 టి.ఎం.సి.ల మల్లన్న సాగర్ రిజర్వాయర్‌ను పూర్తి చేసి నీళ్ళు నిలిపిన విషయం కూడా మీకు తెలుసు. ఒక వైపు భారీ, మధ్య తరహా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకున్నాము.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం ద్వారా రాష్ట్రంలోని చెరువులన్నింటినీ

పునరుద్ధరించే కార్యక్రమం చేశాము. దాని ఫలితాలను కూడా ఇవాళ మనం చూస్తున్నాము. ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎమ్మెల్యేలుగా పని చేసినప్పటికీ, ఆ రోజుల్లో భారీ వర్షాలు పడితే, వందల సంఖ్యలో చెరువులు తెగిపోయి, ఊళ్ళు కొట్టుకుపోయిన వార్తలు చూసేవాళ్ళం. కానీ, ఈసారి రికార్డు స్థాయిలో వర్షాలు పడినప్పటికీ, ఎక్కడో ఒకటి, రెండు చోట్ల ఇబ్బందులు కలిగి ఉండవచ్చు గానీ, ఒక్క చెరువు కూడా తెగి పడలేదంటే అది మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం గొప్పతనమని మనం చెప్పకోవచ్చు.

(టైజర్ బెంచీల నుండి హర్షధ్వనాలు)

నాలుగైదు నెలలు మత్తళ్ళు దూకుతూనే ఉన్నాయి, పాకులు పట్టినప్పటికీ ఒక్క చెరువు కూడా దెబ్బ తినలేదు, అద్భుతమైన ఫలితాలు మిషన్ కాకతీయ ద్వారా సాధించుకున్నాము.

అన్ని నదులు, వాగులు, వంకల మీద చెక్ డ్యామ్‌లు కట్టి ఎక్కడిక్కడ నీటిని ఒడిసి పట్టాలన్నది ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పం. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో మనం రాష్ట్రం సాధించుకుంటే, చేగు బావిలో చెంబులతో నీళ్ళు ముంచుకునే రోజులు వస్తాయని వారు చెప్పిన మాట నేడు మేము ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాము. బోర్లలో నీళ్ళు ఎల్లబోస్తున్నాయి. ఒకనాడు 400-500 అడుగులకు బోర్లు వేస్తే, తేమ కూడా రాని రాష్ట్రం, ఈరోజు నీళ్ళు ఎల్లబోసే స్థితికి వచ్చిందంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దూరదృష్టి, దృఢ సంకల్పం, నిరంతర పర్యవేక్షణ మరియు ఒక విజన్‌తో సాధ్యమైందని చెప్పవచ్చు. వల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు చెక్ డ్యామ్‌లవల్ల అనేక ప్రయోజనాలున్నాయి. తెలంగాణలో బావులు, బోరు బావులు మొత్తం కలిపి 35 లక్షలున్నాయి. దాదాపు 50 లక్షల ఎకరాల వరకు విద్యుత్తు, బోర్లు, బావులపై ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసే రైతులున్నారు. యాసంగి పంట వస్తే,

విద్యుత్తు లేక బావుల్లో, బోర్లలో నీళ్ళు ఇంకిపోయి, చాలా పంట ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉండేది. నేడు మిషన్ కాకతీయ చెక్ డ్యామ్ల నిర్మాణం వల్ల భూగర్భ జలాలు పెరిగిపోయి, కరువు పీడిత గ్రామాలు నేడు సస్యశ్యామలంగా మారుతున్నాయి.

ఈ మధ్య వచ్చిన రిపోర్టు ఆధారంగా, తెలంగాణ ప్రాంతం గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే, 3.09 మీటర్ల భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి. అత్యధికంగా రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో 6.03 మీటర్ల భూగర్భ జలాలు నమోదు కావడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు పూడిక మొత్తం చెరువుల్లోకి కొట్టుకు వచ్చేది, ఈ చెక్ డ్యామ్లు సిల్ట్ అరెస్టర్లుగా పని చేసి, చెరువుల్లో పూడిక తగ్గడానికి దోహదం చేస్తున్నాయి. అదే విధంగా, భూ గర్భజలాలు పెరగడానికి దోహదపడుతున్నాయి.

గొర్రెలు, మేకలు, పాడి పశువులకు నీరు అందుబాటులో ఉంటోంది. ఒక్కుడు మహబూబ్ నగర్ లోని గొల్ల, కురుమ సోదరులు నీళ్ళు లేక వందల కిలోమీటర్లు ప్రయాణించే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఈనాడు మహబూబ్ నగర్ కూడా సస్యశ్యామలంగా మారింది. పశుపక్షాదులకు కూడా నీళ్ళు లభ్యమయ్యే పరిస్థితి నేడు కనిపిస్తోంది. సాగు ప్రక్రియ పొడవునా చెక్ డ్యాముల్లో 365 రోజులు కూడా నీళ్ళు ఉంటున్నాయి. దీని వలన పరోక్షంగా మత్స్యకారులకు కూడా పెద్దయెత్తున చేప పిల్లలను పెంచుకునేందుకు ఉపాధి లభిస్తోంది. అడవులు, చెట్లు పెరగడానికి, తేమ శాతం పెరగడానికి కూడా భూగర్భజలాలు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నాయి. గతంలో పామాయిల్ తోటల పెంపకానికి తెలంగాణ రాష్ట్రం అనుకూలం కాదనే వాళ్ళు. కానీ, ఇవాళ చెరువులు బాగు చేసి, చెక్ డ్యామ్లు కట్టి, ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసిన తరువాత, తేమ శాతం పెరిగి, తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా పామ్ ఆయిల్ తోటలకు అనువుగా ఉన్నదని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ మధ్యనే రిపోర్టు ఇచ్చి, మన రాష్ట్రంలో కూడా పామ్ ఆయిల్ తోటల పెంపునకు మనకు అవకాశమిచ్చింది. గాలిలో తేమ శాతం పెరగడంతో ఈరోజు బయోడైవర్సిటీ కూడా పెరుగుతూ ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారి

విజన్ తోనే బయోడైవర్సిటీ పెంపునకు తెలంగాణ రాష్ట్రం దోహదపడింది.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుండి హర్షధాన్వాలు)

అక్కడక్కడ చెక్ డ్యామ్లు తెగిపోయాయని సభ దృష్టికి వలువురు సభ్యులు తీసుకు వచ్చారు. ఖచ్చితంగా దానిపై విచారణ జరుపుతాము. మనం నార్మల్ గా డిజైన్ చేశాము, హైయెస్ట్ ఫ్లడ్స్ కు డిజైన్ చేయాలంటే పెద్దయెత్తున భూమిని సమకూర్చుకోవలసి వస్తుంది, దానితో పెద్దయెత్తున రైతులు భూములు కోల్పోతారనే ఉద్దేశ్యంతో నార్మల్ ఫ్లడ్స్ కు తట్టుకునేట్లు డిజైన్ చేయించాము. హైయెస్ట్ ఫ్లడ్స్ వచ్చిన దగ్గర కొంత డ్యామేజ్ జరిగిన విషయం వాస్తవం, కేవలం మూడు, నాలుగైదు ప్రాంతాలలోనే డ్యామేజ్ జరిగింది, దానిని కూడా వెంటనే రెస్టోర్ చేసేందుకు తగు చర్యలు తీసుకుంటాం. మరిన్ని చెక్ డ్యామ్లు చేపడుతున్నారా అని సభ్యులు ప్రశ్నించారు. పాటెన్నియాలిటీ ఉన్న చోట, అవసరమన్న దగ్గర ఇదొక నిరంతర ప్రక్రియగా కొనసాగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

10.20 శ్రీ ఎలిమినేటి క్రిష్ణారెడ్డి (శాసన సభ నియోజక
ఉ. వర్గం):- అధ్యక్షా, వర్షాకాలంలో విపరీతంగా వర్షాలు

కురవడం వల్ల వాగులు మరియు నదుల్లోని నీరు వృధాగా సముద్రంలో కలుస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో చెక్ డ్యామ్లను నిర్మించడం జరిగింది. వాటి వల్ల బోరు బావుల్లో భూగర్భ జలమట్టం పెరిగి వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి అనుకూలంగా ఉంది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 47,000 చెరువులు ఉన్నాయని నేను అనుకుంటున్నాను. అయితే మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా గొలుసుకట్టు చెరువులున్నాయి. ఒక చెరువు నిండి మరొక చెరువుకు నీళ్ళు పోవాలంటే ఫీడ్ బ్యాక్ ఛానల్స్ ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు మా దగ్గర రెండు చెరువులున్నాయి. ఒకటి, ఏడు ఎకరాల్లో బ్యాటెస్సింగ్ రిజర్వాయర్ మరియు మరొకటి, ఎఫ్.టి.ఎల్ తో కలుపుకొని నూట ఇరవై ఎకరాల శిఖం ఉంది. దాని క్రింద 150 ఎకరాల సాగు భూమి ఉంది. అయితే

బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నుండి పెద్ద చెరువులోకి నీళ్లు వెళ్లాలంటే 4.5 కి.మీ ఫీడర్ ఛానల్ ఉంది. దాని ద్వారా బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నుండి పెద్ద చెరువుకు దాదాపు నడుము లోతు వరకు నీళ్లు వస్తాయి. 2015వ సంవత్సరం నుండి ఆనాడున్న శ్రీ ధర్మానాయక్, ఎస్.ఇ. ఫీడర్ ఛానల్ ను క్లీన్ చేయించాల్సిందిగా అడగడం జరిగింది. కానీ, ఇంతవరకు ఆ పని కాలేదు. ఆ ఫీడర్ ఛానల్ లో మొత్తం చెట్లు, తుమ్మలు మొలిచి నీళ్లు పోవడానికి వీలు లేక అక్కడక్కడ కట్టలు తెగిపోతున్నాయి. అంతే కాకుండా, 1962వ సంవత్సరంలో కాలువ పైన రెండు ఫీట్లతో చిన్న మోరీలు కట్టడం జరిగింది. నీళ్లు ఎక్కువ వచ్చిన సందర్భంలో మొత్తం కట్టలు తెగిపోతున్నాయి. దీని గురించి నేను ఇ.ఇ. గారిని అడిగితే, ఇది గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో చేసుకోవాలి తప్ప మాకు ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ నిధులు కేటాయించడం లేదన్నారు. జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా చేయాలంటే సాధ్యపడదు కాబట్టి, వాటికి కావాల్సిన నిధులు ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తుందా? దాదాపు రూ.50 లక్షలు ఖర్చు పెడితేనే ఫీడర్ ఛానల్ ఆచరణలోకి వస్తుంది. ఈ చెరువులు గత మూడు సంవత్సరాల నుండి నిండుతున్నాయి కానీ, తూమును సీలు చేశారు. దాని వల్ల చెరువు లోవల ఉన్న దాదాపు 60 ఎకరాల్లో రైతులు వ్యవసాయం చేయలేకుపోతున్నారు. అక్కడ నాకున్న భూమి కూడా శిఖంలో మునిగిపోయి ఉంది. కనీసం యాసంగి పంటలైనా పండిద్దామంటే దాదాపు మార్చి నెల వరకు నీళ్లు పోతున్నాయి. నీళ్లు నిండి సీల్ చేసిన చెరువుల క్రింద భూములకు నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పిస్తారా లేక అలాగే సీలు చేసి ఉంచుతారా వీటికి సంబంధించిన వివరాలను తెలుపాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం-నల్గొండ):- అధ్యక్షా, గత ఆర్థిక సంవత్సరం 2020-2021లో వర్షాకాలం మరియు యాసంగి కలిపి మొత్తం 104.75 లక్షల ఎకరాలలో వరి సాగుచేయబడింది. I am restricted to talk about Check Dams only. In

that, 104.75 lakh acres of irrigated land, what is the contribution of Check Dams? That is what I want to ask.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు క్లిష్టరెడ్డి గారు రెండు విషయాలు అడిగారు. ఫీడర్ ఛానళ్ల మరమ్మత్తు విషయానికి వస్తే, ఇంతకు ముందు ఏ చిన్న మరమ్మత్తుకైనా ప్రభుత్వం వరకు వచ్చి ప్రభుత్వం క్లియరెన్స్ ఇవ్వాలంటే చాలా సమయం పట్టేది. వరదలు వచ్చినప్పుడు ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ ఎమర్జెన్సీ పనులు చేయవలసి ఉంటుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయాన్ని గమనించి దాదాపు 70 సంవత్సరాల కాలంలో ఎవరూ చేయని విధంగా ఫైనాన్సియల్ పవర్స్ ను మొట్టమొదటి సారిగా డెప్యూటీ ఇ.ఇ నుండి ఈ.ఎన్.సి వరకు ఇవ్వడం జరిగింది. It is never before in the history. పదివేల రూపాయల పని మంజూరు కావాలన్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చి ప్రభుత్వం మంజూరు ఇచ్చిన తరువాతనే పని మొదలు పెట్టాలంటే పుణ్యకాలం కాస్త గడిచేది. కానీ, ఈ విషయాన్ని గమనించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు డెప్యూటీ ఇ.ఇలకు, ఇ.ఇలకు, ఎస్.ఇలకు, చీఫ్ ఇంజనీర్ కు, ఇ.ఎన్.సి వరకు కూడా ఫైనాన్సియల్ పవర్స్ ను ఇచ్చారు. గేట్ల మరమ్మత్తు, కాలువల మరమ్మత్తు, ఎమర్జెన్సీ పనులను వంటివి ఏవి చేపట్టాలన్నా ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ కు 25 కోట్ల రూపాయలు, చీఫ్ ఇంజనీర్ కు 5 కోట్ల రూపాయలు, సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ కు 2 కోట్ల రూపాయలు, ఇ.ఇ 50 లక్షల వరకు డైరెక్ట్ గా అవసరాన్ని గుర్తించి వెంటనే మంజూరు చేసి పనులు చేపట్టే అధికారాన్ని వారికి అందించడం జరిగింది. బహుశ గౌరవ సభ్యులు అడిగినప్పుడు ఈ పవర్స్ వారికి లేవు. దీని మీద గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. Now, it is in force. నేను తప్పకుండా సంబంధిత ఇంజనీర్లను ఆదేశించి ఆ పనులు చేపట్టాలని సూచిస్తాను. అయితే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొన్ని రోటీన్ పనులను NREGS లో చేసుకోవచ్చు. సి.సి. లైనింగ్ ఉన్న రెగ్యులర్ కాలువల్లో కూలీలకు పని కల్పించడంతో పాటు ప్రాడక్టివ్ వర్క్ జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం రెగ్యులర్ గా

మెయిన్టెనెన్స్ వర్క్స్ను ఉపాధి హామీ పథకంతో అనుసంధానం చేసి కాలువలను మరమ్మత్తు చేయాలని, కాలువల్లో పేరుకుపోయిన సిల్ట్ను తొలగించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించడం జరిగింది.

సభ్యులు ప్రస్తావించిన రెండవ విషయానికి వస్తే, మా చెరువులో ఉండే నీటిని క్రింది వ్యవసాయ పొలాలకు విడుదల చేస్తారా, ఆ తూమును మూసే ఉంచుతున్నారన్నారు. ఇది ఇప్పటి వరకు ఆయా ప్రాంత రైతుల ఆలోచనకు అనుగుణంగానే అమలు చేస్తు వచ్చాము. ఒకప్పుడు నీళ్లు ఉండవు, నీళ్లు పోతే రావేమో అని ఆలోచించి తూములు మూసుకునే పరిస్థితి ఉండేది. బహుశ అటువంటి పరిస్థితి ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో లేదు. కృష్ణా మరియు గోదావరి నీళ్లని సరిపడినంత సద్వినియోగం చేసుకున్నాం కాబట్టి, స్థానిక రైతులు మరియు ఇంజనీర్లు వ్యవసాయ శాఖతో సమన్వయం చేసి స్థానికంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని మేము ఆదేశిస్తాము. గౌరవ సభ్యులు తేరా చిన్నప రెడ్డి గారు what is the total contribution of Check Dams? అని అడిగారు. అయితే కొత్తగా కడుతున్న చెక్ డ్యామ్ల ద్వారా 3లక్షల 55వేల ఎకరాలకు మనం నీరు అందించబోతున్నాం. వాస్తవంగా భూగర్భ జలాలు పెరగడం ద్వారా బావులు మరియు బోర్ల ద్వారా వ్యవసాయం పెరిగే అవకాశం ఉంది. నార్మల్గా ఒక ట్యూబ్ వెల్ కానీ, వెల్ కానీ దాదాపు 2 ఎకరాలు సాగు చేస్తుంది. దాని ప్రకారం ఒక ఎకరం వరి సాగు జరిగిందంటే దాదాపు 35 క్వింటాళ్ల పంట పండుతుంది. చెక్ డ్యామ్ల వల్ల ఉపయోగం ఏమిటంటే పంట కోతకొచ్చే సమయానికి నీటి లభ్యత తగ్గి గతంలో పంట చేను ఎండిపోయేది. ఈ చెక్ డ్యామ్లు మరియు చెరువుల మరమ్మత్తుల వల్ల భూగర్భ జలాలు పెరిగి పంట చివరి దశ వరకు నీటి లభ్యత ఉండడం వల్ల పంట ఎండిపోకుండా రైతులు పూర్తి స్థాయిలో వేసిన పంటను పండించుకునే వెసులుబాటు కలుగుతుంది.

రాష్ట్ర స్థూల దేశీయోత్పత్తి

ప్రశ్న నెం. 3675 (15) శ్రీ నవీన్ కుమార్ కురుమయ్యగారి, ఎం.ఎల్.సి.:- గౌరవ నీయులై న

ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) 2021-2022 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రాష్ట్ర స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (జిఎస్డిపి) తాత్కాలిక అంచనాలు ఎంత;

ఆ) కొవిడ్-19 మహమ్మారి వల్ల జీఎస్డిపి ప్రభావితమయిందన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఈ) గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో జీఎస్డిపికి వ్యవసాయ, ఐటీ రంగాల తోడ్పాటు ఎంత;

ఉ) జీఎస్డిపిని పెంచడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి.హరీష్ రావు):- అ) కేంద్ర ప్రభుత్వ గణాంకాల, కార్యక్రమ అమలు మంత్రిత్వశాఖ (ఎంటిఎస్పిఐ) క్యాలెండర్

ప్రకారం 2022, జూలై కాలంలో 2021-22, ఆర్థిక సంవత్సర తాత్కాలిక అంచనాలను రూపొందించ డువుతుంది.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) 2019-2020 సంవత్సరానికి తెలంగాణ జీఎస్డిపి వృద్ధి 11.3 శాతం ఉండగా 2020-2021లో ప్రస్తుత ధరలలో అది 2.4 శాతానికి తగ్గింది.

ఈ) ప్రస్తుత ధరలలో 2020-2021 గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలు 20.5 శాతం, ఐటీ రంగం 13.5 శాతం తోడ్పాటును ఇచ్చాయి.

ఉ) జీఎస్డిపి పెరుగుదల కోసం ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1) రైతులకు పెట్టుబడి సహాయాన్ని సమకూర్చడానికి రైతు బంధు పథకం, సాగునీటి మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచి, 24X7 ఉచిత విద్యుత్తు అందించడానికి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు, మిషన్ కాకతీయ వంటి ప్రధాన కార్యక్రమాలు, వ్యవసాయ వినియోగదారులకు విత్తన

సబ్సిడీలు, మత్స్యకారులకు ఉచిత చేప పిల్లలు, రైతు బీమా అనే రైతుల బృంద జీవన బీమా పథకం.

2) గ్రామీణ ఆదాయాలకు తోడ్పాటు అందించడం కోసం పశుగణ ప్రాధాన్యతను గుర్తించి, గొర్రెల పంపిణీ, లీటరు ఒక్కొంటికి రూ.4/- చొప్పున పాల డెయిరీలకు విక్రయించిన పాలపై ప్రోత్సాహకాలు వంటి కార్యక్రమాల ద్వారా ప్రభుత్వం పశుగణ ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించింది.

3) పారిశ్రామిక రంగంలో, నిర్దిష్టకాల ఆమోదాలు, స్వీయ-ధృవీకరణ విధానం ద్వారా రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయడానికి వీలుగా ఒక పెట్టుబడిదారు హితంగా పారిశ్రామిక విధానం అంటే తెలంగాణ రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టు ఆమోదం, స్వీయ-ధృవీకరణ వ్యవస్థ (టిఎస్-ఐపాస్) ప్రభుత్వ ప్రధాన ధృవీకరణ సర్వీసుగా ఉంది. పారిశ్రామిక భూమి బ్యాంకు ఏర్పాటు, ఫార్మా సిటీ, వైద్య పరికరాల పార్క్, మెగా టెక్స్టైల్స్ పార్క్, ఫుడ్ పార్క్, ప్లాస్టిక్ పార్క్ మున్నగు వంటి రంగాల నిర్దిష్ట పారిశ్రామిక పార్కుల ఏర్పాటు, నిరంతరాయ నాణ్యమైన విద్యుత్తు సరఫరా ఏర్పాటు పారిశ్రామిక వృద్ధికి దోహదపడింది.

10.30 శ్రీ నవీన్ కుమార్ కుర్మయ్యగారి (శాసన సభ ఉ.) నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, ధన్యవాదములు. ఏదైనా ఒక రాష్ట్రం లేదా దేశం యొక్క స్థూల ఆర్థిక వ్యవస్థ పురోభివృద్ధి చెందాలంటే ఉత్పత్తి మరియు సేవల పెరుగుదలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. 2014లో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుండి ప్రణాళికాబద్ధంగా అన్ని రంగాల్లో సమగ్రాభివృద్ధి సాధించి ముందుకు వెళుతుందనే విషయంలో ఎటువంటి సందేహం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

కరోనా విపత్తులో అనేక రాష్ట్రాలు చతికిలపడ్డా, మన రాష్ట్రం సంక్షోభం నుండి కోలుకోవడమే కాకుండా, స్థిరంగా ముందుకు సాగడం మన ముఖ్యమంత్రి గారి సమర్థ నాయకత్వానికి మరియు ఆర్థికమంత్రి గారి క్రమశిక్షణకు నిదర్శనమని తెలియజేస్తున్నాను.

1) రాష్ట్ర జి.డి.పి. 2014 నుండి 2020 వరకు దాదాపు 94 శాతం వృద్ధి చెందినది.

2) తెలంగాణ రాష్ట్రం, దేశంలోనే TAX to GDP ratioలో మొదటి స్థానంలో నిలిచింది.

3) 2020-21 RBI రిపోర్టు ప్రకారం రాష్ట్ర స్థూల అప్పులు FRBM limits లోపలే ఉన్నవి.

4) వ్యవసాయ మరియు ఆధారిత రంగాల్లో తెలంగాణ వృద్ధి 2014-15లో రెండు శాతంగా ఉండగా నేడు అది 16.5 శాతంగా వృద్ధి చెందింది.

5) తెలంగాణలోని per-capita income growth ఎప్పుడు కూడా జాతీయ సగటు కన్నా ఎక్కువగా ఉండటం గమనార్హం.

6) టి.ఎస్.ఐ.పాస్. ద్వారా అనుమతులు పొందిన పరిశ్రమలు దాదాపు 17,302, వచ్చిన పెట్టుబడులు రూ.2.20 లక్షల కోట్లు.

7) రాష్ట్ర ఐ.టి. ఎగుమతులు 2014లో రూ.57,000 కోట్లు కాగా, ప్రస్తుతం రూ.1,45,000 కోట్లకు పెరిగింది.

8) విద్యుత్తు రంగంలో సగటు వినియోగంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో ఉంది.

9) ఇవన్నీ కూడా మొన్న గౌరవ మంత్రి కేటీఆర్ గారు ఇదే సభలో చెప్పినట్లు - "Stable Government and Able Leadership" ను అందిస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేటీఆర్ గారి ఆధ్వర్యంలోనే సాధ్యమని విశ్వసిస్తూ, తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, సాగు నీరు అందించడం, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ప్రాధాన్యత క్రమంలో పూర్తి చేయడం, 24 గంటలు వ్యవసాయానికి ఉచిత కరెంట్ అందించడం వంటి కారణాల వలన రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి. లో వ్యవసాయ రంగం వాటా పెరిగిన మాట వాస్తవమేనా? దాని వివరాలు తెలుపగలరని కోరుతున్నాను. జి.ఎస్.డి.పి. ఎస్టిమేట్ను ఎన్నిసార్లు మార్చడం జరిగింది. అలాగే, జి.ఎస్.డి.పి. పెరగడానికి ఏ ఏ రంగాల్లో అధిక వాటా వచ్చాయో వాటి వివరాలు తెలుపగలరు.

మెరుగైన ఆర్థిక వృద్ధి మరియు స్థిరమైన అభివృద్ధి సాధిస్తున్న రాష్ట్రాలకు కేంద్రం ఏమైనా ప్రోత్సాహకాలు, గ్రాంట్లు

ఇస్తున్నదా? అందులో భాగంగా మన రాష్ట్రానికి ఏమైనా నిధులు రావడం జరిగిందా? వివరాలు తెలియజేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నవీన్ గారు అడిగినట్లు, కరోనా కష్టకాలంలో అనేక రాష్ట్రాలు చతికిలపడిన సందర్భంలో, గత రెండు సంవత్సరాల్లో తెలంగాణ రాష్ట్రం “కళ్యాణ లక్ష్మీ”, “రైతు బంధు” “రైతు బీమా”, బి.డి.కార్మికులకు, మరియు వృద్ధులకు అందజేస్తున్న పింఛన్లను కరోనా కష్ట కాలంలో కూడా అందజేయడం జరిగింది. ఈ నేపథ్యంలో ఇతర రాష్ట్రాలు సమయానికి జీతాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం జీతాలు సమయానికి ఇవ్వడమే కాకుండా పి.ఆర్.సి. పెంచి జీతాలివ్వడంతోపాటు అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ముందుకు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో పారదర్శకమైన, ప్రగతిశీలమైన, ప్రతిభావంతమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. కాకపోతే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కొత్త పాలసీలు తెచ్చి అభివృద్ధి కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన సహాయం అందడం లేదని, అనేక సందర్భాల్లో చట్ట సభలో చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి, మనకు పన్నుల్లో రావలసిన వాటా టంచ్ గా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వస్తుందా లేదా? రెండవది ఫైనాన్స్ కమిషన్ నుండి రావలసిన సహకారం లభిస్తుందా లేదా? జి.ఎస్.టి. నుండి రావలసిన ఆదాయం గతంలో పార్లమెంట్ లో ఉన్నప్పుడు రెగ్యులర్ గా ఫాలో చేసినా కూడా పెండింగులో ఉండేది. ఆ వాటా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వస్తుందా, లేదా? ఇవి రాకపోవడం వల్ల మన రాష్ట్రం యొక్క పురోగతికి ఆటంకం జరుగుతుందా, అనే అంశాలను దయచేసి వివరించాల్సిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు (గ్రామీణ ఆదాయానికి తోడ్పడే విధంగా పశు సంపద, పాల డైరీలను ప్రోత్సహించాలనే భావనతో, ప్రత్యేకంగా ఒక లీటర్ పాలకు నాలుగు రూపాయల చొప్పున ప్రభుత్వం అందివ్వడం జరుగుతోంది. ఇది కేవలం విజయ డెయిరీ పరిమితమవుతుంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో విజయ డెయిరీ ఫామ్ లు లేక MACS ద్వారా అనుమతి పొందిన కరీంనగర్ మిల్క్ ప్రొడ్యూసర్ కంపెనీ డెయిరీ ఫామ్ లను నిర్వహిస్తోంది. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నాలుగు రూపాయల రాయితీ కల్పన గత మూడు సంవత్సరాల నుండి అమలుకు నోచుకోలేదు. ఈ అంశం గౌరవ మంత్రి గారి దృష్టిలో ఉన్నదని భావిస్తున్నాను. గతంలో కూడా ఈ అంశాన్ని వారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నాలుగు రూపాయల రాయితీ కల్పించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

పశువుల పంపిణీ కార్యక్రమంలో భాగంగా చనిపోయిన పశువులకు ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ ద్వారా రావలసిన నిధులు కలెక్టర్ గారి ఆఫీస్ లో జమ చేయబడి గత రెండు సంవత్సరాల నుండి పెండింగులో ఉన్నాయి. కాని, ప్రత్యామ్నాయంగా, చనిపోయిన పశువుల స్థానంలో కొత్త పశువులను కొనివ్వడం లేదు. ఈ శాఖల సమన్వయ లోపంతో ఈ విధంగా జరుగుతోందని భావిస్తున్నాను. ఈ అంశంపై గౌరవ మంత్రి గారు చొరవ తీసుకొని, ఎల్.ఐ.సి. ద్వారా చనిపోయిన పశువుల స్థానంలో కొత్త పశువులను కొనివ్వాలిందిగా కోరుతున్నాను.

గొర్రెల పంపిణీ పథకాన్ని ప్రారంభించినప్పుడు లక్షా ఇరవై వేల యూనిట్ల ఖర్చుగా మనం భావించాము. అందులో 25 శాతం గొర్రెల పెంపకం దారులు డిపాజిట్ చేస్తే, 75 శాతం ప్రభుత్వం రాయితీ ఇస్తున్నది. 2018వ సంవత్సరం ఎన్నికల కంటే ముందు లబ్ధిదారులు రూ.31,250/- జమ

చేశారు. గత మూడు సంవత్సరాల నుండి ప్రభుత్వం విడుదల చేయవల్సిన రాయితీ విడుదల చేయకపోవడంతో some of the schemes are not grounded. ఒక్కోయూనిట్ ధరను లక్షా డెబ్బై ఐదు వేల రూపాయలకు పెంచారు. ఇప్పుడు ముందు ఎవరైతే డిపాజిట్ చేశారో, వారు లక్షా డెబ్బై ఐదు వేల రూపాయల్లో, 25 శాతం అదనంగా భర్తీ చేయాలని అంటున్నారు. వాస్తవంగా గొర్రెల పెంపకం దారులు ఎప్పుడైతే 25 శాతం డిపాజిట్ చేశారో, అప్పుడే గొర్రెలు కొనుగోలు చేసి ఉంటే రెండింతలు అయ్యి ఉండేవి. గతంలో వారు రూ.32 వేలు డిపాజిట్ చేశారు. రూ.6,000/- చొప్పున ఒక గొర్రెను కొనుగోలు చేసినట్లైతే, 5 గొర్రెలు వచ్చేవి. అవి ఇప్పుడు రెట్టింపు అయ్యేవి. కావున లక్షా, డెబ్బై ఐదు వేల రూపాయలకు కొత్త యూనిట్ను కొనసాగించండి. ఇంతకు ముందు డిపాజిట్ చేసిన వారికి మాత్రం అదనంగా నిధులు చెల్లించాలనే ఆంక్షలు విధించకుండా let the scheme be grounded with the old proportionate share, which they have deposited.

10.40

ఉ.

جناب سید امین الحسن جعفری (JANAB)

(SYED AMINUL HASAN JAFRI
LOCAL AUTHORITIES)

:(CONSTITUENCY - HYDERABAD

ایک، دو دن پہلے GSDP پر اسمبلی میں سوال آیا تھا، منسٹر صاحب کی جانب سے یہ جواب دیا گیا کہ مالیاتی سال برائے 2020-21ء کے جی ایس ڈی پی میں 3.5 فیصد کا اضافہ ہوا ہے، موجودہ قیمت سے زیادہ ہے اس طرح یہ قومی سطح پر منفی رہا۔ اس کے ساتھ ایک اور بات بتائی گئی کہ لاگت اور قیمتوں میں 0.3 فیصد کمی ہوئی، مگر جو اعداد و شمار پیش کئے گئے ان کے حساب سے موجودہ قیمتوں میں 2.4 فیصد کمی آئی ہے۔ وہاں پر کہا گیا کہ اس میں اضافہ ہوا، لیکن یہاں پر کہا جا رہا ہے کہ اضافہ

نہیں ہوا، بالکل اس کی الٹ بیانی کی جا رہی ہے۔ کووڈ-19 کے اثرات کے باوجود ریاستی جی ایس ڈی پی میں اضافہ ہوا ہے۔ اس کی ایک بنیادی وجہ یہ ہے کہ شعبہ زراعت میں پیش رفت ہوئی ہے، یہ بہت نمایاں ہے، جس کی وجہ سے شعبہ زراعت میں قومی سطح پر کمی آئی، لیکن ریاست میں اضافہ ہوا۔ تقابل غور بات یہ ہے کہ پچھلے سال شعبہ صنعت کی سرگرمیاں منفی رہی ہیں، اس کی وجہ جی ایس ڈی پی کے حصہ میں واقعی کمی ہوئی ہے۔ اس کی جگہ شعبہ خدمات میں تیزی سے اضافہ ہو رہا ہے، جو تقریباً 60 فیصد کے قریب ہے۔ زرعی شعبہ 20 فیصد، صنعت اور دیگر شعبہ جات 20 فیصد ہیں۔ انجما و بہت ہی عمدہ ہے۔ اس کو برقرار رکھنا چاہئے۔ میں ایک چیز جاننا چاہتا ہوں کہ وہاں اور یہاں کے اعداد و شمار میں تضاد کیوں آیا؟ شکریہ

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):-అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి బాగా పెరిగి ఆర్థికంగా బలపడి ఉన్నాము. చట్ట సభ సభ్యులైన మనందరికీ మాత్రం 1వ తారీఖున బ్యాంక్ అకౌంట్ లలో జీతాలు పడుతున్నాయి. కానీ, ఉద్యోగులకు మరియు పెన్షనర్లకు మాత్రం 1వ తారీఖు నుండి 15వ తారీఖు మధ్యన పడుతున్నాయి. వారి జీతాలను 1వ తారీఖునే చెల్లించే అవకాశం ఎన్ని నెలల తరువాత ఉంటుందో తెలుపవల్సిందిగా తమరి ద్వారా ఆర్థిక శాఖామాల్యులను కోరుతున్నాను. అలాగే, మన రాష్ట్రంలో రెండు లక్షలకు పైగా కాంట్రాక్ట్ మరియు టెంపోరరీ ఉద్యోగులు ఉన్నారు. వారందరికీ సమాన పనికి సమాన వేతనం ఇవ్వాలని దాదాపు రెండు సంవత్సరాల క్రితమే సుప్రీం కోర్టు తీర్పునిచ్చింది. మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెంది, ఆదాయం బాగుంది కాబట్టి వాళ్లకు కూడా కనీస జీతాలు చెల్లించే అవకాశమేమైనా ఉన్నదా మరియు దానిని ఎప్పటి నుంచి అమలు చేస్తారని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ తేరా చిన్నవ రెడ్డి:-అధ్యక్షా, జి.ఎస్.డి.పిలో ప్రైవేట్, సెకండరీ మరియు టెర్షియరీ సెక్టార్లకు రెవెన్యూ vs మ్యాన్ పవర్ బ్రేక్ ఏమైనా ఇస్తారా. అలాగే, జిల్లాలో

కాంపిటీటివ్ స్పిరిట్ క్రియేట్ చేయడానికి జిల్లాల వారీగా జి.ఎస్.డి.పిలో ఏమైనా ర్యాంక్లు ఇస్తామా అనే విషయాలను తెలియజేయవల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నవీన్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ, రెండు విషయాలను అడిగారు. వారు జి.ఎస్.డి.పి ఎస్టిమేట్స్ ఎన్ని సార్లు రివైజ్ చేస్తారనే ప్రశ్నను వేశారు. అడ్వాన్స్ ఎస్టిమేట్స్ను ముందుగానే ఒక సంవత్సరానికి తయారు చేస్తారు. ఉదాహరణకు, 2020-21వ సంవత్సరానికి ముందు ప్రావిజనల్ ఎస్టిమేట్స్, ఫస్ట్ రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్, సెకండ్ రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ మరియు థర్డ్ రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ అని మొత్తం ఐదు సార్లు తయారు చేస్తారు. గౌరవ సభ్యులు ప్రైమరీ మరియు సర్వీస్ సెక్టర్లు జి.ఎస్.డి.పికి ఎంత కాంట్రీబ్యూట్ చేస్తున్నారని అడిగారు. 24.1 శాతం జి.ఎస్.డి.పితో మన రాష్ట్రపెరుగుదలకు ప్రైమరీ సెక్టర్ దోహదపడుతుంది. మన రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పితో సర్వీస్ సెక్టర్ వాటా 59.4 శాతంగా ఉంది. ముఖ్యంగా ఈ రోజు మనం గమనిస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డనాడు దేశం యొక్క జి.డి.పితో మన రాష్ట్రం 4.06 శాతంగా ఉండేది. But, today it is almost 5%. అంటే దేశం యొక్క జి.డి.పి కంటే కూడా రాష్ట్రం యొక్క జి.ఎస్.డి.పి ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల మన రాష్ట్ర పెరుగుదలతో పాటు దేశం యొక్క జి.డి.పి పెరుగుదలలో కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రం దోహదపడుతుందనే విషయాన్ని అందరూ గుర్తుంచుకోవాలి. మనం గమనిస్తే దేశ జి.డి.పితో తెలంగాణ రాష్ట్రవాటా 5 శాతంగా ఉంది. దేశంలో మనకంటే జనాభాలో మరియు జియోగ్రాఫికల్గా చాలా పెద్ద రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. కానీ, దేశ సంపదను కాంట్రీబ్యూట్ చేసే విషయంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆరవ స్థానంలో ఉంది. అంటే మన రాష్ట్రం జియోగ్రాఫికల్గా 13 లేదా 14వ స్థానంలో ఉన్నా, దేశానికి సంపద సమకూర్చే విషయంలో మాత్రం ఆరవ స్థానంలో ఉండడమనేది రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ కూడా గర్వ కారణం. అంటే, we are one of the highest GDP contributors to the national growth.

అదే విధంగా, రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు 11.7 శాతం జి.ఎస్.డి.పి పెరుగుదల నమోదైంది. మన రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి 2014-15వ సంవత్సరంలో 5లక్షల 5వేల 849 కోట్ల రూపాయలుంటే ప్రస్తుతం 9లక్షల 80వేల 407 కోట్ల రూపాయలు ఉంది. అంటే గత ఆరు సంవత్సరాల్లో 93.8 శాతం పెరుగుదల నమోదు చేసి జి.ఎస్.డి.పి పెరుగుదలలో దేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం మూడవ స్థానంలో ఉంది. అలాగే, దేశం యొక్క వృద్ధి రేటు గమనిస్తే 2014-15వ సంవత్సరంలో 1కోటి 24లక్షల 67వేల 950 కోట్ల రూపాయలుంటే, 2020-21వ సంవత్సరం ముగిసే నాటికి 1కోటి 97లక్షల 45వేల 670 కోట్లు ఉంది. అంటే దేశం యొక్క వృద్ధి రేటు 58.4 శాతంగా ఉంది. మన రాష్ట్రం యొక్క వృద్ధి రేటు 93.8 శాతమైతే, దేశం యొక్క జి.డి.పి వృద్ధి రేటు 58.4 శాతంగా ఉంది. అంటే దేశంతో చూసినప్పుడు డబుల్ వృద్ధి రేటును నమోదు చేస్తూ రాష్ట్ర సంపదను పెంచడంతో పాటు దేశ సంపద పెరుగుదలలో కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రం గణనీయంగా దోహదపడుతుందనటానికి మన పని తీరు మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అవలంబించిన విధానాలు కారణమనే విషయాన్ని ఈ రోజు మనందరం కూడా గుర్తించాల్సిన అవసరమున్నది.

అలాగే గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి కవిత గారు మాట్లాడుతూ, మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏ విధమైన తోడ్పాటు లభిస్తుందని, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులు సకాలంలో రాకపోవడం వల్ల ఏమైనా ఇబ్బంది అవుతుందా, జి.ఎస్.టి నిధులు వస్తున్నాయా అని అడిగారు. వాస్తవానికి, రెవెన్యూ డెఫిసిట్ రాష్ట్రాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం 15వ ఆర్థిక సంఘం ద్వారా నిధులు సమకూరుస్తుంది. మనది రెవెన్యూ సర్ప్లస్ రాష్ట్రం కాబట్టి 15వ ఆర్థిక సంఘంలో ఎటువంటి నిధులు కేటాయించబడలేదు. కానీ, పని చేస్తున్న రాష్ట్రాలను శిక్షించవద్దు, బాగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలకు కూడా ప్రత్యేకంగా నిధులివ్వాలని 15వ ఆర్థిక సంఘం దేశంలోని మూడు రాష్ట్రాలకు ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీ ఇవ్వాలని స్పష్టమైన రికమెండేషన్లు ఇచ్చింది.

సాధారణంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఎవరు అధికారంలో ఉన్నా ఆర్థికసంఘం యొక్క నివేదికలను తు.చ. తప్పకుండా అమలు చేసి రాష్ట్రాలకు నిధులిచ్చేవారు. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం బాగా పని చేస్తుందని, రెవెన్యూ సర్ప్లస్ ఉన్నదని, రాష్ట్రం స్వప్రోవద్దనే ఉద్యోగంతో ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీ ఇవ్వాలని 15వ ఆర్థిక సంఘం సూచించినా, వారి సూచనలను పట్టించుకోకుండా దురదృష్టవశాత్తు ప్రస్తుతం ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకృణ పెట్టడం జరిగింది. ఈ మధ్య లక్నోలో జి.ఎస్.టి కౌన్సిల్ మీటింగ్ జరిగినప్పుడు కేంద్ర ఆర్థిక శాఖా మంత్రి అయిన శ్రీమతి నిర్మలా సీతారామన్ గారిని కలిసి 15వ ఆర్థిక సంఘం నివేదిక ప్రకారం మీరు మాకు డబ్బులెందుకివ్వరు, తక్షణమే డబ్బులివ్వాలని గుర్తు చేస్తూ, ఆ విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించాను. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి స్పందన రావడం లేదు. బాగా పని చేస్తున్న తెలంగాణ వంటి రాష్ట్రాలకు ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, అనేక సందర్భాల్లో the highest body of the country, నీతి అయోగ్ లాంటి సంస్థలు “మిషన్ కాకతీయ” వంటి పథకాలకు నిధులివ్వాలని రికమెండ్ చేశాయి.

10.50 కానీ, ఒక్క రూపాయి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి
ఉ. ఈ రాష్ట్రానికి, either “Mission Kakatiya” or “Mission Bhagiratha” పథకాల అమలుకు అందలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి జి.ఎస్.టి నిధులు సకాలంలో వస్తున్నాయా అని గౌరవ సభ్యురాలు అడిగారు. పోయిన సంవత్సరం, మనకు జి.ఎస్.టికి సంబంధించి రావలసిన డబ్బును కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. ఇవ్వవలసిన నిధుల నుండి కొంత వర్సెంటేజ్ మాత్రమే ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకొని, అది కూడా, చాలా ఆలస్యంగా ఇచ్చారు. జి.ఎస్.టి కౌన్సిల్ కాలపరిమితి ముగిసిన తరువాత, అంటే, 2022వ సంవత్సరం తరువాత మిగిలిన నిధులను, దశల వారీగా ఇస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. జి.ఎస్.టికి సంబంధించి, చట్టం చేసిన నాడు, కేంద్ర

ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పిందంటే, 14 శాతం వృద్ధి రేటు కంటే, ఎంత లోటు వస్తే అంత డబ్బును కేంద్ర ప్రభుత్వమే ఇస్తుందని అక్కడి పెద్దలు చెప్పారు. కానీ, మొన్న కరోనాని ఒక సాకుగా చూసి, మేము పూర్తిగా జి.ఎస్.టి నిధులను ఇవ్వలేమని, ఇవ్వవలసిన దాంట్లో కొంత వర్సెంటేజ్ మాత్రమే ఇచ్చి, మిగతా డబ్బు, 2022 జి.ఎస్.టి కౌన్సిల్ కాలపరిమితి ముగిసిన తరువాత ఇస్తామని చెప్పడం వల్ల రాష్ట్రానికి కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల డబ్బు రాకుండా పోయింది. ఆ విధంగా చేయడం వల్ల, మన రాష్ట్ర పురోగతి మీద, రాష్ట్రంలోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద తీవ్ర ప్రభావం పడిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యురాలికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజుకి కూడా ఐ.జి.ఎస్.టి కాంపెన్సేషన్ ద్వారా కొంత డబ్బు, జి.ఎస్.టి కాంపెన్సేషన్ ద్వారా కొంత డబ్బు, రాష్ట్రానికి రావలసి ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి బకాయి రావలసి ఉంది. అందుకోసం, మన అధికారులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు చేస్తున్నారు. జీవన్ రెడ్డి గారు రెండు విషయాలు ప్రస్తావించారు. విజయ డెయిరీకి నాలుగు రూపాయల ఇన్సెంటీవ్ ఇచ్చారు, కరీంనగర్ డెయిరీకి కూడా అందించాలని అన్నారు. తప్పకుండా, కరీంనగర్ డెయిరీకి కూడా ఇస్తాము అదే విధంగా నల్గొండలోని మదర్ డెయిరీకి కూడా అందిస్తాము, మిగిలిన అన్ని డెయిరీలకు ఇస్తాము. అందులో ఎటువంటి అనుమానం పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. అదే విధంగా చనిపోయిన పాడి పశువుల స్థానంలో వెంటనే పాడి పశువులను అందించాలని అన్నారు. పాడి పశువులను మనం ఇతర రాష్ట్రాల నుండి తెచ్చుకోవాలి. గత 18 మాసాలుగా, కరోనా రావడం వల్ల రాకపోకలు బండ్ అయిపోయాయి. కరోనా వల్ల యూనిట్ గ్రౌండింగ్ కి సంబంధించి కొంత ఆలస్యమయ్యింది. ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలిచ్చారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు జగదీశ్ రెడ్డి గారు ఇందాక చెప్పారు. మేము ఆల్ రెడ్డి పాడి పశువులను తెప్పించుకోడానికి మా జిల్లాలోని రైతులను ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించామని చెప్పారు. ఒక వేళ మీ జిల్లాకు సంబంధించి అటువంటి కేసులు ఏమైనా

పెండింగ్ లో ఉంటే, మీ కలెక్టర్ గారికి ఆదేశాలిచ్చి, త్వరితగతిన గ్రాండింగ్ చేయిస్తామని గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను. జీవన్ రెడ్డి గారు గొర్రెల రాయితీ గురించి మాట్లాడారు. మంచి పని చేశారు మీరు, అని మమ్మల్ని అభినందిస్తే బాగుండేది. పోయిన సారి కర్నాటక రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. శ్రీ రేవన్న గారని, గొల్ల కురుమ వర్గానికి చెందిన ఆయన కేబినెట్ లో మంత్రిగా ఉండేవారు. ఆయన కర్నాటక నుండి హైదరాబాదు వచ్చి, ప్రగతి భవన్ లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి గొంగడి కప్పి, మా గొల్ల కురుమ వర్గానికి చెందిన వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నా, మా గొల్ల కురుమల అభివృద్ధి కొరకు ఇన్ని కార్యక్రమాలు చేయలేదు, మేము మీ పార్టీ కాకపోయినా, మీరు చేసిన వుంచి పనిని అభినందించకుండా ఉండలేకపోయాము, అందుకోసమే కర్నాటక నుండి ప్రగతి భవన్ దాకా వచ్చి, మీ అపాయింట్ మెంట్ తీసుకొని, మీకు గొంగడి కప్పి సన్మానిస్తున్నానని చెప్పి మీ పార్టీకి చెందిన మంత్రి గారే గతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందించారు. మీరు, నిజానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన పనిని అభినందించాలి. లక్షా ఇరవై అయిదు వేల రూపాయల కంటే ఎక్కువ ధర పెట్టనిదే ఇరవై గొర్రె పిల్లలు, ఒక పొట్టేలు రావడం లేదు. ఆ సంఖ్యను పెంచాలని, గౌరవ సభ్యులు మల్లేశం అన్న అదే విధంగా శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు, శాసన సభ్యులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిస్తే, ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్ద మనసు చేసుకొని, పెరిగిన ధరలకు అనుగుణంగా, ఆ సంఖ్యను లక్షా డెబ్బై అయిదు వేల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. దానిని మీరు అభినందించాలి. నిజానికి ఈ రోజు ధరలు బాగా పెరిగాయి. యూనిట్ ను మనం నాలుగేళ్ల నుండి అమలు చేస్తున్నాము. నాలుగేళ్ల కాలంగా ధరలు పెరిగాయి. లక్షా ఇరవై అయిదు వేల రూపాయలతో, ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్తే, 14, 15 గొర్రె పిల్లలు ఒక పొట్టేలు మాత్రమే వస్తున్నాయి, మేము అనుకున్నట్లుగా, ఇరవై గొర్రె పిల్లలు రావడం లేదని వాళ్లు బాధ పడితే, ఖచ్చితంగా ఇరవై గొర్రె పిల్లలు రావాలి, పొట్టేలు కూడా రావాలి అని ముఖ్యమంత్రి

గారు ఆ సంఖ్యను లక్షా డెబ్బై అయిదు వేల రూపాయలకు పెంచారు. దానిని మీరు అభినందించాల్సింది పోయి తప్పు పట్టే ప్రయత్నం చేయడం మంచిది కాదు. లక్షా ఇరవై అయిదు వేల రూపాయలకు ఎన్ని పశువులు వస్తే అన్నే తెచ్చుకుంటామంటే ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. వాళ్లే సబ్సిడీని నష్టపోతారు. యాభై వేల రూపాయలు అదనంగా వచ్చే డబ్బును ఒక కుటుంబం ఎందుకు నష్టపోవాలి? వారికి లాభం జరగాలి, మేలు జరగాలని ప్రభుత్వం ఆలోచించింది తప్ప మరొకటి కాదని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. తప్పుకుండా సంబంధిత మంత్రి గారు వచ్చినప్పుడు మీరు ఒకసారి డిస్కస్ చేయండి. వారు ప్రావర్గా ఆన్సర్ చేయగలుగుతారు. అదే విధంగా జాఫీ గారు అడిగారు. వృద్ధి రేటు ఎట్లా ఉందని అన్నారు. ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాలు, భారత దేశంలోని అనేక రాష్ట్రాలు కరోనా వల్ల నెగటివ్ గ్రోత్ ను నమోదు చేస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రం పాజిటివ్ గ్రోత్ ను నమోదు చేసింది. అయితే, ఈ గ్రోత్ రేట్ అనేది రెండు, మూడు రకాలుగా ఉంటుంది. కరెంట్ ప్రైసెస్, కాన్స్టెంట్ ప్రైసెస్ అని ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాలలో కరెంట్ ప్రైసెస్ ని, కాన్స్టెంట్ ప్రైసెస్ ని చూసినప్పుడు డిఫరెన్స్ కనబడుతుంది. నిజంగా మీరు అన్నట్లు అగ్రికల్చర్ సెక్టార్ కి సంబంధించి మంచి గ్రోత్ ని నమోదు చేసాము. Comparitively, దేశంలోనే, తెలంగాణ రాష్ట్రం హయ్యెస్ట్ గ్రోత్ ని నమోదు చేసింది. దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలను చూసినప్పుడు, వ్యవసాయం, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రం 20.5 శాతం గ్రోత్ రేట్ నమోదు చేయడం అనేది మామూలు విషయం కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల, వ్యవసాయ, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలను మనం బాగా ప్రోత్సహించడం వల్ల, పెద్దఎత్తున పెట్టుబడి పెట్టడం వల్ల మన గ్రోత్ రేటు పాజిటివ్ గా ఉంది. కరోనా కాలంలో కూడా మనం ఆ పాజిటివ్ గ్రోత్ రేటును నమోదు చేసుకున్నాము. చిన్నపరెడ్డి గారు జిల్లాల వారీగా, సెక్టార్ వారీగా డాటా ఇవ్వమన్నారు. నార్మల్ గా ఆ సమాచారం అసింబ్లీలో ప్లేస్ చేస్తాము. ప్రతి సంవత్సరం

బడ్జెట్ సెషన్స్ లో డిపార్ట్ మెంట్ ఆఫ్ ప్లానింగ్ ద్వారా అసెంబ్లీలో పుస్తకం రూపంలో పూర్తి వివరాలను పెడతాము. ఏ పట్టణంలో ఎంత, ఏ మండలంలో ఎంత, ఏ జిల్లాలో ఎంత నమోదయ్యింది, ఏ సెక్టార్ లో ఎంత నమోదయ్యిందనే వివరాలు నా దగ్గర ఉన్నాయి. నార్మల్ గా గౌరవ సభ్యులందరికీ అందజేయడం జరుగుతుంది. పోయిన సంవత్సరానికి సంబంధించిన సమాచారం కావాలంటే, ఒక కాపీని గౌరవ సభ్యులకు పంపిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. నర్సిరెడ్డి అన్న పాపం డ్యూటీ సిన్సియర్ గా చేస్తుంటాడు. కరోనా ఇంపాక్ట్ పడిన తరువాత కూడా ఉద్యోగులకు, ఉపాధ్యాయులకు ముప్పై శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇచ్చిన ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. కేంద్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు పదేళ్లకొకసారి పి.ఆర్.సిని ఇస్తుంది. రాష్ట్రంలో మనం అయిదేళ్లకొక సారి పి.ఆర్.సి ఇస్తాము. కేంద్రంలో ఉండే బి.జె.పి ప్రభుత్వం ఉద్యోగులకు పదిహేను శాతం ఫిట్ మెంట్ అందించింది. అంటే, అయిదేళ్లకు లెక్కపెడితే ఏడున్నర శాతం ఇచ్చినట్లు. కేంద్రంలో ఉండే బి.జె.పి ప్రభుత్వం ఏడున్నర శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇస్తే, ఈ ప్రభుత్వం ఎంప్లాయిస్ ఫ్రెండ్లీ ప్రభుత్వం కనుక, ముప్పై శాతం ఫిట్ మెంట్ ను ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చాము. దీనికి మీరు ఒకసారి అభినందిస్తే మేము చాలా సంతోషపడేవాళ్లం. ఇంతమంచిగా ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తుంది. “కడుపు నిండా అన్నం పెట్టు, చేతి నిండా ప్రజలకు సేవ చేయించు” అన్నదే ముఖ్యమంత్రి గారి సంకల్పం. దాంట్లో భాగంగానే ఈ రోజు ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్తోంది. అయితే జీతాలు అటూ, ఇటూ పడొచ్చు. అలా జరగడం లేదని నేను అనను. ఇప్పుడిప్పుడే పరిస్థితి కుదుటపడుతోంది. కొన్ని నెలల లాక్ డౌన్ వల్ల ప్రభుత్వ ఆదాయం పూర్తిగా పడిపోయింది. కొన్ని సందర్భాలలో సగం జీతం ఇచ్చాము. తరువాత కొద్దిగా కుదుట పడిన తరువాత కట్ చేసిన జీతాన్ని తిరిగి ఉద్యోగులకు ఇచ్చిన విషయం కూడా మీకు తెలియనిది కాదు. ఇప్పుడిప్పుడే వ్యవస్థ కుదుటపడుతోంది. మేము పెంచిన జీతాన్ని కూడా ఇస్తున్నాము. ముప్పై శాతం ఫిట్ మెంట్

ఇవ్వడం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద వెయ్యి కోట్ల రూపాయల భారం పడినప్పటికీ అందిస్తున్నాము. గొప్ప నిర్ణయం ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్నారు. చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కాంట్రాక్ట్ ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు ఎప్పుడూ జీతాలు పెంచే వారు కాదు. గతంలో ఇందిరా పార్కు వద్ద మనం ధర్నాలు చేసే వాళ్లం. అంగన్ వాడీ టీచర్లు ఆశా వర్కర్లు, కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులు, అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులు, “ఛలో హైదరాబాద్”, “ఛలో అసెంబ్లీ” ముట్టడి కార్యక్రమాలు చేపడితే మనం ఎన్నోసార్లు వాళ్లకు మద్దతు ప్రకటించాము. అసలు ఇలాంటి ముట్టడి కార్యక్రమాలు ఇప్పుడు ఉన్నాయా? ఆ అవసరాన్ని ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చారా? మా జీవన్ రెడ్డి గారికి బాగా తెలుసు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో అంగన్ వాడీ టీచర్లు, ఆశా వర్కర్లు ఇందిరా పార్కు వద్దకు వస్తే, వాటర్ క్యాన్ లతో కొట్టించి, ముళ్లకంచెలు పెట్టి, గుర్రాలతో తొక్కించారు.

11.00 | ఉ. కానీ, ఈ రోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అడగకుండానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతోపాటు, కాంట్రాక్ట్ ఔట్ సోర్సింగ్ మరియు ఆసరీ ఉద్యోగులకు కూడా 30% వేతనం పెంచి చరిత్రను తిరగరాసినటువంటి విషయాన్ని మా గౌరవ సభ్యులు గుర్తించాలి. దాదాపు 70%, 80% కాంట్రాక్ట్, ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా 30% వేతనం పెంచడం జరిగింది. ఇంకా ఒకటో, రెండో షిఫ్ట్ మెంట్లున్నాయి, వాటికి కూడా వారం, పదిహేను రోజుల్లో పెంచిన 30% వేతనాన్ని అందించడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులు నర్సిరెడ్డి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఆరోగ్యశ్రీ క్రింద బకాయిల చెల్లింపు

ప్రశ్న నెం.3647(16) సర్వశ్రీ సయ్యద్ అమీనుల్ హసన్ జాఫ్రీ, మీర్జా రియాత్ ఉల్ హాసన్, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారూ, దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద పేద ప్రజలకు ఉచిత వైద్య చికిత్సలను అందిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, 2014-15 సంవత్సరం నుండి 2020-21 వరకు ఈ పథకం క్రింద ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు రెండింటిలో చికిత్స చేసిన రోగుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) సంవత్సరం, ఆసుపత్రి వారీగా ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు తిరిగి చెల్లించిన మొత్తం పరిమాణం ఎంత;

ఈ) కొన్ని ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు తక్కువ టారిఫ్ ప్యాకేజీల కారణంగా వైద్య చికిత్సలను ఆపివేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఉ) అయితే, టారిఫ్ ప్యాకేజీలను పెంచే అంశం పరిశీలనలో ఉందా?

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి.హరీష్ రావు) :- అ) అవునండీ.

ఆ) 2014-15 నుండి 2020-21 వరకు 10,39,086 మంది రోగులు ఆరోగ్యశ్రీ క్రింద చికిత్స పొందారు.

ఇ) వివరాలను అనుబంధ రూపంలో నభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఈ) లేదండీ.

ఉ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

جناب سید امین الحسن جعفری (JANAB)

: (SYED AMINUL HASAN JAFRI)

میں آپ سے ایک وضاحت چاہتا ہوں کہ جو اعداد و شمار پیش کئے گئے ہیں، آروگیہ شری کے بقایا جات کتنے تھے اور کتنی رقم دی گئی؟ مرکزی حکومت نے آیوشمان بھارت اسکیم کا اعلان کیا تھا، مگر ریاستی حکومت نے اس پر عمل آوری سے انکار کیا تھا۔ ریاستی حکومت کا کہنا یہ تھا کہ یہ اسکیم کارآمد ثابت نہیں ہوگی، بلکہ پہلے ہی سے زیر عمل آروگیہ شری اسکیم اس سے بہتر ہے۔ چند دن

پہلے ایک اعلان ہوا کہ تنگنا نہ حکومت کو آیوشمان بھارت اسکیم کے نفاذ پر کوئی اعتراض نہیں ہے۔ میں جاننا چاہتا ہوں کہ آیوشمان بھارت سے بہتر آروگیہ شری اسکیم ہونے کے باوجود مرکزی اسکیم کو کس بنیاد پر تسلیم کیا جا رہا ہے؟ اگر اس کو تسلیم کر لیا گیا تو ریاستی آروگیہ شری اسکیم کے نام کو تبدیل کر دیا جائے گا، مرکزی یا پھر ریاستی اسکیم پر مکمل طور پر عمل کیا جائے گا۔ جس طرح 2BHK ہاؤسنگ اسکیم ہے، اسی طرز پر، پرائیویٹ ہاؤسنگ فار آل اسکیم کے ذریعہ جو رقم آرہی ہے، اس کو آپ لیکر 2BHK کے لئے استعمال کر رہے ہیں۔ اسی طریقہ سے آپ آیوشمان بھارت اسکیم کے ذریعہ جو فنڈس حاصل ہو رہے ہیں، اس کو استعمال کریں اور ہماری گزارش یہ ہے کہ اس رقم کو ریاستی اسکیم کے تحت استعمال کیا جائے۔ شکریہ

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం తలబెట్టిన ఆయుష్మాన్ భారత్ కన్నా ఆరోగ్యశ్రీ చాలా మంచి కార్యక్రమం, ఆయుష్మాన్ భారత్ వంటి కార్యక్రమం మనకి అవసరం లేదని ముందుగా మన ప్రభుత్వం భావించడం, తదుపరి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని మేము రాష్ట్రంలో అమలు చేయబోతున్నామని పేర్కొనడం కూడా నేను గమనించాను. కానీ, ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమం మన రాష్ట్రంలో అమలవుతున్న దాఖలాలు ఎక్కడా కనబడడం లేదు. ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని మీరు ఏవిధంగా అమలు చేయబోతున్నారు? ఏయే ఆసుపత్రులను ఆ కార్యక్రమం క్రింద గుర్తించబోతున్నారు? అని అడుగుతూ, సత్వరమే చేస్తే మంచిదనే భావనను నేను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఆరోగ్యశ్రీ కార్యక్రమంలో కరోనా ట్రీట్ మెంట్ చేర్చబడలేదు. ఆరోగ్యశ్రీ రూపొందించినప్పుడు ఈ కరోనా రుగ్మత మనకు లేకుండు. ఇది ఇప్పుడొచ్చిన రుగ్మత కాబట్టి, ఈ కరోనా వ్యాధి చికిత్సను కూడా ఆరోగ్యశ్రీలో చేర్చబడే విధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, డెంగ్యూ వ్యాధి కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చాలా తీవ్రంగా ప్రబలుతోంది. డెంగ్యూ వ్యాధి, ఇతర విష జ్వరాలను

ఆరోగ్యశ్రీలో చేర్చినట్లుగా దాఖలాలు లేవు. ఇవి చూడడానికి చిన్నగా కనబడతాయి గానీ, సాధారణ గ్రామీణ ప్రజాసేవ కారణం ఈ వ్యాధులను ఆరోగ్యశ్రీలో చేర్చకపోవడంతోపాటు, ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని మన రాష్ట్రంలో అమలు చేయకపోవడమే అని చెప్పక తప్పదు. కాబట్టి, వీటిపై దృష్టి కేంద్రీకరించి, ఆయుష్మాన్ భారత్ ను సత్వరమే మన రాష్ట్రంలో అమలు చేయబడే విధంగా చూడాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు జాఫీ గారు, జీవన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఆయుష్మాన్ భారత్ గురించి, ఆరోగ్యశ్రీ గురించి ప్రస్తావించారు. ఆ వివరాలను తమరికి నోట్ ద్వారా పంపడం జరిగింది. ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమం క్రింద మన రాష్ట్రజనాభాలో చాలా తక్కువ మంది అర్హులవుతారు. కేవలం 26,11,000 కుటుంబాలకు మాత్రమే ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమంలో అర్హత లభిస్తుంది. కానీ, మన ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో 87,50,000 కుటుంబాలకు అర్హత లభిస్తుంది. ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని మన రాష్ట్రంలో అమలు చేయాలంటే, దాదాపు 60,00,000 కుటుంబాలకు కవరేజ్ పోతుంది కదా! కాబట్టి, ఆయుష్మాన్ భారత్ కంటే బెటర్ కార్యక్రమమైన ఆరోగ్యశ్రీ మన దగ్గర ఉంది కనుక, ముందు దశలో ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని మనం అమలు చేయవలసిన అవసరం లేదని అనుకున్న మాట, వాస్తవం. ఆసుపత్రులకు చెల్లించే రీఇంబర్స్ మెంట్ రేట్లు మన ఆరోగ్యశ్రీ రేట్ల కంటే ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమంలో చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కాబట్టి, రీఇంబర్స్ మెంట్ ఫ్రైస్ మరియు కవరేజ్ కూడా ఆరోగ్యశ్రీలోనే ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం మొదట్లో ఆ విధంగా ఆలోచించింది. కానీ, ఆయుష్మాన్ భారత్ లో కవరేజ్ కొన్ని కేసులు, ఆరోగ్యశ్రీలో కవర్ కాలేదు. దానివల్ల, విస్తృత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, కవర్ కాని కొన్ని సెక్టర్లను కూడా కవర్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఆయుష్మాన్ భారత్ ను, ఆరోగ్యశ్రీని రెండింటినీ డొవిటెయిల్

చేసి రాష్ట్రంలో అమలు చేయడం జరుగుతోంది. ఆయుష్మాన్ భారత్ లో కవరయ్యే ఒక పర్సన్ కు కేసు వచ్చినప్పుడు, ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమాన్ని కేవలం ట్రూ స్పిరిట్ ప్రకారం అమలు చేస్తే, కేవలం 26,11,000 కుటుంబాలు మాత్రమే అందుకు అర్హత కలిగి ఉంటాయి. మిగిలిన 60 లక్షల కుటుంబాల మాటేంటి? ఆయుష్మాన్ భారత్ అర్హత ప్రకారం కవర్ కాకుండా పోయిన 60 లక్షల కుటుంబాలకు వేవము వైద్యం అందించలేమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పగలుగుతుందా? చెప్పలేదు. కాబట్టి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్ద మనసుతో ఆయుష్మాన్ భారత్ లో కవరయ్యే కేసులను కూడా ఆ కార్యక్రమంలో అర్హత లభించని మిగతా 60 లక్షల కుటుంబాలకు కూడా కవరయ్యేట్లు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దానికోసం అదనంగా అవసరమయ్యే బడ్జెట్ ను తెలంగాణ ప్రభుత్వమే భరించే విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ తరువాత దీన్ని డొవిటెయిల్ చేశాం. తద్వారా ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమం క్రింద అర్హతకు నోచుకోని మిగిలిన 60 లక్షల కుటుంబాలకు కూడా కవరయ్యేట్లు మన ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవనీయులు జీవన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమం ఎక్కడా అమలు అయినట్లు లేదని ఒక మాటన్నారు. వారు కరెక్ట్ చేసుకుంటే మంచిది. రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు ఆయుష్మాన్ భారత్ క్రింద 1,18,247 మందికి వైద్యం అందించాం. దాని క్రింద పెట్టినటువంటి ఖర్చు రూ.259,51,42,842/-లు. ఈ ఆయుష్మాన్ భారత్ కార్యక్రమం 18 మే 2021 నుండి ఈరోజు వరకు అమలైనటువంటి వివరాలు మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, కరోనా ట్రీట్ మెంట్ విషయంలో దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో అద్భుతంగా చికిత్సను అందించాం. మీ అందరికీ తెలుసు. బ్లాక్ ఫంగస్, వైట్ ఫంగస్ వంటి రుగ్మతలకు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు ట్రీట్ మెంట్ చేయలేకపోయాయి. కింగ్ కోటి, గాంధీ వంటి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు పెద్ద పెద్ద కార్పొరేట్

ఆసుపత్రుల నుండి బ్లాక్ ఫంగ్స్, వైట్ ఫంగ్స్ సోకిన పేషెంట్లు వచ్చి ట్రీట్మెంట్ తీసుకున్నారు. ఒకటి, రెండు మరణాలు మినహా 98% రికువరీ రేటుతో పేషెంట్లందరినీ బాగు చేసి పంపించడం జరిగిందనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే మన ప్రభుత్వం కొవిడ్-19కు సంబంధించిన చికిత్సను అద్భుతంగా చేస్తోంది. కార్పొరేట్ సంస్థలను బ్రతికించడం కాదు, ప్రజలను బ్రతికించడం ముఖ్యం. ప్రజలకు మెరుగైన వైద్య సదుపాయాలను ప్రభుత్వ రంగంలోనే అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే అత్యాధునిక సౌకర్యాలను కల్పించి, ప్రజలకు ఉచితంగా వైద్య సేవలను అందించడం జరిగింది.

11.10 శ్రీ టి.భాను ప్రసాద్ రావు (స్థానిక సంస్థల ఉ.) నియోజకవర్గం - కరీంనగర్):- తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, పక్క రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆసుపత్రులకు పేమెంట్స్ జరుగుతున్నట్లు మీరు ఇచ్చిన నివేదికలో ఉంది. పక్క రాష్ట్రంలో అందజేసిన వైద్యానికి మన ఆరోగ్య శ్రీ పథకం క్రింద వచ్చే అవకాశం మనకేమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- మొదటి దశలో సంబంధిత అగ్రిమెంట్ ఫోర్మ్ లో ఉన్నందున కొన్ని కేసులలో ఆ సౌకర్యం లభించేది. కానీ, ఇప్పుడు కేవలం మన రాష్ట్రంలోని ఆసుపత్రులకు మాత్రమే ఆరోగ్య శ్రీ పథకాన్ని వర్తింప చేయడం జరుగుతోంది. తదుపరి అగ్రిమెంటులలో ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన ఆసుపత్రులను తొలగించడం జరిగింది.

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Question No. 3683.

పూర్వపు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో దేవాలయాల అభివృద్ధి

ప్రశ్న నెం. 3683 (14) శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్,
ఎం.ఎల్.సి.:- గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ, న్యాయ, దేవదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) గూడెం సత్యనారాయణ స్వామి గంగాపూర్ శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి, బాసర శ్రీ జ్ఞాన సరస్వతి మున్నగువంటి దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేసే అంశం పరిశీలనలో ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) గూడెం, గంగాపూర్ దేవాలయాలను సందర్శించే యాత్రికులకు మౌలిక సదుపాయాలను సమకూర్చడానికి చర్యలను చేపట్టడమయిందా;

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఈ) ఎప్పటిలోగా అభివృద్ధి పనులను పూర్తి చేయడమవుతుంది?

గౌరవ అటవీ, పర్యావరణ, న్యాయ, దేవదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి):- అ) అవునండీ.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) 1. గూడెం, శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి దేవాలయం: పెద్దలు, రోడ్ల ఏర్పాటు, మెరుగుదల కోసం రూ.30.00 లక్షల మొత్తంతో గోదావరి పుష్కరాల సమయంలో అభివృద్ధి పనులను పూర్తి చేయడమయింది. త్రాగు నీటి సౌకర్యాన్ని సమకూర్చడమయింది. రూ.26.00 లక్షలతో అదనపు పెద్ద నిర్మాణం కొనసాగుతున్నది.

2. గంగాపూర్, శ్రీ బాలాజీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయం: రూ.50.00 లక్షల అంచనా వ్యయంతో మండపం, విమాన గోపుర నిర్మాణం కోసం ప్రణాళికలను రూపొందించడమవుతుంది.

3. బాసర, శ్రీ జ్ఞాన సరస్వతి అమ్మవారి దేవాలయం: అతిథి గృహాలు, పెద్దలు, ప్రహరీ గోడ మున్నగు వాటి నిర్మాణం కోసం ఎస్.డి.ఎఫ్. క్రింద మంజూరైన రూ.50 కోట్ల మొత్తంలో రూ.8.40 కోట్ల పనులను పూర్తి చేయడమయింది.

4. 2021, డిసెంబరు నాటికి కొనసాగుతున్న అభివృద్ధి పనులను పూర్తి చేయడమవుతుంది, 2022, డిసెంబరు నాటికి బాసర దేవాలయం వద్ద మిగిలిన

అభివృద్ధి పనులను మంజూరు చేసి, పూర్తి చేయడమవుతుంది.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుండి తెలంగాణ రాష్ట్రం విడిపోయి ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన తరువాత, తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వెళ్ళింది. ఇక్కడ కూడా ఆ స్థాయిలో ఒక దేవాలయం ఉండాలని, ఈ ప్రాంత భక్తుల మనోభావాలను కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో దాదాపు 1200 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి, యాదాద్రి శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి దేవాలయాన్ని బ్రహ్మాండంగా నిర్మించుకోవడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి భక్తుల మనోభావాలను కాపాడాలని భావించి, దేవాలయాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. నేను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ లో గూడెం సత్యనారాయణ స్వామి దేవాలయం చాలా గొప్ప దేవాలయం. అది గుట్ట మీద ఉంటుంది, పక్కనే గోదావరి నది కూడా ఉన్నది. పార్లమెంట్ రోజు వేలాదిగా భక్తులు అక్కడికి వచ్చి, సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతం చేయించుకుంటారు. మంత్రి గారి సమాధానంలో గోదావరి పుష్కరాల సమయంలో 30 లక్షల రూపాయలు పెట్టి అభివృద్ధి పనులను చేపట్టమన్నారు. గోదావరి పుష్కరాలప్పుడు ప్రతి ఫూట్ దగ్గర తగు సౌకర్యాలు కల్పించారు. 26 లక్షల రూపాయలతో అదనపు పెద్ద నిర్మాణం చేపడుతున్నాం అంటున్నారు. అక్కడ వసతులు లేక భక్తులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్న సందర్భంలో మంత్రివర్యులు మరొకసారి పర్యటించి, పైన కళ్యాణ మండపం, కమ్యూనిటీ హాల్స్, పెడ్స్, భక్తులకు కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ కూడా అక్కడ ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా, దాదాపు 5 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి, భక్తులకు కావలసిన సౌకర్యాలను మెరుగుపరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

గంగాపూర్ బాలాజీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయం చాలా ప్రసిద్ధి గాంచిన దేవాలయం. ప్రతి సంవత్సరం మాఘ శుద్ధ పౌర్ణమి రోజు తిరుపతి వేంకటేశ్వర స్వామి గంగాపూర్

బాలాజీ దేవస్థానానికి వస్తారని వారికొక నమ్మకం. 30-40 సంవత్సరాల క్రితం, మాఘ శుద్ధ పౌర్ణమి రోజు తిరుపతిలో వేంకటేశ్వర స్వామి ఉండడని నమ్మేవారు కనుక ఆ దేవాలయాన్ని మూసివేసి సందర్భం ఉండేది. ఇప్పటికీ, తిరుపతి వేంకటేశ్వర స్వామి గంగాపూర్ బాలాజీ వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయానికి పోతారనే నమ్మకంతో మాఘ శుద్ధ పౌర్ణమి నాడు కొన్ని నిముషాల పాటు తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయం మూసి వేస్తారు. ఛత్తీస్ ఘడ్, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుంచి భక్తులు మాఘ శుద్ధ పౌర్ణమి రోజు శ్రీ బాలాజీ వేంకటేశ్వర స్వామిని దర్శిస్తారు. గతంలో ఈ దేవాలయాన్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు 5 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేస్తామని చెప్పారు. కానీ, ఇప్పుడు 50 లక్షల రూపాయలని చెప్పడం జరిగింది. ఆ దేవస్థానం ప్రసిద్ధి గాంచినది, గుట్ట మీద ఉంటుంది, కాబట్టి దయచేసి ఐదు కోట్ల రూపాయలను వెచ్చించి, గంగాపూర్ బాలాజీ వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిందిగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

బాసర సరస్వతి అమ్మవారి దేవాలయానికి 50 కోట్ల రూపాయలు ఎస్.డి.ఎఫ్. నుండి మంజూరు చేయడం జరిగిందని చెప్పడం సంతోషకరమే, కానీ, దానిలో 8 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చయ్యాయి. ఎందుకు పూర్తిగా ఖర్చు చేయలేదు, దానిపై మానిటరింగ్ జరుగుతుందా, లేదా? కేవలం డబ్బులు కేటాయించడం కాకుండా, ఆ డబ్బులను ఖర్చు చేసి విధంగా మానిటరింగ్ చేయాల్సిందిగా, ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - ఖమ్మం):- ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలో దక్షిణ అయోధ్యగా పేరుగాంచిన శ్రీ సీతారామచంద్ర స్వామి ఆలయం ఉందనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. దీనిని ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకంగా సందర్శించి, అత్యాధునిక వసతులతో యాదగిరి గుట్ట దేవాలయాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్న

విధంగానే భద్రాద్రి ఆలయాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచనతో వందకోట్ల నిధులు కేటాయించడంతోబాటు, ఎస్టిమేషన్ కూడా వేయించడం జరిగింది. అక్కడి వార్డులు రెండు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వెళ్ళిపోయాయి. అక్కడ ఏమి చేయాలన్నా కొంత సమస్య ఉంటుందని ప్రభుత్వం మనకు చెప్పినప్పటికీ, ప్రతివక్షంలో ఉన్న వాళ్ళు రాజకీయం చేసేందుకు, వంద కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చినప్పటికీ భద్రాచలాన్ని నిర్లక్ష్యం చేశారని నిందలు మేస్తున్నాయి. భద్రాచలంలోని రెండు వార్డుల టౌన్లో 1600 ఎకరాల భూమి భద్రాచలం రాములవారిది, అది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఆనుకుని ఉంది. ఆ స్థలం సర్వే నెంబరు ఆంధ్రలోకి వస్తోంది, శ్రీ రాముని దేవాలయం తెలంగాణలో ఉన్నది. ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటికీ, ఇది దేవునికి సంబంధించిన అంశం కనుక మంత్రిగారు ప్రత్యేక దృష్టిపెట్టాలి. అది రాముని స్థలమే, నేటికీ అది ఖాళీగానే ఉంటోంది, రైతులు కౌలుకు తీసుకుంటున్నారు. అక్కడి 1600 ఎకరాలను ఉపయోగించుకొని 'థీమ్ పార్క్' వంటి అభివృద్ధి పనులు చేపట్టి అవకాశమున్నదా చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

దేవదాయ శాఖకు సంబంధించిన ఖమ్మం హెడ్ క్వార్టర్స్లోని, వెంకటాపురం, ములుగు జిల్లాలో వేల ఎకరాల ఖాళీ భూములున్నాయి. అన్యాయం కాకుండా పంట భూములను కౌలుకిచ్చి కౌలు తీసుకుంటున్నారు, కమర్షియల్గా మాత్రం దేవస్థానం వారు కట్టించకపోయినా, గ్రామ పంచాయతీ స్థాయిలో లీజుకు ఇచ్చినా, ఆ భూములను కాపాడితే ప్రభుత్వానికి, దేవదాయ శాఖకు ఆదాయం వస్తుంది, కనుక తగు చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

11.20 | శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థల ఉ.) నియోజకవర్గం - హైదరాబాద్ :- హైదరాబాద్ నడిబొడ్డున ఉన్న విజయనగర్ కాలనీలోని 400ల సంవత్సరాల చరిత్ర ఉన్న దేవుని కుంట వెంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయము ఉమాయిన్ అలీ బేగ్ అనే ఒక పెద్ద నవాబుకు సంబంధించిన స్థలం అది. గుట్ట మీద వెంకటేశ్వర స్వామి

'స్వయం భూ' గా వెలసిన సంగతి తెలిసి ఒక ముస్లిం నవాబుగారు హిందూ దేవాలయానికి సుమారు 3.22 గుంటల స్థలాన్ని దేవదాయ, ధర్మాదాయ శాఖకు ఇవ్వడం జరిగింది. దురదృష్టం ఏమిటంటే దేవదాయ, ధర్మాదాయ శాఖవారు దానిని కాపాడుకోలేకపోతున్నారు. పొరుగు రాష్ట్రం వారు మూడు ఎకరాల స్థలంలో దాదాపు రెండు ఎకరాల కంటే ఎక్కువ స్థలాన్ని కబ్జా చేశారు. దీనికి సంబంధించి సిటీ సివిల్ కోర్టులోనే కాకుండా ఇతర కోర్టుల్లో కూడా మనమే గెలవడం జరిగింది, కాని పాసిషన్ మాత్రము మనము తీసుకోలేకపోతున్నాము. శాసన పరిషత్తు సభ్యునిగా మాత్రమే కాక ఒక భక్తునిగా ఆవేదనతో మూడవ సారి ఈ అంశం గురించి ఈ సభలో ఈరోజు నేను ప్రస్తావిస్తున్నాను. అన్ని కోర్టులలో గెలిచినప్పటికీ ఎందుకు మనం పాసిషన్ తీసుకోలేకపోతున్నామని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మల్లేశం ఎగ్గె (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, దేవాలయాల నిర్మాణంలో 20 శాతం నిధులు చందాల ద్వారా వసూలైతే, 80 శాతం నిధులు దేవదాయ శాఖ వారు మంజూరు చేస్తున్నారు. అవి ఎంతమేరకు నిర్మాణాలు జరిగితే ఎన్ని నిధులను విడుదల చేస్తారు? వారు సగం దేవాలయ నిర్మాణాలు పూర్తి చేసినా కాని మిగిలిన డబ్బులను ఇస్తారా? గుడి పూజారులకు దూప, దీప నైవేధ్యం నిమిత్తం ఎంత చెల్లిస్తున్నారు. తమరి ద్వారా దేవదాయ, ధర్మాదాయ శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి (అటవీ, పర్యావరణం, శాస్త్ర సాంకేతిక, దేవదాయ, న్యాయ శాఖ మంత్రివర్గులు) :- అధ్యక్షా, సభ్యులు పురాణమ్ సతీష్ కుమార్ గారు చెప్పినట్లుగా, తెలంగాణ తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రమైన యాదాద్రి లక్ష్మీనరసింహ స్వామి ఆలయానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్మాణ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అతిపెద్ద దేవాలయంగా కృష్ణ, రాతి శిలలతో ఏర్పాటు చేయబోతున్న ఈ దేవాలయానికి భవిష్యత్తులో చాలా ప్రజాదరణ పొందే అవకాశం ఉంది.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత చాలా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగాయి. దేవాలయ సన్నిధికి వెళ్లడానికి నడన రహదారి లేదు. అక్కడ శాసన సభ్యుల ప్రయత్నం వలన రహదారి నిర్మాణం ఇంకా కొంచెం మిగిలి ఉంది. అది పూర్తి అయితే భక్తులకు ఎక్కువ సౌకర్యంగా ఉంటుంది. మంజూరైన పనులను పూర్తి చేస్తాము. కళ్యాణం చేయించుకునే భక్తులు కూర్చోవడానికి కళ్యాణ మండపం నిర్మాణాల కొరకు అవసరమైన ప్రయత్నాలను చేస్తాము. గంగాపూర్ బాలాజీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయము చాలా పురాతన దేవాలయము. వాగుకు దగ్గరలో ఉండడం వలన ప్రతి సంవత్సరం పూజలు జరుగుతున్న సమయంలో కోతకు గురవుతుంది. రిటైనింగు వాల్ను ఏర్పాటు చేసి నప్పటికీ, అక్కడ లూజ్ సాయిల్ ఉండడం వలన అది కూడా కోతకు గురవుతోంది. దీనిని కాపాడుకోవడం కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీ వేసి, కమిటీ సభ్యుల ద్వారా ప్రయత్నం చేసినట్లైతే బాగుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో 13,000ల దేవాలయాలు, దేవదాయ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఉన్నాయి. ఉత్సాహంతో కమిటీ వారు ముందుకు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే వారికి ప్రాముఖ్యం ఉంటుంది. భవిష్యత్తులో గంగాపూర్ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయానికి వారు రూ.5.00 కోట్లు విడుదల చేయమని అడిగారు. దేవదాయ శాఖ కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద దాదాపు యాభై లక్షల రూపాయలు కాంట్రీబ్యూట్ చేయడానికి నిర్ణయించాము. అంతకంటే ఎక్కువ ఇవ్వద్దని అనుకున్నాము. గతంలో 33 శాతం కాంట్రీబ్యూషన్ ఉండేది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 20 శాతం కాంట్రీబ్యూషన్ తోనే నిధులను సమకూరుస్తున్నారు. ఒక్కరే దాదాపు ఐదు కోట్ల రూపాయలు అడిగితే, మిగిలిన వారికి నిధులు ఇవ్వలేకపోతాము. అందుకనే, మేము కొన్ని ఆంక్షలను పెట్టుకోవడం జరిగింది. అంతకంటే ఎక్కువ కావాలంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నిధి నుండి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

బాసర సరస్వతి దేవాలయంలో కూడా దాదాపు యాభై కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ ఏర్పాటు చేయడం

జరిగింది. దానిలో ఎనిమిది కోట్ల నలభై లక్షల రూపాయలతో గ్లాస్ హౌజ్, పెడ్స్, కంపౌండ్ వాల్లను నిర్మించడం జరిగింది. భక్తుల సౌకర్యార్థం స్నానపు గదుల నిర్మాణాలను పూర్తి చేయడం జరిగింది. బాసర దేవాలయానికి సంబంధించి పునర్నిర్మాణం కొరకు ఇంజనీర్లతో ఒక అంచనాను వేయించడం జరుగుతోంది. దానికి కొంత సమయం పడుతుంది. భారత దేశంలో రెండు సరస్వతి దేవాలయాలున్నాయి. ఒకటి జమ్ము కాశ్మీర్ లో, రెండవది మన రాష్ట్రంలోని బాసరలో ఉంది. బాసర పుణ్యక్షేత్రంలో ఉన్న అమ్మవారు జ్ఞానసరస్వతి కాబట్టి, ఇక్కడికి వచ్చి అక్షరాభ్యాసం చేయించుకుంటే, చదువు బాగా వస్తుందని భక్తుల నమ్మకం. ఇక్కడికి తెలంగాణ రాష్ట్రం నుండే కాకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్రల నుండి కూడా, ఉన్నతాధికారులు వచ్చి వారి పిల్లలకు అక్షరాభ్యాసం చేయించుకుంటున్నారు. డా. పి.వి. నరసింహారావుగారు కూడా ఇక్కడే అక్షరాభ్యాసం చేయించుకున్నారు. ఇంతటి ప్రాముఖ్యం ఉన్న బాసర దేవాలయాన్ని అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

సభ్యులు బలసాని లక్ష్మీనారాయణగారు భద్రాద్రి దేవాలయం గురించి అడిగారు. వంద కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ను ఈ దేవాలయానికి కేటాయించడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన ప్రణాళికలను రూపొందిస్తున్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి “ప్రసాద స్కీమ్” క్రింద దాదాపు రూ.50 కోట్ల నిధులను మంజూరు చేశారు. భద్రాద్రి రామాలయంలో శ్రీరామ నవమి రోజున శ్రీ సీతారాముల కళ్యాణం చాలా వైభవంగా, కన్నుల పండుగగా జరుగుతుంది. ఆ కళ్యాణాన్ని తిలకించడానికి దేశం నలు మూలల నుండి భక్తులు ఇక్కడికి వస్తారు. భద్రాచలానికి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ఐదు గ్రామాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలవడం జరిగింది. వాటిని తెలంగాణలో కలిపితే వారు చెప్పిన భూములను కూడా మనం రక్షించుకోగలుగుతాము. గోదావరి నది ఒడ్డున ఉన్న భద్రాద్రి రామాలయానికి చాలా ప్రాచుర్యం ఉంది. దానిని అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధి చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సిద్ధంగా ఉన్నారని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

దేవాలయ భూములు అన్యాయక్రంతం అయ్యాయని అన్నప్పుడు, దీనికి సంబంధించి ఈ మధ్య సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. దేవాలయాల భూములన్నీ కూడా దేవాలయాల పేరు మీదనే ఉండాలని, దేవుడు వచ్చి ఆ భూములను అమ్మి బ్రాన్స్ఫర్ చేయడం అయితే ఉండదు. వరంగల్ జిల్లాలో ఉన్న రైల్వే శాఖ వారికి దేవాలయ భూముల అవసరం ఉందని తెలుపగా, కోర్టు వారి అంగీకారం పొంది, వారు నిర్ణయించిన స్వస్థపరిహారం దేవాదాయ శాఖకు రావడం జరిగింది. ఆ విధంగా భూములు అన్యాయక్రంతమయినప్పుడు ప్రజలు వాటిని కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. కొన్ని కోట్ల లిటిగేషన్స్ ఉన్నందున, అవి మా దృష్టికి వచ్చి పరిష్కారం జరగాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది.

అదే విధంగా సభ్యులు ప్రభాకర్ రావుగారు కూడా విజయ నగర్ కాలనీలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయానికి చెందిన మూడున్నర ఎకరాల భూమి అన్యాయక్రంతమైందన్నారు. ఆ అంశం కూడా పరిశీలనలో ఉంది. కోర్టు ద్వారా eviction చేయవలసి ఉంది. కమీషనర్ గారి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వలన అన్యాయక్రంతమైన దాదాపు 2500 ఎకరాల భూమిని తిరిగి తీసుకోవడం జరిగింది. స్థానికుల సపోర్టు, పోలీసుల సహకారం మాకు ఉన్నట్లైతే అన్యాయక్రంతమైన భూములను కాపాడుకునే అవకాశం ఉంటుంది. మీ నియోజక వర్గంలో ఉన్న దేవాలయాలకు ప్రహరీ గోడ లేకపోవడం వలన భూములన్నీ అన్యాయక్రంతం అయ్యే అవకాశం ఉంది.

11.30 అధ్యక్షా, గణేష్ మరియు మల్లికార్జున స్వామి ఉ. దేవాలయాల భూములు అన్యాయక్రంతమయ్యే అవకాశాలున్నాయి. దేవాలయాలకు చెందిన దాదాపు 20, 30 ఎకరాల విలువైన భూమి నుండి ఒక ఎకరం భూమిని అమ్మి, ప్రహరీ గోడ కట్టినట్లయితే, ఆ భూములను అన్యాయక్రంతం కాకుండా కాపాడుకోవచ్చు. భావి తరాలకు ఎంతో విలువైన ఆ భూమి ఉపయోగపడుతుంది. కానీ, దేవాదాయ శాఖలో ఒప్పుకునే పరిస్థితి లేదు.

గౌరవ సభ్యులు మల్లేశం ఎగ్జి గారు సగం పూర్తైన దేవాలయాలకు 20 శాతం నిధులు కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద ఇస్తారా అని అడుగుతున్నారు. కానీ, ఖర్చు పెట్టినట్లు ఆధారాలు చూపించినట్లైతే, నిధులు మంజూరు చేయడానికి వీలుంటుందని తెలుపుతున్నాను. గతంలో ధూప, దీప నైవేద్యానికి 1,830 దేవాలయాలకు నిధులు అందజేస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 3,645 దేవాలయాలకు నిధులు అందించడం జరుగుతోంది. గతంలో పూజారులకు నెలకు రూ.2,500/- అందజేస్తే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత నెలకు రూ.6,000/- అందజేయడం జరుగుతోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద 368 దేవాలయాల్లో పనులు జరిగితే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 990 దేవాలయాల్లో పనుల కొరకు నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ హయాంలో కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద రూ.70 కోట్ల 62 లక్షలు ఖర్చు పెడితే, ఇప్పుడు రూ.261 కోట్లు మంజూరు చేసుకున్నాము. వీకర్ సెక్షన్ల కాలనీల్లోని వారి దేవాలయాల నిర్మాణం కొరకు మంజూరు చేసిన, రూ.3.00 లక్షలతో దేవాలయం నిర్మాణం పూర్తి కాదని చెబితే, రూ.10.00 లక్షలు వెచ్చించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం వలు కాలనీల్లో 528 దేవాలయాల నిర్మాణం కొరకు నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 681 దేవాలయాలకు రూ.92 కోట్లు మంజూరయ్యాయి. ప్రభుత్వ అర్చకులకు మరియు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కు జీత భత్యాలు చెల్లించేందుకు ప్రతి సంవత్సరం గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ క్రింద రూ.108 కోట్ల నిధులను సమకూరుస్తుంది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి ఉన్న సమస్యలను, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పరిష్కరించి ప్రతి నెల 1వ తేదీన వారికి జీతాలివ్వడం జరుగుతోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో బోనాల పండుగకి ప్రభుత్వం ఒక్కరూపాయి కూడా మంజూరు చేయలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు రూ.10.00

కోట్లతో మొదలు పెట్టి ప్రతి సంవత్సరం రూ.15.00 కోట్లు కేటాయించడం వల్ల హైదరాబాద్‌లోని ప్రజలు ఉత్సాహంతో రంగులు, టైటింగ్ మరియు పెయింటింగ్‌లతో ఆలయాలను అలంకరించి బోనాల పండుగను ఎంతో బ్రహ్మాండంగా నిర్వహించుకుంటున్నారు.

మేడారం సమ్మక్క సారక్క జాతరను ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకోసారి జరుపుకొంటాము. ఈ పండుగకు కూడా నిధులను మంజూరు చేయడం జరుగుతోంది. రెండు సంవత్సరాలకోసారి జరుపుకునే ఈ పండుగకు రూ.75.00 కోట్ల నిధులను వెచ్చించడం జరుగుతోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత చాలా దేవాలయాలు పునరుద్ధరించడం జరుగుతోంది. మరిన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించి వివరించాలని ఉంది. కాని, సమయం లేనందున త్వరగా ముగిస్తున్నాను.

విద్యుత్తు ఉత్పత్తి మరియు వినియోగం

ప్రశ్న నెం. 3668 (17) **శ్రీ తేరా చిన్నవ రెడ్డి,**
ఎం.ఎల్.సి.:- గౌరవనీయులైన ఇంధన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) రాష్ట్రంలో జల, ధర్మల్, సౌర మరియు పవన విద్యుత్తు ఉత్పత్తుల యొక్క మొత్తం ఉత్పాదక సామర్థ్యం ఎంత;

ఆ) గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం గృహ, వాణిజ్య విద్యుత్తు వినియోగం ఎంత;

ఇ) డిస్కాలు విద్యుత్తును ఇతర రాష్ట్రాల నుండి కొనుగోలు చేస్తున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఈ) అయితే, దీనిని ఏ రేటులో, ఏ రాష్ట్రాల నుండి కొనుగోలు చేయడమవుతున్నది;

ఉ) ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో డిస్కాల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం ఎంత?

గౌరవ ఇంధన శాఖ మంత్రి
(శ్రీ పి.జగదీశ్ రెడ్డి):- అ) తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు మొత్తం ఒప్పంద సామర్థ్యం 16,613 మెగావాట్స్.

ఆ) 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరానికి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం గృహ, వాణిజ్య విద్యుత్తు వినియోగం 17,935 ఎం.యు.

ఇ) అవునండీ.

ఈ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఫర్టీఫైడ్ రాష్ట్రం నుండి యూనిట్‌కు రూ.3.90ల తాత్కాలిక బారిఫ్‌తో విద్యుత్తును సేకరిస్తున్నది.

ఉ) 2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరానికి టి.ఎస్ డిస్కాల ద్వారా రూ.13,865 కోట్ల (ఆగస్టు 21 వరకు) (తాత్కాలిక ఆదాయం వచ్చింది.)

శ్రీ తేరా చిన్నవ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, శుక్రవారం నాడు ఒక అంశం గురించి చర్చించుకున్నాము. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సెకండ్ ఇండస్ట్రీయల్ రెవల్యూషన్‌కు చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. అక్కడ ఫ్లో ఆఫ్ ఎలక్ట్రాన్స్ వల్ల ఎలక్ట్రసిటీ జనరేట్ అయ్యింది. అమెరికన్ సైంటిస్ట్ అయిన 'థామస్ అల్వా ఎడిసన్' విద్యుత్తు కనిపెట్టడం వల్ల ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వివిధ రంగాలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా అభివృద్ధి చెందాయి. ప్రపంచ దేశాల అభివృద్ధి సూచికలో తలసరి విద్యుత్తు వినియోగానికి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 2013-14వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర తలసరి విద్యుత్తు వాడకం 1,110 కిలోవాట్లంటే, 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 2,071 కిలోవాట్లకు పెరిగింది. Telangana is growing and the demand of electricity is also growing. తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలంటే విద్యుత్తు కావాలి. విద్యుత్తుకి డిమాండ్ పెరిగితేనే తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది. అంటే, అభివృద్ధి సూచికలో విద్యుత్తుకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఉందో అర్థం చేసుకోవాలి. అదే విధంగా నేషనల్ రిసెస్సియల్ ఎనర్జీ సర్వే 2020 conducted by the Council for Energy, Environment and Water ప్రకారం 28 రాష్ట్రాల్లో 8 రాష్ట్రాలకు సంపూర్ణంగా విద్యుత్తును అందించడం జరుగుతోందని వెల్లడైంది. ఇందులో తెలంగాణ రాష్ట్రంతో పాటు ప్రతి గ్రామం, గూడెం మరియు తండాలకు

సంపూర్ణంగా విద్యుత్తును అందజేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో తలసరి ఆదాయం 2 లక్షల 35 వేల రూపాయలుంటే, 9 లక్షల 75 వేల కోట్ల జి.ఎస్.డి.పి. ఉంది. ఇవన్నీ కూడా నిరంతర విద్యుత్తు ద్వారానే సాధ్యపడ్డాయి. అందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. వారి కఠోర దీక్ష, స్థాపిత సామర్థ్యంతో గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పినట్లు 16,600 మెగావాట్లకు చేరుకున్నాము. Similarly, I also express my sincere thanks to the Hon'ble Minister for Energy and he is devoted to his profession. ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో 7,708 మెగావాట్ల నుండి 16,000 మెగావాట్లకు తీసుకొచ్చిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారికే దక్కుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంతో పట్టుదలతో నిరంతరాయంగా కష్టపడి, కఠోర దీక్షతో మంచి నాణ్యమైన విద్యుత్తును అన్ని రంగాలకు అందజేస్తున్నారు. భారత దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా ఉచిత విద్యుత్తును అందజేస్తోన్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియజేస్తున్నాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగం -7.0 శాతం ఉంటే, ఈనాడు 35.9 శాతానికి ఎదిగింది. Because of Electricity, పారిశ్రామికరంగంలో అభివృద్ధి యాభై ఏడు వేల కోట్ల నుండి ఒక లక్షా నలభై ఐదు వేల ఐదు వందల అరవై రెండు కోట్లకు ఎదిగింది.

అదే విధంగా, Pharma Sector has also become firm leader in India. అన్ని రంగాల్లో ఎదిగిందంటే ఒకే ఒక్క కారణం విద్యుత్తు. There is no doubt about it. Here, coming to the Hon'ble Minister's reply in LCQ.No.3668 (17) (b) - "The total Power consumption of Domestic and Commercial in Telangana State is for the Financial Year 2020-21 is 17,935 MU." The Hon'ble Minister for Energy has replied it as 17,935 MU, but, it is 17,935 MW. So, I request the Minister for Energy to ask the Department Officials and correct that mistake. 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 15,824 మెగావాట్లుంటే, రోజుకు దాదాపు 129 మన్నిపాలిటీల్లో 2,790 ఎం.టి.ఎస్, జి.హెచ్.ఎం.సి.లో ఎం.టి.ఎస్, 6,500,

మరియు మిగతా 12 కార్పొరేషన్లలో 1,006 మెట్రీక్ టన్నుల వ్యర్థ పదార్థాలు వస్తున్నాయి.

The Hon'ble Minister has also expressed some concerns. There are stringent norms for disposal of waste అని అన్నారు. అలాగే, purchase of power from mass-burning waste, diffused fuel వంటి వాటిని కేవలం Electricity Regulatory Commission చూస్తుంది. దాని వల్ల కూడా చాలా మంది పారిశ్రామికవేత్తలు వెనక్కి వెళ్తున్నారని చెప్పారు. Still I want to request him, మనకు తయారయ్యే చెత్త వల్ల లాభాలెక్కువన్నప్పటికీ more than electricity generation, reduction on the land-filling పై దృష్టి సారించవలసి ఉంది. ఎందుకంటే, వేల సంఖ్యలో పక్షులు చనిపోయి దుర్వాసన వస్తుంది. ఆ దుర్వాసనలో 40 శాతం నుండి 60 శాతం వరకు స్ట్రాంగ్ మీథేన్ గ్యాస్ మరియు 30 శాతం నుండి 60 శాతం వరకు కార్బన్ డైఆక్సైడ్ వంటి టాక్సిక్ గ్యాసెస్ ఉంటాయి. అందువల్ల నాన్ కన్వెన్షనల్ గ్యాసెస్ను అభివృద్ధి చేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. జవహర్ నగర్ లో పెట్టిన 19.8 మెగావాట్ల ప్లాంట్ చాలా బాగా నడుస్తుంది. అలాగే గౌరవ మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు మెదక్ లోని ప్యారానగర్ వంటి ప్రాంతాల్లో కొన్ని గుర్తించారు. సిటీలోని అన్ని కార్పొరేషన్లలో దృష్టి పెట్టి 6500 టన్నుల చెత్తను ప్రతిరోజు క్లీన్ చేస్తే every 1,200 Tonnes of wastage will give 4.27 MW of power. కాబట్టి, పారిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహిస్తూ, దాని పై దృష్టి పెట్టాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.జగదీష్ రెడ్డి (విద్యుత్ శాఖ మంత్రి వర్యులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినందుకు ధన్యవాదాలు. అయితే మెగావాట్స్, మిలియన్ యూనిట్స్ వంటి టెక్నికల్ పదాల విషయంలో గౌరవ సభ్యులకు కొంత కన్ఫ్యూజన్ ఉన్నది. ఎప్పుడు కూడా ప్రపంచవ్యాప్తంగా స్థాపిత విద్యుత్తు సామర్థ్యాన్ని మెగావాట్స్ లో మరియు వినియోగించిన విద్యుత్తును మిలియన్ యూనిట్స్ లో

తెక్కిస్తారు. కాబట్టి మా శాఖా పరంగా ఎటువంటి కన్ఫ్యూజన్ లేదు. ఉదాహరణకు, 100 మెగావాట్ల స్థాపిత సామర్థ్యంతో ప్లాంటును ఏర్పాటు చేస్తే, అది జనరేట్ చేసే పవర్ను మిలియన్ యూనిట్స్లో కొలుస్తాము. 100 మెగావాట్ల సామర్థ్యంతో పెట్టిన ప్లాంట్ ఒక రోజు మొత్తం పని చేస్తే 24లక్షల యూనిట్ల పవర్ను జనరేట్ చేస్తుంది.

అలాగే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో, 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 17,935 మిలియన్ యూనిట్ల గృహ వాణిజ్య విద్యుత్తు వినియోగం జరిగింది. అంతేకాకుండా, ఇండస్ట్రియల్, వ్యవసాయం, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ మరియు ఇతర అవసరాలకు మొత్తం 56,111 మిలియన్ యూనిట్ల వాడకుం జరిగింది. స్థాపిత విద్యుత్తుకు పర్యాయ పదాలుగా కాంట్రాక్టెడ్ మరియు ఇన్స్టాల్డ్ కెపాసిటీ అని రెండు విధాలుగా పిలుస్తాము. మూడు సంవత్సరాలకు గాను పి.పి.ఎల్ ద్వారా ఉన్న ఒప్పందం మొత్తాన్ని ఇన్స్టాల్డ్ కెపాసిటీలోకి తెస్తారు. ఆ రకంగా ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో 16,613 మెగావాట్ల కాంట్రాక్టెడ్ కెపాసిటీని కలిగి ఉన్నాము. అందులో సెక్టార్ వైస్ చూసినట్లైతే తెలంగాణ జెనెకో ధర్మల్ కెపాసిటీ 3372.50 మెగావాట్లు, హైడ్రో 2,430.60 మెగావాట్లు, మిసీ హైడ్రో 11.16 మెగావాట్లు, సోలార్ 1 మెగావాట్, మొత్తంగా జెనెకో 6,215.26 మెగావాట్ల స్థాపిత సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నాము. అలాగే, సింగరేణి ద్వారా 1200 మెగావాట్లు, ఛత్తీస్ఘడ్ పవర్ ద్వారా 1000 మెగావాట్లు, ఇంటర్ స్టేట్ హైడ్రల్ ద్వారా 76.31 మెగావాట్లు, జాయింట్ సెక్టార్ గ్యాస్ ద్వారా 24.51 మెగావాట్లు మొత్తం కలిపి 5,816 మెగావాట్ల కాంట్రాక్టెడ్ కెపాసిటీ తీసుకుంటున్నాము. మనకు లాంగ్ టర్మ్ ఒప్పందాలున్న సెంట్రల్ జనరేటింగ్ స్టేషన్స్ నుంచి రామగుండం ఎస్.టి.పి.ఎస్.లో ఉన్న 1 నుంచి 7 యూనిట్లు కలిపి 448.24 మెగావాట్లు, ఎం.ఎ.పి.పి. నుండి 22.50 మెగావాట్లు, నైవేలీ లిగ్నైట్ కార్పొరేషన్ నుంచి 165 మెగావాట్లు, కైగా యూనిట్ నుండి 143 మెగావాట్లు, సింహాద్రి టి.పి.ఎస్ నుండి 538 మెగావాట్లు, సింహాద్రి ఎక్స్ప్లొజన్స్ నుంచి 247 మెగావాట్లు, తాల్చేర్ నుండి 219

మెగావాట్లు, వల్లూర్ నుండి 109 మెగావాట్లు, ఎన్.టి.పి.యల్ యూనిట్ -1 అండ్ 2 నుండి 150 మెగావాట్లు, కుడాన్ కులం న్యూక్లియర్ నుండి 50 మెగావాట్లు, కుడిగి నుండి 289 మెగావాట్లు, ఎన్.ఎన్.టి.పి నుండి 62 మెగావాట్లు, ఈస్ట్ మరియు వెస్ట్ రీజియన్ నుండి 200 మెగావాట్లు మొత్తం కలిపి 2,645.49 మెగావాట్లు తీసుకుంటున్నాము. అలాగే ప్రైవేట్ సెక్టార్ నుండి ఎన్.సి.ఈ ప్రాజెక్టు మిసీ హైడ్రల్ నుండి 7 మెగావాట్లు, ఇండస్ట్రియల్ వేస్ట్ నుంచి 24.50 మెగావాట్లు, బగాస్ నుంచి 74 మెగావాట్లు, బయోమాస్ నుండి 45 మెగావాట్లు, మునిసిపల్ వేస్ట్ నుండి 38.40 మెగావాట్లు, విండ్ నుండి 128.10 మెగావాట్లు అంటే మొత్తం ఎన్.సి.ఈ నుండి 3,806 మెగావాట్లు తీసుకుంటున్నాము. అలాగే గ్యాస్ బేస్డ్ పవర్ ప్లాంట్స్ కు సంబంధించి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 807 మెగావాట్లు వాడుకున్నాము. ప్రస్తుతం కొన్ని అగ్రిమెంట్లలో ఉన్నాయి కానీ, ప్రాడక్షన్ లేదు. ఇప్పుడు సెంబ్ కార్న్ 269.45 మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఒక పి.పి.ఎల్ ద్వారా, 570 మెగావాట్లు మరొక పి.పి.ఎల్ ద్వారా మొత్తం కలిపి 839.45 మెగావాట్లు మనం లాంగ్ టర్మ్ ఒప్పందం ద్వారా తీసుకుంటున్నాము. మొత్తం కలిపి 16,613 మెగావాట్ల కాంట్రాక్టెడ్ కెపాసిటీతో మన రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు సామర్థ్యం ఉన్నదనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయడం జరుగుతోంది.

గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలకు నిధుల కేటాయింపు

11.50 ప్రశ్న నెం. 3685 (18) శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్, ఓ.ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవనీయులైన పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలను బలోపేతం చేయడానికి మండల, జిల్లా పరిషత్తులకు నిధులను విడుదల చేయాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్లో కేటాయింపులు చేయడం జరిగిందా;

ఇ) అయితే, జిల్లా వారీగా బడ్జెట్ కేటాయింపుల వివరాలేమిటి?

గౌరవ పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ
మంత్రి (శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు) :- అ) అవునండీ.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) పట్టికను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

15 TH FINANCE COMMISSION GRANT ALLOCATION TO ZILLA PRAJA PARISHADS & MANDAL PRAJA PARISHADS FOR THE YEAR 2021-22				
Sl. No.	District	ZPPs	MPPs	Total (Rs.in lakhs)
1	2	3	4	5
1	Adilabad	209.13	418.26	627.40
2	Bhadradi Kothagudem	304.49	608.99	913.48
3	Jagitial	226.77	453.55	680.32
4	Jangoan	163.57	327.13	490.70
5	Jayashankar Bhupalapally	119.91	239.83	359.74
6	Jogulamba Gadwal	151.99	303.98	455.96
7	Kamareddy	261.51	523.02	784.53
8	Karimnagar	193.58	387.16	580.74
9	Khammam	361.65	723.31	1084.96
10	Kumuram Bheem Asifabad	166.51	333.03	499.54
11	Mahabubabad	246.86	493.72	740.58
12	Mahabubnagar	209.13	418.27	627.40
13	Mancherial	160.67	321.34	482.01
14	Medak	213.21	426.41	639.62
15	Medchal Malkajigiri	45.28	90.56	135.84
16	Mulugu	106.11	212.21	318.32
17	Nagarkurnool	255.81	511.62	767.43
18	Nalgonda	416.89	833.78	1250.66
19	Narayanpet	151.19	302.37	453.56
20	Nirmal	180.05	360.11	540.16
21	Nizamabad	334.91	669.82	1004.72
22	Peddapalli	152.24	304.48	456.72
23	Rajanna Sircilla	134.20	268.41	402.61
24	Rangareddy	295.10	590.20	885.30
25	Sangareddy	339.02	678.04	1017.06
26	Siddipet	249.84	499.68	749.52
27	Suryapet	280.49	560.98	841.47
28	Vikarabad	256.98	513.96	770.94
29	Wanaparthy	143.67	287.34	431.00
30	Warangal	204.85	409.71	614.56
31	Hanumakonda	93.80	187.61	281.41
32	Yadadri Bhuvanagiri	195.57	391.14	586.71
	Grand Total	6825.00	13650.00	20475.00

STATE FINANCE COMMISSION GRANTS FOR THE YEAR 2021-22

Zilla Praja Parishads - Rs.251.75 Crores
Mandal Praja Parishads - Rs.248.25 Crores.

Total - Rs.500.00 Crores

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, పరిపాలనా వికేంద్రీకరణలో భాగంగా, కేంద్రీకృత పరిపాలనా విధానం ఉంటే అభివృద్ధి సాధ్యం కాదని నమ్మినటువంటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేటీఆర్ గారు కొత్త జిల్లా పరిషత్తులను, మండల పరిషత్తులను ఏర్పాటు చేసి దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న గ్రాంట్ తో సమానంగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎస్.ఎఫ్.సి నుండి గ్రాంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎస్.ఎఫ్.సి నుండి రాష్ట్రంలో ఉన్న 32 జిల్లా పరిషత్తులకు సగటున ఏడు నుండి ఎనిమిది కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. పాఠశాలల మౌలిక సదుపాయాల కోసం కొన్ని నిధులను, సివిల్ వర్క్స్ కి కొన్ని నిధులను ఖర్చు చేయాలని ముందు కొన్ని గైడ్ లైన్స్ వచ్చాయి. జిల్లా పరిషత్తులు, మండల పరిషత్తులు ప్రణాళికలు తయారు చేసుకున్న తరువాత, మళ్ళీ గైడ్ లైన్స్ మారుస్తాము, అలా మార్చిన తరువాత మాత్రమే పనులు చేపట్టాలని ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది. దాదాపు మూడు, నాలుగు నెలలు గడచినా, ఇంకా గైడ్ లైన్స్ తయారవ్వలేదు. వెంటనే గైడ్ లైన్స్ తయారు చేసినట్లయితే జిల్లా పరిషత్తులకు దాదాపు ఆరు నుండి ఏడు కోట్ల రూపాయలు, మండల పరిషత్తులకు డెబ్బై నుండి ఎనభై లక్షల రూపాయలు వస్తాయి. ఆ విధంగా జిల్లా పరిషత్తులు, మండల పరిషత్తులు పరిపుష్టిగా ఉంటాయి. కొత్తగా ఏర్పడినటువంటి జిల్లా పరిషత్తులకు, మండల పరిషత్తులకు జనరల్ ఫండ్ లేదు. అదే విధంగా సీనరేజ్ సెన్ జిల్లా పరిషత్తులకు రావడం లేదు. స్టాంప్ డ్యూటీ కూడా డిపాజిట్ అవ్వడం లేదు. అదే విధంగా 15 వ ఆర్థిక కమీషన్ గ్రాంట్ నిమిత్తం జిల్లా పరిషత్తులకు, గతంలో ఇరవై అయిదు లక్షల రూపాయలు వస్తే, ఇప్పుడు పద్దెనిమిది లక్షల రూపాయలు వచ్చింది. గతంలో పద్దెనిమిది లక్షల రూపాయలు వస్తే, ఇప్పుడు పదమూడు లక్షల రూపాయలు వస్తుంది. జిల్లా పరిషత్తులు, మండల పరిషత్తులు పని చేయాలంటే జనరల్ ఫండ్ అవసరం అధ్యక్షా. ఎస్.ఎఫ్.సి, సి.ఎఫ్.సి, 15 వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు కావచ్చు, ఇవేవి, ఇతరత్రా ఖర్చులకు ఉపయోగించే వెసులుబాటు ఉండదు కనుక జిల్లా

పరిషత్తులకు పది లక్షల రూపాయలు, మండల పరిషత్తులకు రెండు లక్షల రూపాయల జనరల్ ఫండ్ క్రింద ఇచ్చినట్లయితే అవి సవ్యంగా పనిచేసే మెనులుబాటు ఉంటుంది. ఎన్.ఎఫ్.సి మార్గదర్శకాలేవైతే ఉన్నాయో, వాటిని వీలైనంత త్వరగా తయారు చేసి, జిల్లా పరిషత్తులకు, మండల పరిషత్తులకు పంపించినట్లయితే, ప్రజా ప్రతినిధులు పనులు చేసుకునే మెనులుబాటు ఉంటుంది. పాఠశాలల మౌలిక సదుపాయాల కోసం, సివిల్ వర్క్స్ కోసం ఆ నిధులు ఉపయోగపడుతాయి. జెడ్.పి.టి.సిలు, ఎం.పి.టి.సిలు ఈ ఫండ్స్ కోసం వెయ్యి కళ్లతో ఎదురు చూస్తున్నారు. సెక్రటరీ, కమీషనరీలతో, 12 మంది లోకల్ బాడీస్ ఎం.ఎల్.సిలతో ఒకసమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని మొన్న చెప్పారు. వర్షాల కారణంగా అది జరగలేదు. ఇప్పుడైనా ఆ గైడ్ లైన్స్ ని వెంటనే తయారు చేసి పంపిస్తే, జెడ్.పి.టి.సిలకు, ఎం.పి.టి.సిలకు చేతి నిండా పని దొరుకుతుందని, వారి ఆవేదనను మనం అర్థం చేసుకున్న వారమవుతామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ శేరి సుభాష్ రెడ్డి (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, పది రోజుల ప్రణాళిక, ముప్పై రోజుల ప్రణాళిక అని కార్యక్రమాన్ని తయారు చేసుకొని సర్పంచులు ఒక పద్ధతిలో ముందుకు వెళ్తున్నారు. ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఎస్ కి సంబంధించి పనులను వేగంగా చేయిస్తున్నారు. దాని వల్ల మన ప్రజా ప్రతినిధులు బాగా పనిచేస్తున్నారు. కానీ, ఇంజనీరింగ్ అధికారులు బిల్డ్ రికార్డ్ చేయడంలో చాలా ఆలస్యం చేస్తున్నారు. ఇన్ని రోజులలో బిల్డ్ రికార్డ్ చెయ్యాలని మీరు చెబుతున్నారు. ఇంజనీరింగ్ అధికారులు బిల్డ్ రికార్డ్ చేసి పెడితేనే, స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులకు వెంటనే డబ్బు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కొన్ని సందర్భాలలో రికార్డింగ్ కి సంబంధించి టైం లేదని బాగా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులు పనిచేసినప్పటికీ, మనం ప్రోత్సహించకపోతే వాళ్లు ఇబ్బంది పడతారని, ఈ విషయమై మంత్రి గారు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేందర్ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - రంగారెడ్డి) :- అధ్యక్షా, కలెక్టరేట్

కార్యాలయాల నిర్మాణాలు పూర్తి కావొస్తున్నాయి. జెడ్.పి భవనాలను కూడా మంజూరు చేశారు, కాబట్టి జెడ్.పి నిధులే కాకుండా ప్రభుత్వం కూడా కొన్ని నిధులిస్తే బాగుంటుంది. అదే విధంగా కొత్తగా మండలాలు ఏర్పడ్డాయి. అనేక మండలాలకు సంబంధించి కార్యాలయాలు లేక ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. మండల కార్యాలయాలకు సంబంధించి కూడా కొన్ని నిధులను ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తే బాగుంటుంది. తట్టేపల్లి మండల కార్యాలయం గురించి కూడా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. దాన్ని కూడా పూర్తి చేస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మా సహచర సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొత్తగా మండలాలు ఏర్పడ్డాయి. అద్దే భవనాలలో ఉంటున్న మండల కార్యాలయాలకు సంబంధించి చాలా చోట్ల అద్దెలు చెల్లించలేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. హుజూరాబాద్ లోని ఇల్లంతకుంట మండలంలో ఉన్న ఎం.పి.సి ఆఫీసు అద్దే భవనంలో ఉండడం వల్ల ఇబ్బంది వస్తోంది. మా సొంత మండలమైన వేలేరు కూడా కొత్తగా ఏర్పడిందే. వాటికి, తొందరగా, నిధులు వచ్చే విధంగా చూడాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు (పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రివర్గులు):- అధ్యక్షా, ఎం.పి.సిలకు, జెడ్.పి.సిలకు 15 వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు విడుదలయ్యాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, ప్రత్యేకంగా, 202021 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను, మండల ప్రజా పరిషత్తులకు పది శాతం, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు అయిదు శాతం నిధులను కేటాయించడం జరిగింది. 202021 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మండల ప్రజా పరిషత్తులకు రూ. 188.78 కోట్లు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు రూ. 92.35 కోట్లు, 202122 సంవత్సరానికి ఇప్పటివరకూ మండల ప్రజా పరిషత్తులకు రూ. 68.22 కోట్లు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు రూ. 34.14 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. శ్రీమతి కవిత గారు, శ్రీనివాస రెడ్డి గారు, సతీష్ కుమార్ గారు లోకల్ బాడీస్ నుండి గెలిచిన

సభ్యులు. వీరందరూ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి, మా దృష్టికి తీసుకురావడం వల్ల జిల్లా పరిషత్తులకు, మండల పరిషత్తులకు అదనంగా రూ. 500 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

12.00 ము. మరి ఏ రాష్ట్రంలో లేని తీరుగా మన దగ్గర కేటాయించడం జరిగింది. స్థానిక సంస్థలకు గతంలో ఏ రకంగా నిధులు ఇచ్చారనే విషయాన్ని కూడా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. 2014-15 సంవత్సరంలో రూ.7.12 కోట్లు, 2015-16 సంవత్సరంలో రూ.15.60 కోట్లు, 2016-17 సంవత్సరంలో రూ.7.80 కోట్లు, 2017-18 సంవత్సరంలో రూ.15.60 కోట్ల నిధులు స్థానిక సంస్థలకు విడుదలయ్యాయి. 2018-19 మరియు 2019-20 సంవత్సరాల్లో నిధులు విడుదల కాలేదు. 2020-21 సంవత్సరంలో రూ.274.70 కోట్లు, 2021-22 సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకు రూ.102.36 కోట్ల నిధులను విడుదల చేశాం. గతపది సంవత్సరాలు మొత్తం రూ.473.00 కోట్లు విడుదలయ్యాయి. మన ప్రభుత్వంలో మన ముఖ్యమంత్రి గారు నిధులను మ్యాగిమ్ విడుదల చేయడం జరిగింది. జిల్లాల వారీగా స్థానిక సంస్థలకు విడుదల చేసిన నిధుల వివరాలను ఇప్పటికే తమరికి అందజేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత గారు మరియు కొందరు గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన రూ.500.00 కోట్ల నిధులను స్కూళ్ళకు, ఇతరత్రాలకు వాడుకునేందుకు ఇబ్బందిగా ఉంది, కాబట్టి, జనరల్ ఫండ్ లాగా ఏర్పాటుచేయాలని రిక్వెస్ట్ చేసిన మీదట, ఆ నిధులను కొంత కాలం ఆపాము. రానున్న రెండు, మూడు రోజుల్లో గౌరవ సభ్యులకు అనుకూలమైన తేదీ నాడు ఈ నిధుల విడుదల ఎలా చేయాలనే విషయమై చర్చిద్దాం.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- ఎల్లుండి చర్చిద్దాం.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు :- సరే, ఎల్లుండే సమావేశమవుదాం. ప్రజలకు ఉన్న ఇబ్బందులు పరిష్కరించే దిశగా గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను పరిగణనలోనికి తీసుకుని, అందుకునుగుణంగా గైడ్లైన్స్ తయారు చేసి, తగు విధంగా ఆదేశాలిస్తాం.

(బల్లలు చరచడం ద్వారా గౌరవ సభ్యులు తమ హర్షాతిరేకాలను వ్యక్తం చేశారు.)

స్థానిక సంస్థల సభ్యుల గౌరవ వేతనాలు పెంచాలంటూ సభ్యులు చేసిన రిక్వెస్ట్ ను మొన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లే వారు వెంటనే అందుకు అంగీకరించారు. అధ్యక్షా, స్థానిక సంస్థలను పట్టింప చేయాలి, ఆ సభ్యులకు గౌరవం పెంచాలనే ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రి గారున్నారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోని గౌరవ వేతనాలు ఎలా ఉండేవో, మన ప్రభుత్వంలో వాటిని ఎలా పెంచామో ఇప్పుడు నేను తమరి ద్వారా ఈ సభకు వివరిస్తాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లకు రూ.7500/-ల గౌరవ వేతనముండేది. దాన్ని మేము రూ.1.00 లక్ష రూపాయలు చేశాం. జెడ్పీటీసీలకు రూ.2250/-ల గౌరవ వేతనముండేది. దాన్ని రూ.10,000/-లు చేశాం. మొన్న మీ అందరి రిక్వెస్ట్ మీద మరో రూ.3,000/-లు పెంచి ఇప్పుడు మొత్తం రూ.13,000/-లు చేశాం. మండల ప్రజా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు గతంలో రూ.1500/-ల గౌరవ వేతనం ఉండేది. ముఖ్యమంత్రి గారు దాన్ని రూ.10,000/-లు చేశారు. మొన్న మీ అందరి రిక్వెస్ట్ మీద మరో రూ.3,000/-లు పెంచి మొత్తం ఇప్పుడు రూ.13,000/-లు చేశాం. ఎంపిటీసీలకు రూ.750/-ల గౌరవ వేతనముండేది. దాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.5,000/-లు చేశారు. మొన్న మీ అందరి రిక్వెస్ట్ మీద మరో రూ.1,500/-లు పెంచి ఇప్పుడు మొత్తం రూ.6,500/-లు చేశాం. సర్పంచులకు రూ.1,000/-లు, రూ.1,500/-ల గౌరవ వేతనముండేది. దాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.5,000/-లు చేశారు. మొన్న మీ అందరి రిక్వెస్ట్ మీద మరో రూ.1,500/-లు పెంచి ఇప్పుడు మొత్తం రూ.6,500/-లు చేయడం జరిగింది.

ఇందాక గౌరవ సభ్యులు మహేందర్ రెడ్డి గారు, డా.పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, కొత్తగా ఏర్పాటైన జిల్లా పరిషత్తులు, మండల పరిషత్తులకు కొత్త భవనాలు మంజూరు చేయాలని అడిగారు. ఈ విషయమై కూడా మేము ఆలోచన చేస్తున్నాం. గత రెండేళ్ళుగా కరోనా ప్రభావం

కారణంగా కొంత ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఏర్పడిన పరిస్థితి గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు. జీతాలిస్తే చాలు అనే పరిస్థితి ఉండే. ఇప్పుడిప్పుడే మనం కొంత వుంజుకుంటున్నాం. వీలుని బట్టి, కొత్త భవనాల విషయమై కూడా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు సుభాష్ రెడ్డి గారు బిల్లుల విషయమై మాట్లాడారు. మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం. ఒకసారి మీరు కూడా ఆలోచించుకోవాలి. కొంత మంది సర్పంచ్లు రాజకీయం కోసం చేస్తున్నారా, లేదా ఎందుకు చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఎన్నడూ లేని గౌరవం సర్పంచ్లకు దక్కింది. వాళ్ళకి ఏమి ఇబ్బందైంది? ఎన్ని నిధులిస్తున్నాం? మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి కూడా అదనంగా నిధులిస్తున్నాం. చిన్న గ్రామ పంచాయతీలకు కూడా నిధులిస్తున్నాం.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం:- అధికారులు రికార్డు చేసి, త్వరగా చెల్లింపులు చేయడం లేదని అంటున్నారు.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు:- అధ్యక్షా, నేను అదే విషయం చెప్పబోతున్నాను. పేమెంట్స్ విషయంలో ఏదైనా ఇబ్బందులు ఉన్నాయని మా దృష్టికి వస్తే మేము వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఇంకా ఎక్కడైనా అటువంటి పరిస్థితులుంటే మా దృష్టికి తీసుకురండి, వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకుని, పేమెంట్స్ త్వరగా అయ్యేట్లు చూస్తాం. కొంత మంది సర్పంచ్లు మేము అప్పలపాలయ్యమని చెప్తున్నారు. గ్రామ పంచాయతీల్లో రూ.5.00 లక్షల నుండి రూ.1.00 కోటి వరకు నిధులున్నాయి. చిన్న గ్రామ పంచాయతీలో కూడా రూ.5.00 లక్షలు నిధులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. నిధులకు ఎక్కడా ఇబ్బంది లేదు. ఏమైనా అవసరాలకు ఈ నిధులను పెట్టుబడిగా ఉపయోగించుకోమని చెప్తున్నాం. కేంద్రం నుండి నరేగా (ఎం.జి.ఎస్.ఆర్.ఈ.జి.ఎస్.) క్రింద వచ్చే మెటీరియల్ కాంపానెంట్, లేబర్ కాంపానెంట్ నిధులు రావడం ఆలస్యమవుతోంది కాబట్టి, ముందుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులను పెట్టుబడిగా ఉపయోగించుకుని, కేంద్ర ప్రభుత్వం

నుండి నిధులు వచ్చిన తరువాత ఆ డబ్బులతో జమ చేయమని చెప్తున్నాం.

అధ్యక్షా, కొందరు బ్రాక్డర్ల కిస్తీ కట్టలేక ఛస్తున్నామని అంటున్నారు. అది కూడా తప్పు. కామారెడ్డి జిల్లా నుండి రిపోర్టుని తెప్పించి చూశాను. అక్కడోక చిన్న గ్రామంలో చెల్లకు నీళ్ళు పోసినందుకు బ్రాక్డర్ ద్వారా ఒక సంవత్సరంలో రూ.6.00 లక్షలు సంపాదించారు. నరేగా నిధుల నుండి చెల్లకు నీళ్ళు పోసినందుకు ఒక ట్యాంకర్కు ఒక ట్రిప్పకు రూ.600/-లు చెల్లిస్తారు. ఆ విధంగా ఒక సంవత్సరంలో రూ.6.00 లక్షలు సంపాదించారు. ఆ డబ్బులతో బ్రాక్డర్ కిస్తీ కట్టుకోవచ్చు, డ్రైవర్ జీతాలివ్వచ్చు, అన్ని రకాల ఇబ్బందులను గట్టెక్కించుకు అవకాశమున్నది. దాదాపు 90% మంది సర్పంచ్లు, కార్యదర్శులు బాగా పనులు చేసుకుంటున్నారు. కేవలం ఒక 10% మంది మాత్రం కాలాని చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. స్థానిక సంస్థలు క్రమంగా బలోపేతమౌతున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు కోరినట్లుగా రూ.500.00 కోట్లను ఏవిధంగా ఉపయోగించుకోవాలనే విషయమై రెండు, మూడు రోజుల్లో గౌరవ సభ్యులతో సమావేశం నిర్వహించి, వారి సూచనలకు అనుగుణంగా తగిన మార్గదర్శకాలను రూపొందిస్తూ, త్వరలోనే తగు విధంగా ఆదేశాలిస్తామని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. థ్యాంక్యూ.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం: ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు.

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరోనా మహమ్మారి ప్రభావం నుండి బయటపడి ఈ విద్యా సంవత్సరంలో మొత్తానికి సెస్టెంబరు మాసంలో పాఠశాలలను ప్రారంభించుకున్నాం. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల చేరిక గణనీయంగా పెరుగుతోందని చెప్పక తప్పదు. థర్డ్ మేమరలా వస్తుందనే ఆందోళనల మధ్య సైవేటు పాఠశాలల్లో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు కూడా ప్రభుత్వ పాఠశాలల వైపు మరలడంతో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతూ వస్తోంది. దానికి తగ్గట్టుగా బోధనా సిబ్బందిని

కూడా ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన ఆవశ్యకత కూడా ఏర్పడుతోంది. గతంలో ఉన్నటువంటి సాధారణ విద్యార్థుల సంఖ్యకు తగ్గట్టుగా కూడా గతంలో మనం బోధనా సిబ్బందిని నియామకం చేసుకోలేక, విద్యా వాలంటరీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రస్తుతం పాఠశాలలు ఆరంభమై దాదాపు నెల రోజులు కావస్తోంది. నూతన ఉపాధ్యాయుల నియామకం సత్వరమే కాకపోవచ్చు. గతంలో అమలు చేసినటువంటి విద్యా వాలంటరీ వ్యవస్థలో దాదాపు 12 వేల మంది పని చేశారు. వాళ్ళకు ఇంత వరకు కొనసాగింపు ఉత్తర్వులు లేదా రీ-అపాయింట్మెంట్ వంటి చర్యలు ప్రభుత్వం చేపట్టినట్లు గమనించలేదు. విద్యా వాలంటరీ నియామకాలను సత్వరమే చేయగలిగినట్లైతే, బోధన మెరుగు పడుతుంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వచ్చిన విద్యార్థుల సంఖ్యను మనం కాపాడుకోవాలి. కాబట్టి, విద్యావాలంటరీ వ్యవస్థను కొనసాగించాలని ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, పాఠశాలల్లో పనిచేసే స్కానెంజర్లు/ ఊడ్పరుల నియామకం రాష్ట్రం ఏర్పడ్డనాటి నుండి కూడా చేపట్టబడలేదు. రూ.2000/- లేదా రూ.2500/-లతో తాత్కాలిక వద్దతుల్లో నియామకం చేసుకుని, మంచి నీళ్ళు పెట్టడం, ఊడ్చే పనులను చేయించుకోవడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడు స్కానెంజర్లు/ ఊడ్పరుల కొనసాగింపుని ప్రభుత్వం నిలిపివేసింది. ఏ పాఠశాలలో కూడా స్కానెంజర్లు/ ఊడ్పరులు లేరు. గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్ సహకారంతో గ్రామ పంచాయతీ పారిశుధ్య కార్మికుల తోడ్పాటుతో పాఠశాలలను క్లీన్ చేయించుకోవాలని చెప్తున్నారు. అది సాధ్యం కావడం లేదు. అధ్యక్షా, నీళ్ళంతా దళితులు, నిరుపేద వర్గాలకు చెందిన వారు. దాదాపు 25,000 నుండి 30,000 వరకు ఉంటారు. వాళ్ళను కొనసాగించినట్లైతే వారికి కొంత ఉపాధి లభిస్తుంది. అంతే కాకుండా, పాఠశాలల్లో పారిశుధ్యానికి మనం ప్రాధాన్యతను కూడా ఇచ్చినట్లవుతుంది. కాబట్టి, స్కానెంజర్లు/ ఊడ్పరులను కొనసాగించాలని ప్రభుత్వాన్ని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మూడవ అంశం. కరోనా మహమ్మారి కారణంగా హాస్టళ్ళలో విద్యార్థులందరూ జమ కూడితే, కరోనా ప్రబలే అవకాశాలు అధికమవుతాయనే ఉద్దేశ్యంతో హాస్టళ్ళ ప్రారంభాన్ని నిలిపివేస్తూ కోర్టు ఉత్తర్వులిచ్చింది. ప్రస్తుతం అన్ని కార్యక్రమాలు, సమావేశాలు సక్రమంగానే కొనసాగుతున్నాయి. కాబట్టి, మోడల్ స్కూళ్ళు, కస్తూరిబా గాంధీ విద్యాలయాలు, వెనుకబడిన కులాల రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ళు, మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ళు, ఎస్సీ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ళను ఆరంభిస్తే, నిరుపేద వర్గాలకు తోడ్పాటునందించినట్లు ఉంటుంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఈ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ళను సత్వరమే ఆరంభించాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి (విద్యా శాఖ మంత్రివర్గులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు టి.జీవన్ రెడ్డి గారు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకున్నాను. గురుకులాలకు సంబంధించిన విషయం కోర్టులో ఉంది. కోర్టు ఆదేశాలకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకుంటాం.

12.10 | శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉమ్మడి మ. రాష్ట్రంలో యాక్ట్-25, 1991 ప్రకారం గతంలో స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్ని ఏర్పాటు చేశారు. రాష్ట్ర విభజన జరిగినప్పుడు ఆ ఫోర్స్ నుండే మన రాష్ట్రానికి కొంత అలాట్మెంట్ జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి మరికొంత అలాట్మెంట్ జరిగింది. అయితే, ఆ చట్టం ప్రస్తుతం కూడా అమలులో ఉండడం వల్ల, స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్కు పలు సౌకర్యాలలో గానీ, ప్రమోషన్ల విషయంలో గానీ, ఇతర విధానాలలో ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయని వాళ్ళ నుండి నాకు వినతులు వచ్చాయి. కాబట్టి, ఆ చట్టంలో పలు మార్పులు చేసి, అదే విధంగా, స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్ని డి.జి.పి. ఆధ్వర్యంలోకి తీసుకు రావాలని, దానితోపాటు, స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్లోకి కేంద్ర బలగాల నుండి కాకుండా, మన రాష్ట్ర బలగాల నుండే అవసరమైన డెప్యూటీషన్స్ చేసుకోవాలనీ, లేదా, మన రాష్ట్ర యువత నుండే నూతన

నియామకాలను చేయాలని తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి సత్యవతి రాథోడ్ (స్త్రీ శిశు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రివర్యులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. మహేందర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తాండూరు ఎన్నికల సభలో తాండూరుకు ఒక మెడికల్ కాలేజీ ఇస్తామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. తాండూరులో జిల్లా ఆసుపత్రితో పాటు, అన్ని వసతులు అక్కడ ఉన్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జిల్లాకొక మెడికల్ కాలేజీ ఇస్తామని అన్నారు. తాండూరులో ఉన్న ప్రభుత్వాసుపత్రికి కర్నాటక నుండి, ఇతర జిల్లాల నుండి పెద్ద ఎత్తున పేదవాళ్ళు వైద్యం కోసం వస్తారు. కాబట్టి, వికారాబాద్ జిల్లాకు ఒక మెడికల్ కాలేజీ ఇస్తూ, తాండూరుకు కూడా మరొక మెడికల్ కాలేజీ ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి సత్యవతి రాథోడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు మహేందర్ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. గతంలో, చరిత్రలో ఎన్నడూ లేనన్ని మెడికల్ కాలేజీలను మన ముఖ్యమంత్రి గారు మన రాష్ట్రంలో ఇచ్చారు. తప్పకుండా ఈ విషయాన్ని కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది.

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగానికి ఊతమిచ్చేందుకు, వ్యవసాయ పురోగతి కోసం రైతులందరినీ అందులో భాగస్వామ్యం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'తెలంగాణ రైతు సమన్వయ సమితి' అని ముందుగా ఏర్పాటు చేసి, తరువాత దానిని 'తెలంగాణ రైతు బంధు సమితి' గా పేరు మార్చడం జరిగింది. ఆ సంస్థలో గ్రామ స్థాయి నుండి మండల స్థాయి వరకు, జిల్లా స్థాయి వరకు 1,60,990 మంది సభ్యులను ప్రతీ గ్రామం వారీగా, మండలం యూనిట్ గా తీసుకోవడం జరిగింది.

దరిదాపుగా వారందరూ కూడా కరోనా కష్ట సమయంలో, ప్యాండి ప్రొక్యూర్మెంట్ లో అధికారులందరితో కలిసి, శ్రమ చేసి, తోటిరైతులకు సహాయం చేయడం జరిగింది. రెండవది, నియంత్రిత సాగు విధానం వచ్చిన తరువాత కూడా గ్రామ గ్రామాన, వారందరూ కలిసి ఊరూ, వాడా ప్రచారం చేయడం జరిగింది. మూడవది, సాగు విస్తీర్ణం ఎంత ఉందో, అది మొత్తం కూడా నమోదు చేయడానికి A.E.O లకు తోడుగా వారు పని చేయడం జరుగుతోంది. నాలుగోది, భూసారం విషయంలో గానీ, మిగతా విషయాల్లో గానీ వీళ్ళందరూ ట్రైనింగ్ తీసుకుని కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతున్నది. 2,602 రైతు వేదికలను నిర్మిస్తే, ఆ రైతు వేదికల్లో అ.ఉ.లతో పాటు రైతుబంధు సమితి కార్యకర్తలు కూడా కూర్చోని కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఇప్పటి వరకూ 14,025 కార్యక్రమాలు, ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ జరిగాయి. కొంత మంది మిత్రులు మాట్లాడుతూ, ఇక్కడేమీ జరగడం లేదని అంటున్నారు. 2602 రైతు వేదికల నిర్మాణాలు జరిగాయి. వాటిపైనే A.E.O.లు కూర్చుంటున్నారు. రైతుబంధు సమితి కార్యకర్తలు కూడా అక్కడ పని చేస్తున్నారు. ట్రైనింగ్ తీసుకుంటున్నారు, ఇతరులకు ట్రైనింగ్ ఇస్తున్నారు. వీళ్ళంతా ఇప్పటిదాకా వాలెంటీర్లుగా పని చేస్తున్నారు. వారికి రవాణా సౌకర్యం గానీ, ఆనరోరియం గానీ మంజూరు చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి తమరి ద్వారా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి గారి వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించిన ప్రస్తావనను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి ఈ ప్రస్తావనను పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- వేములవాడ రాజ రాజేశ్వర స్వామి దేవాలయంలో అనువంశిక అర్చక వ్యవస్థ ఉండేది. 1986లో ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో జిస్టిస్ చల్ల కొండయ్య కమిషన్ ద్వారా అనువంశిక అర్చక వ్యవస్థను రద్దు

చేయడం జరిగింది. దాదాపు వేములవాడ రాజ రాజేశ్వర స్వామి దేవాలయంలో 200 మంది అర్చకులు ఇవాళ బజారున పడ్డ సందర్భం అధ్యక్షా. వాళ్ళ ఉపాధి కూడా చాలా కష్టతరంగా మారింది. అర్చకుల వేదన చూసిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రభుత్వం, 21.10.2019న ఎ.పి.రెవెన్యూ ఎండ్ మెంట్స్ డిపార్ట్ మెంట్, G.O.Ms.No.439 ఆధారంగా అనువంశిక అర్చక వ్యవస్థను పునరుద్ధరించడం జరిగింది. మనసున్న మారాజైన మన ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఈ సమస్యను మంత్రివర్యులు తీసుకు వెళితే, తప్పకుండా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా పునరుద్ధరణ చేసే అవకాశముంటుందని తెలియజేసుకుంటూ, సంబంధిత G.O.ను మంత్రివర్యులకుమీ ద్వారా అందజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. (ఈ సందర్భంలో సభ్యులు జి.బి. ప్రతులను మిస్టర్ ఛైర్మన్ ప్రాటెంకు అందజేశారు)

శ్రీ అల్లీల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- శాసన పరిషత్తు సభ్యులు శ్రీ పురాణమ్ సతీష్ కుమార్ చెప్పిన విషయాన్ని పరిశీలించబడుతుంది అధ్యక్షా.

శ్రీ కూర రఘూత్తమ్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని శారీరక, మానసిక, గుడ్డి, చెవిటి విద్యార్థులకు మన 'సర్వ శిక్ష అభియాన్' ద్వారా I.E.R.P. (Inclusive Education Resource Person) పేరిట దాదాపు 600 మంది వికలాంగులైన విద్యార్థులకు విద్యాభ్యాసం ఇస్తున్నాము. వారికి మన ప్రభుత్వం ఇచ్చిన 30 శాతం పి.ఆర్.సి.ని ఇంత వరకు అమలుపరచ లేదు. దాని గురించి ఆలోచించాల్సిందిగా మంత్రివర్యులకు విన్నవిస్తూ, అదే సందర్భంలో, వాస్తవానికి వాళ్ళు పోటీ పరీక్షలో ప్రాధాన్యత క్రమంలో మెరిట్ ప్రకారం ఇంటర్వ్యూ మోడల్ సెలెక్ట్ అయినవారికి కనీసం S.G.T. వేతనమైనా ఇచ్చి ఆదుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి:- గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు కూర రఘూత్తమ్ రెడ్డి గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, నూతన రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు, ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో పని చేసే వివిధ సంస్థలలోని ఉద్యోగులను, రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల మేరకు, లోకల్ క్యాడర్ గా ఆర్గనైజ్ చేసే అధికారముంటుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా నూతన రాష్ట్రంగా ఏర్పడినందుకు, ఈ నూతన రాష్ట్రంలో పంచాయతీ రాజ్ ప్రభుత్వ విద్యా సంస్థలలో పని చేసే ఉపాధ్యాయుల సర్వీసు విద్యాశాఖ మంత్రివర్యుల చొరవతో లోకల్ క్యాడర్ గా ఆర్గనైజ్ కాబడ్డది. స్కూల్ అసిస్టెంట్ వరకు జిల్లా క్యాడర్ పోస్టులు, ప్రధానోపాధ్యాయుల పోస్టులు మల్టీ జోనల్ క్యాడర్ పోస్టుల ద్వారా వారి వేతనాలకు అనుగుణంగా లోకల్ క్యాడర్ ను ఆర్గనైజ్ చేయబడినందుకు, ఈ పంచాయతీ రాజ్ ప్రభుత్వ సంస్థలో పని చేసే ఉపాధ్యాయుల సర్వీసును ఉమ్మడి సర్వీస్ రూల్స్ కు రూపొందిస్తూ, అందరికీ ప్రమోషన్స్ కల్పించే విధంగా చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మన జిల్లాలు విభజించబడ్డాయి కానీ, బైఫర్మేట్ అయిన ఉమ్మడి జిల్లా ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు పర్మినెంట్ కాలేదు. గతంలో 31 జిల్లాలు ఉండగా, ఇప్పుడు రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులతో 33 జిల్లాలకు ఆమోదం వచ్చింది. కాబట్టి, ఆ జిల్లా క్యాడర్ పోస్టులకు సంబంధించి, కొత్త జిల్లాల ప్రకారం వాళ్ళకు అలాట్ అయ్యేట్లు గ్డెలైన్స్ రూపొందించి, వాళ్ళను పర్మినెంట్ అలాట్ మెంట్ చేస్తే, ప్రమోషన్స్ సత్వరమే జరిగే అవకాశముంటుంది. తదనుగుణంగా సర్వీస్ రూల్స్ ను రూపొందించి, విధివిధానాలు రూపొందించి పర్మినెంట్ అలాట్ మెంట్ చేసి, సత్వరమే ప్రమోషన్లు, బదిలీలు చేపట్టే విధంగా చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి :- గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా. ఈ అంశం పరిశీలనలో ఉంది అధ్యక్షా.

పిటీషన్స్

12.20 | శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వ మ. ప్రాయోజిత కార్యక్రమంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమాన్ని పాఠశాలల్లో అమలు చేయడం వల్ల దాదాపు 22 లక్షల మంది విద్యార్థులు ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో గుడ్డు ధర పెరిగింది. విద్యార్థులకు అందించే గుడ్డుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఒక్కొక్క గుడ్డుకు రూ.4/- మాత్రమే కేటాయిస్తున్నది. వాస్తవానికి వంట ఏజన్సీలుగా ఆర్థికంగా ఉన్నవారు వివిధ రకాల వారు వాలంటీర్లుగా వస్తారని అనుకున్నారు. కాని తిండికి లేనివారు వంట ఏజన్సీలను తీసుకొని వారే వచ్చి వంట చేస్తున్నారు. వారికి కేవలం రూ.1,000/- మాత్రమే పారితోషికంగా ఇస్తున్నారు. అదే విధంగా సైమర్ పాఠశాలల విద్యార్థులకు 100 గ్రాములు, హైస్కూల్ పాఠశాలల విద్యార్థులకు 150 గ్రాముల బియ్యాన్ని అందిస్తున్నారు. ఇవి వారికి సరిపోవడం లేదు. సైమర్ పాఠశాల విద్యార్థులకు రూ.4.93/- పైసలు, హై స్కూల్ విద్యార్థులకు రూ.7.45/- పైసలు చెల్లిస్తున్నారు. వాస్తవానికి నాణ్యమైన భోజనం పెట్టినట్లైతే వారి ఆరోగ్యం బాగుండి చదువులో ముందుండే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, గుడ్డు ధరను రూ.6/-, మధ్యాహ్న భోజనానికి, సైమర్ పాఠశాలల విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి రూ.8/-, హైస్కూల్ పాఠశాల విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి రూ.12/-ల చొప్పున మరియు పారితోషికాన్ని రూ.3000/-లకు పెంచినట్లైతే మంచి భోజనాన్ని అందించి విద్యార్థుల ఆరోగ్యాన్ని రక్షించే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి, తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని మరియు రాష్ట్ర విద్యాశాఖను కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెంకు అందజేశారు.)

శ్రీ కాటేవల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నిన్న మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు వెళ్లినప్పుడు అక్కడ గవర్నమెంట్ కాలేజ్ ఆఫ్ టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ వారు వారి యొక్క సమస్యను నా దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. బి.ఇ.డి. కళాశాలల్లో టీచింగ్ స్టాఫ్

లేకపోవడం వల్ల నాణ్యమైన బోధన చేసే ఉపాధ్యాయులను తయారు చేయడానికి ఇబ్బంది ఏర్పడుతోంది. ఆ నియామకం చేపట్టే వరకు ఆ పాఠశాలల్లో వనిచేసే క్వాలిఫైడ్ సీనియర్ ఉపాధ్యాయులను డెప్యూటీషన్ మీద పంపించినట్లైతే వారికి మేలు జరిగే అవకాశం ఉంటుంది. కనుక చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెంకు అందజేశారు.)

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పి.ఆర్.సి. అమలుకు సంబంధించి గత పి.ఆర్.సి. 1.7.2018కి ముగిసినప్పటికీ, మధ్యంతర భృతిని అమలు చేయకపోవడం వల్ల 1.4.2020 నుండి అమలులోకి వచ్చిన పి.ఆర్.సి. మరియు అంతకు ముందు చెల్లించాల్సిన ఎరియర్స్ ను ఉద్యోగస్థుల పదవీ విరమణ పొందిన తరువాత మాత్రమే చెల్లించే విధంగా పేర్కొనడం జరిగింది. దానితో ఉద్యోగస్థులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనడమే కాక, పదవీ విరమణ పొందిన ఉద్యోగులు మరియు ప్రత్యేకంగా 1.7.2018 నుండి 1.4.2020 మధ్యకాలంలో పదవీ విరమణ పొందిన ఉద్యోగస్థులు, ఉపాధ్యాయులు వారు పొందవలసిన పి.ఆర్.సి. బెనిఫిట్స్ అందడం లేదని ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. తమరి ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నివేదిస్తూ రిటైర్డ్ ఉద్యోగస్థులకు సంబంధించి 1.7.2018 నుండి 1.4.2020 మధ్యకాలంలో రిటైర్ అయిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు పి.ఆర్.సి. బెనిఫిట్స్ మరియు ఎరియర్స్ ను రిటైర్మెంట్ వరకు ఆపకుండా చెల్లింపు వెసులుబాటును కల్పిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

(పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెంకు అందజేశారు.)

ADJOURNMENT MOTIONS

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- The first adjournment motion given notice of by Sri Alugubelli Narsi Reddy Garu regarding "to discuss about the living conditions of the contract and out-sourcing employees working in the Government and Private Sectors" - has been disallowed.

The second and the last adjournment motion given notice of by Sri T. Jeevan Reddy Garu regarding "to discuss about the failure of Government in filling-up of the vacancies in the Government Departments and various other issues related to the unemployed youth" - has also been disallowed.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, the House is adjourned for Tea-Break for 15 minutes.

(Then, the House adjourned at 12-26 p.m.

for Tea-Break for 15 minutes)

12.50
మ. (స్వల్ప తేనీటి విరామానంతరం సభ తిరిగి మ.12.55 గంటలకు ప్రారంభమైంది. గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెం అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం :- 'హరిత హారం' కార్యక్రమంపై అఘుచర్చ.

'తెలంగాణ రాష్ట్రంలో హరిత హారం'పై అఘుచర్చ

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇటీవల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పచ్చదనం, పర్యావరణ పరిరక్షణ, పారిశుధ్యం వంటి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని "హరిత హారం" కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని అందరం హర్షించక తప్పదని తెలుపుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమం పట్ల భిన్నాభిప్రాయాలు ఎవరికి ఉండవని నేను మాత్రం భావించడం లేదు. "హరిత హారం" కార్యక్రమం కేవలం చెట్లు నాటడానికే పరిమితమని కాకుండా, నాటిన మొక్కలు సమాజానికి ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతున్నాయి, అవి ఏ మేరకు పరిరక్షించబడుతున్నాయనే అంశాన్ని గమనించాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. సాధారణంగా పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చెట్లను చూసినట్లైతే, ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది. 7 ఆకుల చెట్లు, 6 ఆకుల చెట్లు అని వివిధ రకాల చెట్లను నాటుతున్నారు. గతంలో ఇటువంటి చెట్లను ఎప్పుడూ చూడలేదు. గతంలో పర్యావరణ పరిరక్షణ కొరకు వేస చెట్లను నాటేవారు. గ్రామాల్లో మరియు పట్టణ ప్రాంతాల్లో పెద్ద పెద్ద వృక్షాలను పెట్టడం సాధ్యం కాకపోయినప్పటికీ, రోడ్లకు ఇరువైపుల అవకాశం ఉన్న చోట వేస చెట్లు నాటినట్లైతే బాగుంటుంది. దీనికి తోడు

పర్యావరణానికి చింత, వెలగ చెట్లతోపాటు గానుగ చెట్లను కూడా నాటినట్లైతే, విత్తనాలకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది. గ్రామాల్లో ఇప్పుడు చింత చెట్లే కరవు అయ్యాయి. కేవలం పచ్చదనం అనే భావనే పరిమితం కాకుండా ఉపాధిని కూడా లక్ష్యంగా పెట్టుకుని చెట్లను నాటినట్లైతే బాగుంటుంది. 'హరిత హారం' కార్యక్రమం అనేది నిరంతర ప్రక్రియ.

అశోకుడి కాలంలో రోడ్లకు ఇరువైపుల చెట్లు నాటినట్లు చరిత్ర చెబుతోంది. నేను, మీరు మరియు గౌరవ సభ్యులు ఇండ్రకరణ్ రెడ్డి గారు విద్యార్థి దశలో "వన మహోత్సవం" కార్యక్రమం ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం వర్షాకాలం ఆరంభంలో చెట్లు నాటేవారము. గ్రామాల్లో ఫల వృక్షాలు తగ్గిపోయాయి. గతంలో రోడ్లకు ఇరువైపుల మామిడి చెట్లను నాటేవారు. ఈ చెట్లను నాటడం ద్వారా ఫల సహాయం లభించి ముదిరాజ్ కులస్తులకు ఆదాయం చేకూరేది. అల్లనేరడు చెట్లకు ఎంతో డిమాండ్ ఉంది. మనకు రాజీవ్ రహదారి ఉంది. గ్రామ పరిధిలో రోడ్లకి ఇరువైపుల పండ్ల మొక్కలను నాటి, ఆ గ్రామాల్లో ఉండే ముదిరాజ్ సాసైటీలకు ఇచ్చినట్లైతే, వారికి జీవనోపాధిని కల్పించిన వారమవుతాము. గతంలో సీతాఫలం చెట్లు గుట్టలపై ఎక్కువగా ఉండేవి. ఇప్పుడు గుట్టలన్నీ క్షీణించడం వల్ల ఆ ఫలం దొరకడం లేదు. "హరిత హారం" కార్యక్రమం ద్వారా సీతాఫలం చెట్లను నాటినట్లు ఎక్కడా చూడలేదు. సీతాఫలం చెట్లతోపాటు జామ చెట్లను కూడా నాటి, ముదిరాజ్ సాసైటీకి ఆ చెట్లను అప్పగించినట్లైతే, వారే కాపాడుకుంటారు. "హరిత హారం" కార్యక్రమంలో చెట్ల రక్షణ కావచ్చు, నీరు పోసే కార్యక్రమం కావచ్చు ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఎస్.కు అనుసంధానం చేశారు. ఈ విధంగా కాకుండా ఆ గ్రామ పరిధిలో ఉండే ముదిరాజ్ కులస్తులకు గాని, మహిళా సంఘాలకు గాని, అప్పగించినట్లైతే, ఆ చెట్లు ఫలాన్ని ఇచ్చినప్పుడు వాటితో వారికి జీవనోపాధి లభిస్తుంది.

1.00
మ. అధ్యక్షా, మహేంద్ర మేదర కులస్తులకు జీవనోపాధి అయిన వెదురు బొంగు మనకు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. గౌరవ అటవీ శాఖా మంత్రిగారి నియోజకవర్గంలోని జన్నారం అడవుల నుండి వెదురు బొంగు వస్తోంది. గతంలో

కంటే ఇప్పుడు వెదురు బొంగు రేటు నాలుగు రేట్లు పెరిగిపోయింది. కుల వృత్తులను ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. మహేంద్ర మేదర కులస్తులు కూడా కుల వృత్తుల్లో భాగమే. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కల్పించిన రేటు కంటే వెదురు బొంగును తక్కువ ధరకు కల్పించాలి. అలా కాకుండా నాలుగు రేట్లు పెంచుతున్నట్లుగా ప్రభుత్వం జి.ఓ.ను జారీ చేసింది. రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కల వెదురు బొంగు మొక్కలు నాటినట్లైతే రోడ్డుకు రక్షణ ఉంటుంది, వర్యావరణ పరిరక్షణకు తోడ్పడుతుంది మరియు మేదర కులస్తులకు ఉపాధి కల్పించినట్లవుతుంది. ప్రభుత్వం దానిని ఒక సారి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. మొక్కల పరిరక్షణ కోసం మంత్రిగారు జియో ట్యాగింగ్ చేస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. కానీ, జియో ట్యాగింగ్ చేసినట్లుగా నాకు ఎక్కడా కనబడలేదు. అటవీ శాఖ జియో ట్యాగింగ్ చేసి వాళ్ల వెబ్సైట్లో పొందుపరిచి ఉండవచ్చు కానీ, సాధారణంగా జిల్లా కలెక్టర్ల ఆధ్వర్యంలో పట్టణ మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నాటే మొక్కలకు జియో ట్యాగింగ్ చేసినట్లుగా లేదని నేను ఒక లేఖను కూడా రాయడం జరిగింది. నాటిన మొక్కల్లో 85 శాతం పరిరక్షించబడాలనేది ప్రభుత్వ లక్ష్యం. అదే జరిగినట్లైతే, ఇంతకంటే మంచి కార్యక్రమం మరొకటి లేదు. దయచేసి ఆ దిశగా ప్రభుత్వం దృష్టికేంద్రించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, NREGSకు సంబంధించి 'హరిత హారం' కార్యక్రమానికి ఏ మేరకు నిధులు వెచ్చిస్తున్నారు, గతంలో ఏ మేరకు నిధులు ఖర్చు చేసారనేది మీరు పేర్కొనాలని కోరుకుంటున్నాను. గౌరవ మంత్రి గారు ఇచ్చిన నోట్ను గమనించినట్లైతే, 2016-17 సంవత్సరంలో 31 కోట్ల 67 లక్షల మొక్కలు నాటితే రూ.738 కోట్లు ఖర్చు అయింది. 2017-18 సంవత్సరంలో దానికి రెట్టింపుగా 60 కోట్ల మొక్కలు నాటినందుకు సంతోషమే కానీ అదే రూ.738 కోట్లు ఖర్చు అయింది. 2016-17 సంవత్సరంలో సగం మొక్కలు నాటితే ఖర్చు మాత్రం రూ.738 కోట్లు అయిందంటే ఆ నిధులు ఏమైనట్లో, ఆ వ్యత్యాసానికి కారణం ఏంటో చూడాలని కోరుతున్నాను. 2017-18 సంవత్సరంలో

60 కోట్ల మొక్కలు నాటిన తరువాత ప్రభుత్వం "హరిత హారం" కార్యక్రమం పై ప్రత్యేక దృష్టి కేంద్రికరించింది. 2020-21 సంవత్సరంలో పరిశీలించినట్లైతే, అది 33 కోట్లకు దిగింది. 2017-18 సంవత్సరంలో నాటిన మొక్కల సంఖ్య 60 కోట్లైతే, 2020-21 సంవత్సరానికి చూసినట్లైతే 33 కోట్లకు దిగిపోయింది. అంటే 50 శాతం తక్కువైపోయింది. కొవిడ్-19 కారణంగా మొక్కలు నాటడం తగ్గితే ఖర్చు మాత్రం రూ.1389 కోట్లు అయింది. ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తడం కాదు గానీ ఈ వ్యత్యాసం ఎందుకొచ్చిందో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

"హరిత హారం" కార్యక్రమానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, NREGS మరియు CAMPA నిధులను వినియోగించుకుంటున్నాం. గడచిన ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో "హరిత హారం" కార్యక్రమానికి వెచ్చించిన రూ.6,550 కోట్లలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, NREGS మరియు CAMPA క్రింద ఎంత నిధులు ఖర్చుపెట్టామనే బ్రేక్ డౌన్ బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. NREGS నిధులకు సంబంధించి, "హరిత హారం" కార్యక్రమాన్ని పర్యవేక్షించే ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు వారి విధులు, బాధ్యతల పట్ల ప్రభుత్వం పునరాలోచించాలని నిరసన వ్యక్త పరిస్తే, వారిని విధుల నుంచి తొలగించారు. ఇటువంటి చరిత్ర నేను ఎక్కడా చూడలేదు. ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లకు చెల్లించే జీత భత్యాలు, వేతనాలు కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులకు జోడించబడి ఉన్నాయి. ఏమొత్తంగా తొలగించిన 8వేల మందిలో దళితులు మరియు బలహీనవర్గాలకు సంబంధించిన వారే ఉన్నారు. వారందరిని తొలగించేసి లేబర్ను చేస్తున్నాము. గడచిన ఏడు సంవత్సరాల్లో ఒక్క ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ను కూడా నియమించలేదు. కేవలం సీనియర్స్ను పెట్టి లేబర్కు చెల్లించే భత్యం వారికి చెల్లిస్తున్నారు. ఇంత విజయవంతంగా నిర్వహిస్తున్న "హరిత హారం" కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యమైన NREGS కార్యక్రమ పనులను పర్యవేక్షించే ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ల కొనసాగింపుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి వారిని కొనసాగిస్తే బాగుంటుంది. ఉపాధి మరియు

ఉద్యోగావకాశాలు మెరుగు పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు జరిగింది. కానీ, ఉన్న ఉపాధి మరియు ఉద్యోగావకాశాలు తొలగిస్తే వారందరూ రోడ్డున పడే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దయచేసి గౌరవ మంత్రిగారు వీరి కొనసాగింపు పై చర్య తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా “వానలు రావాలి, కోతులు పోవాలి” అని ఒక మంచి మాట చెప్పారు కానీ, కోతులు ఎక్కడికి పోతాయి, ఎక్కడికి పోవు. నినాదానికే పరిమితం కాకుండా, కోతుల పునరుత్పత్తి ఆపలేకపోతే అవి మానవ జనాభాని మించిపోతాయి. వ్యవసాయానికి కోతులు అసలు ప్రతి బంధకం కాబోతున్నాయి. కోతుల పునరుత్పత్తి నిలుపుదల కేంద్రాన్ని నిర్మల్లో ఆరంభించారు. మరి ఎన్ని కోతుల పునరుత్పత్తి ఆపారో తెలియదు. కేవలం నిర్మల్లో ఒక కేంద్రాన్ని పెట్టి పునరుత్పత్తి ఆపుతామంటే అది సాధ్యం కాదు. వాటిని చంపాలంటే అవి ఆంజనేయ స్వామి రూపం కాబట్టి మనకు మనస్సు రాదు. హరితహారాన్ని ఏ విధంగానైతే ఒక కార్యక్రమంగా చేపట్టామో, అలాగే కోతుల పునరుత్పత్తి ఆపే విధంగా చూడాలి. పంటల మార్పిడి కావాలని కోరుతున్నాము. వరి, మొక్కజొన్న, పప్పు దినుసులు, నూనె గింజలు వంటి ఏ పంటను పెట్టినా వాటిని కోతులు మనకు దక్కునివ్వడం లేదు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- “హరిత హారం” కార్యక్రమానికి సంబంధించి ఏ విధంగా స్పెషల్ డ్రైవ్ టేక్ చేశారో, అదే విధంగా, కోతుల నివారణ కోసం పునరుత్పత్తిని నిలుపుదల చేసే విధంగా స్పెషల్ డ్రైవ్ చేపట్టండి. మనకు 33 జిల్లాలున్నాయి. 33 జిల్లాలలో కేంద్రాలను మొదలు పెట్టండి. రోజుకు పది వేల కోతులకు ఇంజెక్షన్స్ చేయించాలని టార్గెట్ పెట్టుకొని, దొరికిన కోతికి దొరికినట్లు ఇంజెక్షన్ ఇప్పించండి, సరిపోతుంది. ఆ విధంగా చేస్తే, రాబోయే కాలంలో, వ్యవసాయానికి రక్షణ లభిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చేపట్టిన కార్యక్రమం మంచిదే అయినప్పటికీ, అది మానవ సమాజానికి ఉపయోగపడాలంటే, కేవలం పచ్చదనానికే పరిమితం కాకుండా జీవన భృతికి తోడ్పడాలని లక్ష్యం

పెట్టుకొని ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాను. ముదిరాజ్ కులస్తులకు ఉపాధి లేదు. వాళ్లు గంగుత్తుల మాదిరి చేసుకుంటారు తప్ప వారికి వేరే ఉపాధి లేదు. రూదారులకు ఇరువైపులా పండ్ల మొక్కలు నాటాలి. ఎటువంటి పండ్ల మొక్కలు నాటాలో మీరు పరిశీలించండి. మాకున్నటువంటి అనుభవంతో, మామిడి, అల్లనేరేడు, జామ, సీతాఫలం, వెలగ చెట్లని నాటమని చెప్పాము. ఏవి మంచివో మీరు పరిశీలించి, ఆ గ్రామ పరిధిలో ఉన్న ముదిరాజ్ సొసైటీల సభ్యులకు పండ్ల మొక్కలు నాటేవని అప్పగించండి. ఆ విధంగా వారికి ఉపాధి లభిస్తుంది. వాళ్లే ఆ చెట్లను కాపాడుతారు. అదే విధంగా మేదర కులస్తులకు సంబంధించి, వారిచే వెదురుబొంగు చెట్లను నాటించడం కూడా అత్యవసరం అధ్యక్షా. వెదురుబొంగు చెట్లని నాటితే వారికి జీవనోపాధి లభిస్తుంది. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. నిధుల వెచ్చింపులో వ్యత్యాసం ఉంది. దానిపై క్లారిటీ ఇవ్వాలి. 2020-21లో కేవలం 33 కోట్ల మొక్కలను నాటినందుకు రూ. 1389 కోట్లు వెచ్చించడం, 2017-18 లో అరవై కోట్ల మొక్కలు నాటినందుకు కేవలం రూ. 739 కోట్లు వెచ్చించడం జరిగింది. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ చూస్తే, ఖర్చు రెట్టింపు అయ్యింది. దానికి కారణమేమిటో పరిశీలించి, మాకు క్లారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఎస్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంత, క్యాంపా నిధులు ఏ మేరకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది? జియో ట్యాగింగ్ కి సంబంధించి, ప్రభుత్వం, కచ్చితమైన నిబంధనలతో వర్క్ షేప్స్ గాని మొక్కల సంరక్షణలో ఆశించిన మేరకు ఎనభై అయిదు శాతం ఫలితం కనబడదు. Practically, it is not more than 25%. ఆశించిన మేరకు ఫలితాలు లభించాలంటే జియో ట్యాగింగ్ కి సంబంధించి ఫూల్ ప్రూఫ్ విధానముంటే కాని అది సాధ్యం కాదనే భావనను వ్యక్తం చేస్తూ గౌరవ మంత్రి గారు వీటిపై క్లారిటీ ఇస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం :- పది నిమిషాలలో ముగించండి.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ :- పెళ్లిలోనే విడాకుల మంత్రి చదివితే ఎట్లా అధ్యక్షా? నేను ఇప్పుడే మొదలుపెట్టాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం :- మాట్లాడండి.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు భావితరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందుకు వెళ్తున్నారు. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం వల్ల, ప్రణాళికాబద్ధమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల, ముప్పై మూడు శాతం ఉండాల్సిన అటవీ విస్తీర్ణం క్రమేపి 24.05 శాతానికి పడిపోయింది. పెరుగుతున్నటువంటి పరిశ్రమలు, పెరుగుతున్నటువంటి కాలుష్యం వల్ల అటవీ విస్తీర్ణం తగ్గింది. ద్వీచక్ర వాహనాలు, కార్లు, లారీలు పెరుగుతున్నాయి. వీటి ద్వారా వచ్చే కాలుష్యం క్రమేపి పెరుగుతోంది. మరొక వైపు, అకాల వర్షాలు, అసాధారణ ఉష్ణోగ్రతలు, వరదలు, భూకంపాలు ఈ విధంగా ఎన్నో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వస్తున్న సందర్భాలను మనం చూస్తున్నాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు 2015, జూలై 3వ తేదీన “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని మొదలుపెట్టడం జరిగింది. పెద్దలు శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారు చాలా విషయాలు సమర్థనీయంగా చెప్పారు. కానీ, ఎక్కడా ముఖ్యమంత్రి గారిని, ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించలేదు. ఇవాళ కోతులు ఊళ్లలోకి ఎందుకు వస్తున్నాయి అధ్యక్షా, మానవ తప్పిదంతో వస్తున్నాయి. కోతులు తినే చెట్లను, పండ్లను మానవుడు, లేకుండా చేస్తున్నాడు. వాటికి తిండి లేకుండా చేసాము కనుక అవి అడవుల నుండి ఊళ్ల వైపు వస్తున్నాయి. గతంలో మాదిరిగా పండ్ల చెట్లు, వృక్షాలు అడవులలో ఉన్నట్లయితే కోతులు, మానవుల దగ్గరకు ఎందుకు వస్తాయి? మన తిండిని ఎందుకు నాశనం చేస్తాయి? వాటి తిండిని మనం నాశనం చేసాము కనుక, అవి వచ్చి, మన తిండిని నాశనం చేస్తున్నాయి. అటవీ శాఖా మంత్రి గారు ఎక్కడికి వెళ్లినా, కోతులను పట్టించమనే చెబుతున్నారు. కచ్చితంగా కోతులను పట్టాల్సిందే. అడవులలో చెట్లను పెంచాలి. శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారు ఒక

విషయమై మాట్లాడుతూ, అది తప్పు అని చెప్పడం జరిగింది. మొత్తం అరవైకోట్ల నలభైతొమ్మిది లక్షల మొక్కలను నాటడం జరిగింది. ముప్పై కోట్ల మొక్కలకు ఎంత ఖర్చు అయిందో, అరవైకోట్ల మొక్కలకు అంతే ఖర్చు అయ్యిందని అన్నారు. దీంట్లో ఖర్చు లేని మొక్కలను కూడా పెట్టడం జరిగింది. అటవీ పునరుజ్జీవనం కోసం పెట్టిన మొక్కలుండడం వల్ల ఈ ఖర్చు తక్కువయ్యింది. ఆ సంవత్సరానికి, అటవీ పునరుజ్జీవన కార్యక్రమం చేపట్టడం వల్ల అంత ఖర్చు జరగ లేదు కనుక, ఖర్చు తక్కువయ్యింది. కోతులు రాకుండా ఉండాలంటే, అడవులను పెంచాలి అధ్యక్షా. వానలు రావాలి అధ్యక్షా. వానలు ఎట్లా వస్తాయి అధ్యక్షా, చెట్లు లేకపోతే వర్షాలు ఎక్కడ నుండి వస్తాయి? ఒకప్పుడు ఆదిలాబాద్ జిల్లాను చిరపుంజి అనేవారు. చిరపుంజి అని పిలవబడే ఆదిలాబాద్ జిల్లా, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం రాకముందు కరువుకాటకాలతో, అక్కడ రైతాంగం నాశనం అయ్యిందంటే, అది పాలకుల తప్పు కాదా అధ్యక్షా. పాలకుల నిర్లయాలలో లోపం లేదా అధ్యక్షా? గతంలో, దీనిమీద, సరైన చిత్తశుద్ధి లేని సందర్భంలో, సరైన ప్రణాళికలు తయారుచేసుకోలేని స్థితిలో ఉండడం వల్ల, ఈ పరిస్థితి దాపురించిందని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. కేసీఆర్ గారి చిత్తశుద్ధి వల్ల, ఏడు విడతల “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడం ద్వారా రిజల్ట్ వచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సర్వే నివేదికల ప్రకారం, 2014 17 వరకు, అడవుల విస్తీర్ణం 3.67 శాతం పెరిగిందంటే అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గొప్పతనం కాదా అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి చిత్తశుద్ధికి ఇది నిదర్శనం కాదా అధ్యక్షా? ఏడు సంవత్సరాలలో అంచెలంచెలుగా పెంచుకుంటూ పోతే, అటవీ విస్తీర్ణం 3.67 శాతం అయ్యింది అధ్యక్షా. ముందు చూపుతో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, గౌరవ అటవీ శాఖామంత్యులు గారు ప్రణాళికాబద్ధమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల అటవీ విస్తీర్ణాన్ని పెంచుకోవడం జరిగింది. మంత్రి గారికి అడవుల పట్ల చిత్తశుద్ధి ఉంది. ఒక్కసారి మాకు బాధ అనిపిస్తుంది. అడవులకు సంబంధించి, వ్యవసాయానికి సంబంధించి మేము ఏదైనా ఒక పని గురించి చెబితే, అది కాదు అని చెబుతారు. అలా ఉండాలి అధ్యక్షా.

ఆ క్షణానికి మాకు బాధ అనిపించినా కూడా దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుంటే, అంత ఖచ్చితమైన విధానం ఉండాలి. మనం ఖచ్చితంగా అడుపులను కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కరోనా మహమ్మారి విజృంభించినప్పుడు ఆక్సిజన్ లేక ఎంతవూంది చనిపోయారు. ఎన్ని కోట్లు ఉంటే ఏం లాభం? భావితరాలకు కోట్ల రూపాయల ఆస్తులు కాదు, కోట్ల రూపాయల నగదు కాదు, మంచి వాతావరణాన్ని, మంచి పర్యావరణాన్ని ఇచ్చినప్పుడు మాత్రమే భావితరాలు మనంగడ సాధించగలుగుతాయి. కరోనా మహమ్మారి విజృంభించిన సమయంలో పొద్దున్నుండి సాయంత్రం లోగా 300 ఫోన్లు వస్తే, వాటిలో 250 ఫోన్లు కేవలం ఆక్సిజన్ సిలిండర్లు, కాన్సన్ట్రేటర్లు కావాలనే వచ్చేవి. వారు ఎంతో ఆవేదనతో అవి లేకపోతే నా కొడుకు చనిపోతాడనో, నా తండ్రి చనిపోతాడనో, నా భార్య చనిపోతుందనే బాధతోనో ఫోన్లు చేసేవారు. ఈరోజు ఆ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? అడుపులు మంచిగా ఉండి, మంచి ఆక్సిజన్ అందించేంత విస్తీర్ణంలో మనకు అడుపులు ఉన్నట్టే కోవిడ్ మహమ్మారి విజృంభించిన సమయంలో మనకీ దుర్గతి పట్టి ఉండేదా? ఈరోజు ఢిల్లీలో గంటకు రూ.250/- వెచ్చించి ఆక్సిజన్ కొనుక్కునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. మనం ఈరోజు నీళ్ళు కొనుక్కుంటున్నాం. పాలు కొనుక్కుంటున్నాం, ప్రతీదీ కొనుక్కుంటున్నాం. కానీ, గాలిని కూడా కొనుక్కునే పరిస్థితి వచ్చిందంటే, ఇది గతంలో ఉన్నటువంటి పాలకుల నిర్లక్ష్య వైఖరి వల్ల ఈ పరిస్థితి దాపురించింది.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడకపోతే, దానికివారే ముఖ్యమంత్రిగా రాకపోయి ఉంటే, రాబోయే పదేళ్ళలో కరెంటుకు మీటరు పెట్టినట్లుగా ముక్కుకు కూడా మీటరు పెట్టి, గాలికి కూడా ఛార్జీలు విధించే పరిస్థితులు వచ్చి ఉండేవి. అటువంటి పరిస్థితి రాకుండా మన ముఖ్యమంత్రి కే.సీ.ఆర్.గారు దూరదృష్టితో వ్యవహరించి మనల్ని కాపాడుతున్నారు. కొత్తగా ఏర్పడిన తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ చట్టం మరియు

మునిసిపాలిటీ చట్టం ప్రకారం 10% గ్రీన్ బడ్జెట్ క్రింద పెట్టే మెసులుబాటు ఇవాళ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ 10 శాతంలోని నిధులతో మొక్కలను పరిరక్షించాలనీ, కనీసం 85% మొక్కల సర్వైవల్ ఉండాలని కఠినమైన నిబంధనలు కూడా పెట్టడం జరిగింది. పట్టణ ప్రాంతాల సుందరీకరణతోపాటు, పచ్చదనంతోపాటు, పర్యావరణం కూడా బాగుండాలని అర్బన్ పార్కులను కూడా ఇవాళ ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరుగుతోందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. 230 కోట్ల మొక్కలను నాటాలనే లక్ష్యంతో 2015వ సంవత్సరంలో హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని మనం ప్రారంభించుకోవడం జరిగింది. మన దేశ చరిత్రలోనే ఎన్నడూ లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో అటవీ సంపదను కాపాడుకునేందుకు రూ.6,555.975 కోట్లను వెచ్చించడం జరిగింది. హరిత హారం కోసం కేటాయించుకునే బడ్జెట్ ను ఖర్చు పద్దు క్రింద కాకుండా, పెట్టుబడి పద్దు క్రింద పెట్టుకోవడం జరుగుతోంది. రూ.6,555.975 కోట్లతో హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, కోట్ల మొక్కలను పెంచి, పరిరక్షించినట్లైతే, మళ్ళీ అవి తిరిగి మనకు ఆక్సిజన్ను ఇస్తూ, మంచి పర్యావరణాన్ని ఇచ్చి, మంచిగా వర్షాలు కురవడంతో మంచి పంటలు పండించుకునేందుకు దోహదపడి, తద్వారా మొక్కల పెంపకానికి పెట్టిన పెట్టుబడి మొత్తం తిరిగి వచ్చే విధంగా ప్రణాళికలు రచించుకోవడం జరిగింది. 230 కోట్ల మొక్కలు నాటాలనే రికార్డుని అధిగమించి 239.41 కోట్ల మొక్కలను ఇప్పటికే నాటడం జరిగింది. అంటే, 9 కోట్ల 41 లక్షల మొక్కల్ని అదనంగా మనం నాటుకుని వాటిని బ్రతికించుకోగలిగాం.

అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన పోటీ, ఈ దేశంలోని రాష్ట్రాలతో కాదు. ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి కొన్ని దేశాలతో మొక్కలను పెంచే విషయమై పోటీ పడుతున్నాం. చైనా, బ్రెజిల్ తరువాత ఇంత పెద్ద హరిత హారం కార్యక్రమం మన రాష్ట్రంలోనే తీసుకుంటున్నామంటే, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి యొక్క చిత్తశుద్ధి, దార్శనికత, ముందుచూపు ఏవిధంగా ఉన్నాయో మనమంతా ఒక్కసారి ఆలోచించుకోవలసిన

సందర్భం ఇది. మొక్కల పెంపకం అంటే కేవలం ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ అని మాత్రమే కాకుండా, ఎన్.ఆర్.ఐ.ఈ.జి.ఎన్. ద్వారా కూడా సర్పరీలను పెంచుకునే విధంగా హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి, 53 ప్రభుత్వ శాఖలతో పాటు, అన్ని ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థలు, ప్రైవేట్ ఆర్గనైజేషన్స్, ఎన్.జి.వో.లు ఇతరత్రా సంఘాలన్ని కూడా ఈ హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని ఒక వండుగలాగా చేస్తున్నారు. 'జంగల్ బథావ్ - ఔర్ జంగల్ బచావ్' అనే నినాదంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమాన్ని ఆశించి, హరిత హారం వంటి మంచి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, ముందుకు తీసుకెళ్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కె.సి.ఆర్. గారికి, గౌరవ మంత్రివర్యులు అల్లోల్ల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి గారికి ఈ సభాముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ. జై కే.సి.ఆర్. జై కే.టి.ఆర్.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరు ఈ హరిత హారం కార్యక్రమం అంశంపై మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికే కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. చెట్లు పెంచాలి, పర్యావరణాన్ని రక్షించాలి. పర్యావరణం బాగుంటేనే మానవాళితోపాటు వివిధ జంతు జీవాలు గానీ బ్రతికే అవకాశముంటుంది. హరిత హారం కార్యక్రమం చాలా మంచి కార్యక్రమం. దీన్ని కొనసాగించవలసిందే. దీన్ని అత్యధికంగా ముందుకు తీసుకుపోవలసిన అవసరముంది. పర్యావరణ వరంగా 33% అడవులుంటేనే ఆ సమాజం సవ్యంగా ఉంటుంది. పర్యావరణం సవ్యంగా ఉంటుంది. వర్షాలు గానీ, గాలి గానీ, వాతావరణం గానీ సవ్యంగా ఉంటాయని మనం తెలుసుకున్న సత్యం. ఇది వాస్తవం. అందుకు అనుగుణంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ హరిత హారం కార్యక్రమం గురించి ఇంతకు ముందే గౌరవ సభ్యులు పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు మాట్లాడారు. వారు ప్రస్తావించినటువంటి అంశాలని అంగీకరిస్తున్నాను. హరిత హారం కార్యక్రమంలో భాగంగా మొక్కలు నాటేందుకు రూ.655 కోట్లను ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంత వరకు 233 కోట్ల పైచిలుకు మొక్కలను నాటడం జరిగింది. లక్ష్యంగా తీసుకున్న 230

కోట్ల మొక్కలకన్నా అదనంగా 3.09 కోట్ల పైచిలుకు మొక్కలను నాటడం జరిగింది. కానీ, అవి రక్షించబడినాయా, లేదా అనేది కూడా చూడాలి. మొక్కలు నాటే కాలమైన జూలై, ఆగస్టు నెలల్లో ఏ రోడ్డులో చూసినా వందల మొక్కలు అక్కడ పడేసి ఉంటాయి. అలా సర్పరీల నుండి తీసుకువచ్చి నాటకుండా వేస్ట్ అయిపోయిన మొక్కలు కొన్ని వచ్చగానూ, మరికొన్ని ఎండిపోయి మనకు కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. లెక్కలెలా ఉంటాయంటే, ఒక సర్పరీ నుండి ఎన్ని మొక్కలు తెచ్చారనే లెక్కలు వేసి చెప్తున్నారు తప్ప, ఎన్ని నాటారు, వాటిలో ఎన్ని బ్రతికాయనే లెక్కకు వస్తేనే వాస్తవం తెలుస్తుంది. పంచాయతీ రాజ్ చట్టం చేసినప్పుడు నేను సభ్యుడిగా ఉన్నాను. మునిసిపాలిటీ చట్టం చేసినప్పుడూ కూడా నేను సభ్యుడిగా ఉన్నాను. ఆ చట్టాలు చేసే సమయంలో నేను 50% సర్వేవల్ పెట్టుకుంటే చాలా గొప్ప విషయం, 85% సర్వేవల్ వద్దని నేను ఆరోజు నా అభిప్రాయంగా చెప్పాను. ఎందుకంటే 85% సర్వేవల్ అనేది సాధ్యం కాదు. కానీ, 85% సర్వేవల్ లక్ష్యంగా పెట్టుకొని, అయ్యిందనుకోవడం వాస్తవం కాదు. ఏమైనప్పటికీ, గతంలో కంటే మెరుగైన రీతిలో చెట్లు కనిపిస్తున్నాయి. వచ్చని పర్యావరణం మన కళ్ళముందు కనిపిస్తోంది. కాబట్టి, ఈ హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని సరియైన రీతిలో ముందుకు తీసుకుపోవలసిన అవసరముంది. ఈ మొక్కల పరిరక్షణలో ప్రధానంగా ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఎన్. ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద కార్మికులు చెట్లను బ్రతికిస్తున్నారు. కాబట్టి, ఆ ఉపాధి హామీ కార్మికులందరికీ ఈ సభ ద్వారా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, వారు కనుక లేకుంటే, రోడ్ల ప్రక్కన, ఇతర ప్రాంతాల్లో నాటిన చెట్లు బ్రతికి కనిపించేవి కావు.

1.30 మ. వారికి కొంత ఉపాధి లభిస్తున్నా, డబ్బు లభిస్తున్నా, దాని కంటే ఎక్కువగా మొక్కలను బ్రతికించే సమర్థత వారికుంది. వారికి అభినందనలు. కేవలం ఒక షో కార్యక్రమంగా మొక్కలు నాటే కార్యక్రమముండకూడదు. అది ప్రతి ఒక్కరికీ జీవనంలో భాగంగా ఉండాలి. నా ఇంటి ముందు, నా స్థలంలో, నా గ్రామ పంచాయతీలో, ఖాళీ స్థలంలో ప్రతి చోట మొక్కలుండాలనే భావన ప్రతి ఒక్కరికీ

ఉండాలి. పల్లె ప్రగతి వనాలు అభినందనీయం. ఎందుకంటే, ఎకరం, రెండు ఎకరాల్సినా పల్లె ప్రగతి వనాలు పచ్చగా కనిపిస్తున్నాయి. చెరువుల కట్టలు, చిన్న చిన్న వనెలు, పర్రెలు, వాగులు, వంకలలో మరిన్ని చెట్లు పెట్టే అవకాశముంది. అలా కాకుండా, గ్రామ పంచాయతీ వార్డ్ మెంబరు, గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్, మండల పరిషత్తు, జిల్లా పరిషత్తు మునిసిపల్ కార్పొరేటర్లు కలిస్తే సరైన కార్యక్రమంగా ముందుకు తీసుకుపోవచ్చు. కేవలం కార్యక్రమంలో భాగంగా మొక్కలను నాటేందుకు ముందుకు పోతున్నారు కానీ, తరువాత వారి పరిధిలోని మొక్కలు సరిగా పెరుగుతున్నాయా, లేదా, చూసేందుకు వర్కర్లు చూడాల్సిందే, లేదా, అధికార్లు చూడాల్సిందే కానీ, ప్రజా ప్రతినిధుల వైపు నుండి పర్యవేక్షణ, పరిశీలన గానీ, భాగస్వామ్యం కానీ పెరిగితే ప్రజలు స్పందించి ముందుకుపోయే అవకాశముంటుంది. అలా కాకుండా, కేవలం “గ్రీన్ ఛాలెంజ్” పేరిట మొక్కలు నాటితే సరిపోదు.

నేను పలు పాఠశాలలు పర్యటించినప్పుడు నన్ను మొక్కలు నాటమని అడిగితే, నేను నాటిన మొక్కని సంరక్షిస్తానని హామీ ఇస్తేనే నేను ముందుకు వస్తానని చెప్పేవాడిని. కేవలం నాటడం, ఆ తరువాత వాటిని వదిలిపెట్టడం కూడా సరైన పద్ధతి కాదని అనేక సందర్భాలలో పాఠశాలలో నేను చెబుతుంటాను.

ప్రస్తుతం మెరుగైన స్థితిలో ఉన్నప్పటికీ, మరింత మెరుగుదల కావాలంటే, తప్పనిసరిగా మనమందరం ప్రజల్ని, పాఠశాలల, కళాశాలల విద్యార్థులకు మొక్కల ప్రాధాన్యతపై అవగాహన పెంచే చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

జీవన్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఖచ్చితంగా పండ్ల మొక్కలు పెంచాలి. కోతుల సంఖ్య పెరిగింది, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా బ్రతక గలిగే రెసిస్టెన్స్ వాటికి వచ్చింది. ఒక్కప్పుడు గ్రామాలలోకి కోతులు వస్తే, మనుషులను చూసి బెదిరిపోయేవి, కానీ, ఇప్పుడు అవే మనలను బెదిరిస్తున్నాయి. అవి గ్రామాలలోకి చొరబడకుండా వాటికి ఆహారం సులభంగా లభించాలంటే ప్రతి రహదారి వెంట చింత చెట్లు, జామ

చెట్లు వంటి మొక్కలను నాటాలి, అప్పుడు కోతులు పంట, పొలాలకు కూడా నష్టం చేయకుండా ఉంటాయి. ఈ ఆరు సంవత్సరాలలో ఖర్చులను రెవ్యూ చేసుకొని, రాబోయే కాలంలో ఎక్కడెక్కడ పండ్ల చెట్లు, పెద్ద వృక్షాలు పెంచాలనే దానిపై ఆలోచన చేయాలి. భవిష్యత్తులో కలప కూడా అవసరమవుతుంది. రెవ్యూ చేసుకొన్న తరువాత, దానికనుగుణంగా వచ్చే సంవత్సరం నుండి మొక్కలను పెంచడంతోబాటు, పెంపకంలో కూడా వ్యక్తులను భాగస్వామ్యం చేసే రకంగా ఈ కార్యక్రమం పునర్నిర్వచనం చేసి, అవలంబ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- 20 నెలలుగా ఒక అదృశ్య వైరస్ సృష్టించిన భీభత్సం వలన మనం ఒక పాఠం నేర్చుకున్నాము. ప్రకృతిని మనిషి నియంత్రించగలడన్న భ్రమను పటాపంచలు చేసింది.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం:- మీకు ఇచ్చిన సమయానికి మీరు కన్ఫెస్ కావాలి చిన్నప రెడ్డిగారు.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- తప్పకుండా సర్. మనిషి తన వికృత చేష్టలతో అనవసరంగా ప్రకృతికి దూరమవుతున్నాడు. Dr. A.P.J. Abdul Kalam, former President of India had said that:

“I had a sparrow as a pet. It flew away one day. Then, I had a squirrel, it also ran away without my knowledge. Then, I planted a tree and both came back.”

చెట్లు యొక్క ప్రాధాన్యతను అబ్దుల్ కలాం గారు చాలా చక్కగా వర్ణించారు. అమెజాన్ అడవులు భూ మండలంలోని, ఉష్ణమండలంలోని యాభై శాతం ఉన్న rain forestతో సమానం. 55 లక్షల చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో బ్రెజిల్లో ఈ అమెజాన్ అడవులు విస్తరించాయి. ప్రతి సంవత్సరం కారుచిచ్చు వల్ల, అడవులు కాలడం, జంతువులు మరణించడం జరుగుతున్నందున, వాటిని రక్షించడానికి అక్కడి సైనికులు అడవులను కాపాడుతున్నారు. దానికి ఐక్యరాజ్యసమితి వారు కూడా ఆర్థిక సహాయం

అందజేస్తున్నారు. అమెజాన్‌లో దాదాపు 50 లక్షల చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో 390 బిలియన్ చెట్లు ఉన్నాయి. ఉడతలు విత్తనాలు దాచి పెట్టుకుని మరచిపోవడంతో, ఆ విత్తనాల నుండి మొక్కలు వచ్చి పెద్ద చెట్లుగా పెరిగాయి. ఆ విధంగా ఉడతలు పరోక్షంగా వృక్షాల సంఖ్య పెరిగేందుకు సహకరిస్తున్నాయి. Do one good thing, it will grow one day అనేది ఇందులో థీమ్. మనం మంచి పని చేస్తే ఏదోకరోజు ప్రతిఫలితం వస్తుంది. 12.12.2015న రెండు వందల దేశాలు ఒక దగ్గర ఉండి ప్యారీస్ ఒప్పందం చేసుకుని, పారిశ్రామిక విప్లవానికి ముందున్న ఉష్ణోగ్రతలను మనం తిరిగి తెచ్చుకోవాలని ఆ ఒప్పందంలో నిర్ణయించుకుని అగ్రిమెంట్‌లో సంతకాలు చేసుకున్నారు. 2030వ సంవత్సరం వరకు రెండు డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత తగ్గాలని, ఐదు సంవత్సరాలకొకసారి రెవ్యూ మీటింగ్ పెట్టుకుని, గ్రీన్ హౌజ్ ఎమిషన్స్‌ను కంట్రోల్ చేసుకోవాలని, సాయిల్, నముద్రాలు, భూమి అబ్సార్ప్ చేసుకునే మీథేన్ గ్యాస్ లిమిట్‌లోకి వచ్చేట్లు చర్యలు చేపట్టాలని ఆ ఒప్పందం చెబుతోంది. ఆఫ్రికన్ వంటి పేద దేశాలకు సంవత్సరం దేశాలు సహాయపడితే, రెన్యూవెబుల్ ఎనర్జీని క్రియేట్ చేసుకుంటారని, ధర్మో పవర్ ప్రాజెక్టు పెట్టుకొని ఉద్గారాల ఎమిషన్స్‌ను కంట్రోల్ చేసుకొని, సాంప్రదాయేతర ఇందనం తెచ్చుకుంటారని అందులో ఒప్పందం చేసుకోవడం జరిగింది.

'చైనా గ్రేట్ గ్రీన్ వాల్' పేరిట 2050వ సంవత్సరం వరకు దాదాపు 88 మిలియన్ల ఎకరాలలో మొక్కలను నాటాలని లాంగ్ డ్రైమ్ పెట్టుకున్నారు.

జర్మనీలో దాదాపు 35 కోట్ల ఎకరాలలో చెట్లు నాటాలని వారొక కార్యక్రమం పెట్టుకున్నారు. న్యూజీలాండ్‌లో కోటి ఎకరాలకు మొక్కలు నాటాలని కార్యక్రమం పెట్టుకున్నారు.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చూసినట్లయితే కెనడాలో అత్యధికంగా 1116 చెట్లు సగటున పంచుతున్నాయి. 10612 చెట్లు కెనడాలో సగటున ఉండగా, 3000 చెట్లు సగటున ఆస్ట్రేలియాలో ఉన్నాయి, అమెరికాలో సగటున 690

చెట్లున్నాయి. యు.కె.లో సగటున 47 చెట్లున్నాయి, చైనాలో సగటున 130 చెట్లున్నాయి, ఫ్రాన్స్‌లో సగటున 200 చెట్లున్నాయి. భారత దేశంలో మాత్రం సగటున 28 చెట్లే ఉన్నాయి.

మరిన్ని మొక్కలను నాటవలసిన అవసరమున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించి, పుడమి తల్లికి చేసిన గాయాలను మాన్పించి, పచ్చని హారం ఆమె మెడలో వేయాలనే గొప్ప సంకల్పంతో జూన్, 2015లో ఈ వినూత్న కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రం మొత్తంగా దాదాపు ఐదు విడతలల్లో 217 కోట్ల మొక్కలు నాటడం జరిగింది. 9 లక్షల 65 వేల ఎకరాల అడుపులను పునరుద్ధరణ చేశాం.

1.40 పదిన్నర లక్షల ఎకరాల అడుపుల భూమిని ము. పునరుద్ధరణ చేయాలని, ఈ విధంగా ఇంకా అనేక కార్యక్రమాలను చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మనకు ఆదేశిస్తున్నారు. గాలిలో 20 శాతం మాత్రమే ఆక్సిజన్ ఉంటుంది. ప్రతి మనిషి సగటున ఒక్క నిమిషానికి శ్వాసను పీల్చుకోవడానికి, వదలడానికి దాదాపు ఎనిమిది లీటర్ల గాలిని పీల్చుకుంటాము. ఆ ఎనిమిది లీటర్లలో 20 శాతం అంటే 1.6 లీటర్ల ఆక్సిజన్ మాత్రమే ఉంటుంది. అంటే గంటకు 96 లీటర్ల ఆక్సిజన్ అవసరమవుతుంది. రోజుకు 2300 లీటర్ల ఆక్సిజన్‌ను మనం పీల్చుకోవాలి. ఒక్క సిలిండర్ తొమ్మిది కిలోలు అయితే రోజుకు మూడు సిలిండర్లు కావాలి. ఒక్క సిలిండర్ ధర రూ.700/- అనుకున్నట్లైతే దాదాపు రూ.2100/- విలువ గల ఆక్సిజన్‌ను ప్రకృతి మనకు ఉచితంగా అందిస్తుంది. ఒక సంవత్సరానికి రూ.7,66,500లు ఆక్సిజన్‌కు ఖర్చు అవుతుంది. సగటు మనిషి 65 సంవత్సరాలు జీవిస్తాడు అనుకుంటే, ఐదు కోట్ల రూపాయల విలువైన ఆక్సిజన్‌ను ప్రకృతి మనకు ఉచితంగా అందిస్తుంది. మొక్కలను నాటి ప్రకృతిని కాపాడుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వినూత్న కార్యక్రమాలను రూపొందించి అమలు చేస్తున్నందున, వారికి మనందరం చేయూతనివ్వాలని సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ, శేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకున్న తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పంతో 'హరిత హారం' కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభోత్సవం చేసుకున్నాము. ఇప్పటివరకు ఆరు విడతలు పూర్తి చేసుకొని ఏడవ విడత హరిత హారం కార్యక్రమంలో భాగంగా రూ.239 కోట్ల మొక్కలను నాటడం జరిగింది. స్వల్పకాల చర్చలో సభ్యులు జీవన్ రెడ్డి, పురాణమ్ సతీష్ కుమార్, అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి, తేరా చిన్నవ రెడ్డి గార్లు మంచి సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చినందుకు వారికి నా అభినందనలు తెలియజేస్తూ, హరిత హారం కార్యక్రమం గురించి కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను వివరిస్తాను.

మానవ జాతి మనుగడకు పర్యావరణ పరిరక్షణ ఎంతో ముఖ్యము. ప్రస్తుతం పర్యావరణం మానవ మనుగడ పోరాటంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులను ఎదుర్కొంటుంది. పర్యావరణ పరిరక్షణను కొన్ని శతాబ్దాలుగా నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల వాతావరణంలో అనేక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. వాటిని మనం ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాము. అతివృష్టి, అనావృష్టి, వాయు కాలుష్యాలు, భూతాపము పెరిగిపోవడం, జీవవైవిధ్యం గతి తప్పడం, నదుల ప్రవాహ సామర్థ్యం గతి తప్పడం, సకల జాతుల మనుగడ ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. పర్యావరణ పరిరక్షణ మన కోసమే కాకుండా భవిష్యత్తు తరాలకు నాణ్యమైన పర్యావరణాన్ని బదిలీ చేసే బాధ్యత ఈ తరం పై ఉంది. స్వీడన్ కు చెందిన Mr. Greta Thunberg లాంటి పర్యావరణ ఉద్యమకారులు ఇప్పటికి మన బాధ్యతను గుర్తు చేస్తున్నారు. తెలంగాణలో పర్యావరణం బాగుపడాలంటే పచ్చదనంతో కూడిన అడవి భూభాగం ఉండాలి. జాతీయ అటవీ విధానం ప్రకారం దేశ భూభాగంలో 30 శాతం విస్తీర్ణంలో అడవులు ఉండాలి. అప్పుడే పర్యావరణం సమతూల్యంగా ఉంటుంది. జాతీయ అటవీ భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో 21.34 శాతం ఉంటే మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 24.5 శాతం అటవీ విస్తీర్ణం ఉంది. ఈ అటవీ పచ్చదనం విస్తీర్ణాన్ని 33 శాతానికి పెంచే విధంగా మనం లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకున్నాము. పర్యావరణ ప్రాముఖ్యతను ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమ సమయంలో

దార్శనికులు కేసీఆర్ గారు గుర్తించారు. భవిష్యత్తు తరాల గురించి ఆలోచించి విధాన రూపకల్పన చేసే ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండడం మన అందరి అదృష్టం. మన ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన నుండి ఉద్భవించిన మరో మానవ పుత్రిక, తెలంగాణ 'హరిత హారం' కార్యక్రమం. ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద మూడు ప్రయత్నమైన హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని జూలై 3, 2017 వ తేదీన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు ప్రారంభించారు.

హరిత హారం కార్యక్రమం ద్వారా సాధించిన లక్ష్యాలు: 230 కోట్ల మొక్కలను నాటడం, అటవీ ప్రాంతంలో 100 కోట్ల మొక్కలు, అడవి వెలుపల 120 కోట్ల మొక్కలు, జి.హెచ్.ఎం.సి., హెచ్.ఎం.డి.ఎ. పరిధిలో 10 కోట్ల మొక్కలను పెంచాలని నిర్దేశించుకున్నాము. విజయవంతంగా కొనసాగుతున్న ఏడవ విడత హరిత హారం కార్యక్రమం ఇప్పటికే లక్ష్యాన్ని దాటడం జరిగింది. దాదాపు 239 కోట్ల మొక్కలను నాటడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం మొక్కలను నాటడం వలన రాష్ట్రంలో పచ్చదనం క్రమంగా పెరుగుతున్నది. ఏడవ విడత హరిత హారం కార్యక్రమంలో 12.59 కోట్ల మొక్కలను నాటాలని లక్ష్యం పెట్టుకున్నాము. 2014-2015వ సంవత్సరం నుండి 2021వ సంవత్సరం వరకు, దీనికై వెచ్చించిన నిధులు రూ. 6,555.97 కోట్లను ఖర్చు చేయడం జరిగింది. బ్లాక్ ప్లాంటేషన్ అంటే 6,898 సైట్స్ లో 69.44 లక్షల మొక్కలను నాటడం జరిగింది. సగటున సర్వైవల్ అయిన మొక్కలు 69.833 శాతం కాగా, హెచ్.ఎం.డి.ఎ. పరిధిలో నాటిన మొక్కలు అత్యధికంగా 91.35 శాతం సర్వైవల్ గా ఉన్నట్లుగా నిర్ధారణ జరిగింది. జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 85.9 శాతం మొక్కలు బ్రతికినాయి. మొక్కల సాంద్రీకరణ, జాతీయ రహదారి నెం.44 లో రహదారికి ఇరువైపులా, రహదారికి ఆనుకొని ఉన్న ఐదు జిల్లాల్లో 1.57 లక్షల మొక్కలను నాటడం జరిగింది. తెలంగాణలోని గ్రామాలలో పచ్చదనాన్ని పెంపొందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో 19,472 పల్లె ప్రకృతి వనాలు, 521 బృహత్ పల్లె ప్రకృతి వనాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

గ్రామాలలోని ప్రజలు ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో ఆ ప్రకృతి వనాల్లో కూర్చోని ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో వాకింగ్ చేస్తూ మంచి ఆక్సిజన్ ను సీల్చుకుంటున్నారు. వీటికి ప్రభుత్వం వెచ్చించిన నిధులతోపాటు గ్రామంలో ఉన్నటువంటి పెద్దలు కూడా బెంచీలు, కుర్చీలను సమకూర్చడం జరిగిందంటే ప్రకృతిపైన వారికి ఉన్న ప్రేమ, అభిమానం మనకందరికీ కనపడుతుంది.

మండలాల్లో పల్లె ప్రకృతి వనాలు ఉండే విధంగా తయారు చేయమన్నప్పుడు పది ఎకరాల వరకు సేకరించి దాదాపు 521 వనాలను గుర్తించడం జరిగింది. హరిత హారంలో భాగంగా మండలానికి ఒక్కటి ఉన్నా ప్రకృతి వనంతో పార్క్ లాగా ఏర్పడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అటవీ పునర్జీవన కార్యక్రమంలో 20.20 లక్షల ఎకరాలను గుర్తించడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు 10.63 లక్షల ఎకరాల్లో మనం మొక్కలను నాటి అడవులను పునరుద్ధరించాము. ఇంకా 9.57 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణాన్ని పునర్జీవింప చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పునర్జీవనానికి ఇప్పటి వరకు రూ. 1293.40 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఏవిధంగా అడవులు ధ్వంసమైనవో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. ధ్వంసమైన అడవులు పునర్జీవనానికి అడువి క్షేత్రాలలో మనం ఫెన్సింగ్ ను ఏర్పాటు చేసి, అందులో చెట్లను పెంచడానికి చేసిన ప్రయత్నాన్ని మన ముఖ్యమంత్రిగారి నియోజక వర్గమైన గజ్వేల్ ప్రాంతంలో, జిల్లా కలెక్టర్ల సమావేశంలో మంత్రులు, కలెక్టర్లు, పోలీస్ సూపరింటెండెంట్లు వెళ్లి ఆ క్షేత్రాలను చూడడం జరిగింది. దాదాపు ఐదు సంవత్సరాల క్రితం అక్కడ ఒక్క మొక్క కూడా లేదు. పశువులు, మేకలు, గొర్రెలు తిరిగేవి. ఆ విషయం మనందరికీ తెలుసు. అటువంటి ప్రాంతంలో పచ్చని అడవులు తయారయ్యాయి. మేము ప్రత్యక్షంగా వెళ్లి చూడడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్లు వెళ్లి చూసి, వారి వారి జిల్లాల్లో ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించి అడవులు పునర్జీవమయ్యేలా చూస్తున్నారు. రోడ్లకి ఇరువైపులా, గ్రామాల్లో పెంచుతున్న మొక్కల కన్నా, అడవుల్లో పెంచే మొక్కలే

తొందరగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంటుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

1.50 ము. అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడానికి రూ.600 కోట్లు కేటాయిస్తే, అదనంగా మరో రూ.320 కోట్లు ఖర్చు చేయవలసి ఉంది. హైదరాబాద్ నగరానికి చుట్టుప్రక్కల లంగ్ స్పేస్ పార్కులను ఏర్పాటు చేస్తే, అక్కడి స్థానికులే వాటిని రక్షించుకుంటారు. దీనికి ఎంప్లీ ఫీజు పెట్టి, వచ్చే డబ్బుతో కొత్త చెట్లు నాటడం, పిల్లలకు ఆట స్థలాలు మరియు టాయిలెట్లు వంటివాటిని ఏర్పాటు చేసినట్లైతే బాగుంటుంది. అదే విధంగా పార్కులోకి జంతువులు రాకుండా ఫెన్సింగ్ పెట్టినట్లైతే బాగుంటుంది. 119 నియోజకవర్గాల్లో అడవులు లేని ప్రాంతం వదిలిపెట్టి, అడవులున్న చోట అర్బన్ పార్కులను CAMPA నిధులు వెచ్చించి, ఫెన్సింగ్ ఏర్పాటు చేసి అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతోందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

గత ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోని పాత జిల్లాలకు ఒకటి లేదా రెండు నర్సరీలు మాత్రమే ఉండేవి. ఇప్పుడు నర్సరీలుంటేనే మొక్కలను పెంచగలుగుతామనే ఆలోచనతో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల ప్రకారం 15,241 నర్సరీలను ఏర్పాటు చేసి గ్రామ పంచాయతీలే నిర్వహించడం జరుగుతోంది. గ్రామ పంచాయతీలకే కాకుండా హెచ్.ఎం.డి.ఎ., ఫారెస్ట్ విభాగాల ప్రాంతాల్లో నర్సరీలను ఏర్పాటు చేసుకొని, సంవత్సరం నుండి మూడు సంవత్సరాలు గల మొక్కలను నాటినట్లైతే, వాటి సర్వైవల్ కూడా బాగుంటుందని తెలిపారు. “హరిత హారం” కార్యక్రమంలో భాగంగా గ్రామ పంచాయతీల్లో ఉన్న నర్సరీల్లో మరియు మునిసిపాలిటీల్లో మొక్కలు పెంచడానికి గ్రీన్ బడ్జెట్ క్రింద కేటాయించిన నిధుల నుండి 10 శాతం కేటాయించారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సబ్సిడీ ద్వారా గ్రామ పంచాయతీలకు ట్రాక్టర్లను మరియు ట్యాంకర్లను అందజేయడం జరిగింది. ట్యాంకర్ ద్వారా చెట్లకు నీటిని అందించడం వల్ల వాటిని రక్షించుకునేందుకు మంచి

అవకాశం ఏర్పడుతోంది. ఈ పది శాతం నిధులను గ్రామ పంచాయతీ మరియు మున్సిపాలిటీల్లోని ‘హరిత హారం’ కార్యక్రమానికి ఖర్చు చేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అటవీ విస్తరణకై విత్తన బంతులను తయారు చేసి, డ్రోన్ సీడర్ ద్వారా మనషులు వెళ్లేని, అటవీ ప్రాంతాల్లో వెదజల్లే కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. డ్రోన్ సీడర్ ద్వారా విత్తనాలను వెదజల్లే పరికరాన్ని హైదరాబాద్ కు చెందిన మారుత్ సంస్థ తయారు చేయడం జరిగింది. సిరిసిల్లా జిల్లాలోని వీర్నపల్లి గ్రామ శివార్లలో 17.02.2020న 15 వేల విత్తనాలను చల్లి రికార్డు సృష్టించారు. అడవుల పునరుద్ధరణకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకోవాలని తమరి ద్వారా తెలంగాణ రాష్ట్ర మంత్రులకు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి స్ఫూర్తితో గ్రీన్ ఇండియా ఛాలెంజ్ లో భాగంగా శ్రీ జోగినపల్లి సంతోష్ కుమార్ (ఎం.పి.) గారు దేశ వ్యాప్తంగా గ్రీన్ ఇండియా ఛాలెంజ్ ను చేపట్టి, హరిత భావజాల వ్యాప్తికి కృషి చేస్తున్నారు. తాను వ్యక్తిగతంగా ఫారెస్ట్ బ్లాక్ ను దత్తత తీసుకోవడం జరిగింది. కీరగుట్టలో దత్తత తీసుకొని వచ్చిన ఎం.పి. నిధుల నుండి డబ్బు ఖర్చు పెట్టి అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా కొంతమంది సెలబ్రిటీలను ప్రోత్సహించి వారి ద్వారా కూడా కొంత డబ్బు సేకరించి, బ్లాక్ రిజర్వ్ చేసి అడవులను పునరుద్ధరించాలని చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు సర్పిరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, గౌరవ సభ్యులు సంతోష్ కుమార్ (ఎం.పి.) గారు, వారి పుట్టిన రోజున మొక్కలు నాటిన విధంగా భారత దేశం అంతటా ప్రతి ఒక్కరూ చేయాలని, ఏదో విధంగా మొక్కలను నాటే సంకల్పం చేపట్టాలని, ప్రోత్సహిస్తూ అందరిని ముందుకు తీసుకురావడం జరిగింది. దురా పండగ రోజు జమ్మి చెట్టుకు పూజలు చేస్తారు. ఇప్పుడు జమ్మి చెట్ల కొరత ఏర్పడింది. ‘గ్రామ గ్రామానికి జమ్మి చెట్టు, ప్రతి దేవాలయానికి జమ్మి చెట్టు’ అనే నినాదంతో, పూజ చేసుకోవడానికి ఈ చెట్టు చాలా అవసరమని సర్పరీల్లో జమ్మి చెట్లను పెట్టడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. దీనితోపాటు

పద్మశ్రీ వనజీవి రామయ్య గారు ప్రకృతి ప్రేమికులు. వారు అడవులను అభివృద్ధి చేయడానికి కృషి చేసినందుకు ఈ సభ ద్వారా వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

వనాలు, సామజిక అడవులు, చెట్లను నాటడం, గ్రామ గ్రామానికి ఒక నర్సరీ, పల్లె పట్టణ ప్రకృతి వనాలు మొదలైన కార్యక్రమాలు సత్ఫలితాలనిస్తున్నాయి. దేశీయ అంతర్జాతీయ సంస్థల నుండి మున్నగు గుర్తింపు ప్రశంసలే దీనికి నిదర్శనం. భారత అటవీ సర్వే నివేదికల ప్రకారం 2014-17వ సంవత్సరం మధ్య కాలంలో రాష్ట్ర మంతటా పచ్చదనం 3.67 శాతం అదనంగా పెరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి సంకల్పం, అధికారుల కృషి, ప్రజల భాగసామ్యంతో “హరిత హారం” కార్యక్రమం సాధ్యపడింది. ఆర్చర్ డే ఫౌండేషన్ ఐక్యరాజ్య సమితికి ప్రత్యేక అనుబంధ సంస్థ అయిన, ఆహార వ్యవసాయ సంస్థ ఎఫ్.ఎ.ఓ భారత దేశంలో కేవలం ఒక్క హైదరాబాద్ నగరాన్నే ‘ట్రీ సీటీ ఆఫ్ ది వరల్డ్’ గా గుర్తించారు. 2020-21 ఇండియా ఇండెక్స్ అండ్ డ్యూస్ బోర్డ్ నివేదిక ప్రకారం S.D.G. -15 భూమిపై జీవన పనితీరు సూచిక ప్రకారం 15.2 శాతం అడవుల పెంపకంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఒకటో స్థానంలో నిలిచింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి మార్గదర్శకత్వంతో ఆకుపచ్చని తెలంగాణ దిశగా అడుగులు వేస్తూ, ఎన్నో సత్ఫలితాలను సాధించుకున్నాము. ఇది సమిష్టి కృషి ఫలితంగానే సాధ్యమైందని తెలంగాణ “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని విజయవంతంగా అమలు చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృఢమైన రాజకీయ సంకల్పం, కీలకంగా ఉందని తమరి ద్వారా తెలియజేయడం జరుగుతోంది.

శాసన సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చర్చల సందర్భంగా “హరిత నిధి” ఏర్పరచడం జరిగింది. హరిత నిధికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని సభలో ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, గౌరవ సభ్యులు మరియు అన్ని రాజకీయ పార్టీలు మద్దతునిచ్చినందుకు ధన్యవాదములు తెలుపుతున్నాను. పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి చాలా మంది మిత్రులు కూడా మాట్లాడారు. “ది గ్రీన్ వాల్ ఆఫ్ చైనా” గోబి ఎడారి

విస్తరించకుండా 4,500 కి.మీ. గ్రీన్ వాల్ ఏర్పాటుకు మొక్కలు నాటడం జరిగింది. అమెజాన్ ఫారెస్ట్ లో భాగంగా నూరు కోట్ల మొక్కలను నాటడం అనేది అమెజాన్ వారి రెండో ప్రయత్నం. ప్రపంచం మొత్తంలో “హరిత హారం” కార్యక్రమం ద్వారా గ్రీన్ లో మొదటి స్థానంలో కెనడా, రెండవ స్థానంలో బ్రెజిల్ మరియు మూడవ స్థానంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని యు.ఎన్.ఓ. గుర్తించి ప్రశంసించడం జరిగింది. మొట్టమొదటిసారిగా దేశ చరిత్రలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి వినూత్నమైన విధానానికి శ్రీకారం చుట్టింది. రాష్ట్రంలో పచ్చదనం పెంచడం కోసం చేపట్టిన “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని నిరంతరాయంగా కొనసాగించడానికి తెలంగాణ గ్రీన్ ఫండ్ ను ఏర్పాటు చేసినట్లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు ప్రకటించారు. చెట్లు పెంచడానికి పర్యావరణ పరిరక్షణకు నిధుల కొరత తలెత్తకుండా, ప్రజలకు పచ్చదనంపై అవగాహన పెరిగేలా ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు హరిత నిధిని ప్రకటించారు. ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఆ నిధి నిరంతరంగా కొనసాగేలా విధివిధానాలను ప్రకటించారు. గ్రీన్ ఫండ్ లో విద్యార్థులు, ఎన్.జి.ఓ.లు మరియు అధికారులు, సమాజం మొత్తాన్ని భాగస్వాములను చేశారు. ప్రజా ప్రతినిధులు, ఉద్యోగులు తమ జీతాల నుండి ప్రతి నెల నిర్దేశించిన మొత్తాన్ని, ఆ నిధికి జమ చేయాలి. వీటితోపాటు వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల సందర్భంగా సంస్థలు, స్కూల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ సమయంలో విద్యార్థులు, ఎన్.జి.ఓ.లు తమకు వచ్చే విరాళాల నుండి ఈ నిధికి డబ్బులను జమ చేస్తారు. ఎం.పి.లు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేల ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు తమ వంతు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని, ఈ విషయంలో అఖిల భారత సర్వీసులో ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగ సంఘాలతో ముఖ్యమంత్రి గారు చర్చించగా, వారు జీతం నుండి చెల్లించడానికి అంగీకరించారు. ఎం.పి.లు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేల జీతాల నుండి నెలకు రూ.500/- చొప్పున చెల్లించాలని కోరడం జరిగింది. శాసన సభలో అన్ని

రాజకీయ పార్టీల వారు ఒప్పుకోవడం జరిగిందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

“హరిత నిధి”కి తెలంగాణ పార్టీ సభ్యులందరూ సమ్మతం తెలిపారు. ప్రతిపక్షాల నేతలు కూడా సానుకూలంగా స్పందించారు. మద్దతు తెలిపిన ప్రతి ఒక్కరికి హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. రాష్ట్రానికి చెందిన 24 మంది లోక్ సభ, రాజ్యసభ సభ్యుల్లో 16 మంది టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యులు హరిత నిధికి ప్రతి నెల రూ.500/- ఇవ్వడానికి అంగీకరించారు. దీనితోపాటు ఇతర రాజకీయ పార్టీల వారు కూడా అంగీకరించడం జరిగింది.

2.00 | అధ్యక్షా, ఇతర రాజకీయ పార్టీల వారు కూడా మ. అంగీకరించడం జరిగింది. జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్లు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ మరియు మేయర్ నుంచి నెలకు రూ.100/-, మున్సిపల్ ఛైర్ పర్సన్, ఎం.పి.సి. మరియు జెడ్.పి.టి.సి.ల నుంచి రూ.50/-, మున్సిపల్ కార్పొరేటర్, కౌన్సిలర్, గ్రామ సర్పంచ్ మరియు ఎం.పి.టి.సి.ల నుంచి నెలకు రూ.10/-, ఐ.ఏ.ఎస్, ఐ.పి.ఎస్, ఐ.ఎఫ్.ఎస్ అధికారుల నుంచి నెలకు రూ.1000/- చొప్పున ఇవ్వడానికి వారు ఒప్పుకున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల గురించి వివిధ ఉద్యోగ సంఘాలతో మాట్లాడినప్పుడు రూ.25/- చొప్పున ఇవ్వడానికి వారు కూడా అంగీకరించారు. విద్యార్థుల అడ్మిషన్ సమయంలో ఐదవ తరగతి వరకు చేరుతున్న వారికి రూ.5, పదవ తరగతి వరకు రూ.10/-, ఇంటర్ విద్యార్థులకు రూ.15, డిగ్రీ విద్యార్థులకు రూ.25/-, వృత్తి విద్యా కోర్సుల వారికి రూ.100/- NAC(National Academy of Construction), ద్వారా ప్రభుత్వ పనులు చేపట్టే సివిల్ కాంట్రాక్టర్ విధిగా 0.1 శాతం హరిత నిధికి జమ చేయాలన్నప్పుడు, దీని ద్వారా ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.20 నుంచి రూ.30 కోట్లు రావచ్చని ఆలోచించి వారు అంగీకరించడం జరిగింది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అన్ని రిజిస్ట్రేషన్ లావాదేవీల మీద రూ.50/-, వ్యాపార సంస్థలు లైసెన్స్ రెన్యూవల్ చేసుకొనే సమయంలో రూ.1000/- చొప్పున హరిత నిధికి జమ చేయాలని చెప్పి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

తెలంగాణ హరిత నిధి దేశానికే ఆదర్శంగా నిలుస్తుండటంతో ఎలాంటి సందేహం లేకుండా ఇతర కార్యక్రమాలకు కూడా మీ అందరి మద్దతివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే ఈ విషయం చాలా చర్చనీయాంశమయింది. ఈ విధంగా చేయడం వల్ల హరిత నిధి అనేది శాశ్వతంగా ఉండి హరిత హోనికి చాలా దోహదపడుతుంది. గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగిందని ఇది అందరం సంతోషించాల్సిన విషయమని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు, నాటిన మొక్కలను పరిరక్షించాలని అన్నారు. “హరిత హరం” కార్యక్రమానికి ట్రాక్టర్లు మరియు ట్యాంకర్స్‌ను కూడా సమకూర్చడం జరిగింది. “హరిత హరం” కార్యక్రమానికి రూ.6500 కోట్ల నిధులను దేని నుండి తీసుకుంటున్నారని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. గడచిన సంవత్సరాల్లో రాష్ట్ర ప్లాన్ నుండి రూ.1,112 కోట్లు, CAMPA నిధుల నుండి రూ.1,320 కోట్లు, NREGS నుంచి రూ.3,673 కోట్లు , HMDA రూ.367 కోట్లు మరియు GHMC నుంచి రూ.83 కోట్లను తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా మొక్కల మనుగడ శాతం క్లియర్‌గా చెప్పడం జరిగింది. హెచ్.ఎం.డి.ఏ.లో 90 శాతం, జి.హెచ్.ఎం.సీలో 85 శాతం, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో దాదాపు 72 శాతం వరకు మొక్కలు బ్రతికి ఉన్నాయి. ఈ మధ్యన జియో ట్యాగ్ లైన్ కూడా తప్పనిసరిగా చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. వేప, గానుగ వంటి అన్ని చెట్లను అటవీ శాఖ వారి అనుభవంతో ఏ భూమిలో ఏ మొక్క పెరుగుతుందో చూసి వాళ్లు పెంచడం జరుగుతోంది. రోడ్డు కిరువైపుల వండ్ల మొక్కలను కూడా పెట్టడం జరుగుతోంది. అంతే కాకుండా, అడవుల్లో ఏర్పాటు చేస్తున్న మంకీ ఫుడ్ కోర్సులు ఇప్పుడు అవి పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఫలితాలు రావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. చెట్లు పెరిగి కాపు కాస్తే, అవి తినే ఫలాల కోసం అడవుల్లోకి వెళ్తే కోతుల బెడద కొంత తగ్గే అవకాశం కూడా ఉంటుంది. నిర్మల్‌లో మంకీ రిహాబిలిటేషన్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేసి కోతులకు ఫ్యామిలి ప్లానింగ్

ఆపరేషన్ చేస్తున్నాము. గాయం హీల్ అయిన తరువాత వాటిని అడవుల్లో వదిలి పెట్టడం జరుగుతోంది. ఆ కార్యక్రమం విజయవంతంగా నడుస్తోంది. గ్రామ పంచాయతీలు కోతిని పట్టుకొని తీసుకొస్తే ఒక్కొక్క కోతికి రూ.500/- ఇవ్వడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు అన్నట్లుగా ఇంకా కొన్ని సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి, పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేసి, ఆపరేషన్ చేయడం వల్ల వాటి సంతానోత్పత్తి తగ్గిపోయి రాబోవు రోజుల్లో కోతుల సంఖ్య తగ్గే అవకాశం ఉన్నది. సీతాఫలం, అల్లనేరుడు వంటి అన్ని రకాల చెట్లను పెంచుతున్నాము. గత సంవత్సరం ఒక కోటి చింత చెట్లను పెంచడం జరిగింది. ప్రస్తుతం విదేశాల నుండి చింత వండును దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. రాబోయే రోజుల్లో చింతవండు మన ప్రాంతంలో పండించుకొని ఎగుమతి చేసుకునే దశకు రావాలని వాటిని కూడా నాటడం జరిగింది. కుల వృత్తులు చేసుకునే వారికోసం తాటి, ఈత చెట్లను కూడా పెంచడం జరుగుతోందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా, మేదర కులస్తల కోసం అనువైన నర్సరీల్లో బాంబూ చెట్లను కూడా పెట్టడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు పురాణమ్ సతీష్ కుమార్ గారు మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. నర్సిరెడ్డి గారు మద్దతిస్తూ, నర్సరీల నుండి మొక్కలు తెచ్చి రోడ్ల పైన వడేయడం జరుగుతోందన్నారు. అవన్నీ ఒక్కప్పుడు జరిగి ఉండవచ్చు. ప్రస్తుతం గ్రామ పంచాయతీ మరియు మున్సిపల్ చట్టం వచ్చిన తరువాత గ్రామ సర్పంచ్‌కు మరియు గ్రామ సెక్రటరీలకు మొక్కల మనుగడ శాతం బాధ్యతను అప్పగించడం జరిగింది. ఆ విధంగా 85 శాతం మొక్కల మనుగడ ఉండాలనే కఠిన నిబంధన పెట్టిన తరువాతనే గ్రామ పంచాయతీల్లో మరియు మున్సిపాలిటీల్లో చెట్లు మరియు మొక్కలు సంరక్షించబడుతున్నాయి. ఎక్కడా తప్పుడు సమాచారం లేదు. కరోనా వైరస్ బాగా ఉన్నప్పుడు ఆక్సీజన్ గురించి ఎంతో ఇబ్బందిపడ్డాము. గౌరవ సభ్యులు చిన్నప రెడ్డి గారు మంచి అనుభవంతో లెక్కలు చెప్పడం జరిగింది. మనిషి జీవితం కంటే చెట్ల జీవితం ఇంకా ఎక్కువ ఉంటుంది.

గౌరవ సభ్యులు చిన్నవ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా సగటున ఒక మనిషికి కెనడాలో 10,163 చెట్లు, గ్రీన్ ల్యాండ్లో 4,964 చెట్లు, ఆస్ట్రేలియాలో 3,264 చెట్లు, అమెరికాలో 697 చెట్లు, ఫ్రాన్స్లో 203 చెట్లు, ఇతోఫియాలో 143 చెట్లు, చైనాలో 130 చెట్లు, యూకేలో 47 చెట్లు మరియు భారతదేశంలో సగటున 28 చెట్లు ఉన్నాయి.

صاحب بریقاہم پر پروگرام کو کامیاب بنانے کے لئے چچائے رات اور میونسپل ایکٹ میں یہ ترامیم رکھی گئی ہیں کہ 85 فیصد شرح بتانے والوں کی عورتوں میں متعلقہ عوامی منتخب نمائندوں اور عہدیداروں کے خلاف کارروائی کی جاسکتی ہے۔ جس طرح مسٹر صاحب نے کہا 85 فیصد رکھنے سے کہیں بھی شرح بتا کر کسی نہیں آئی اور اس کو provision invoice کرنے کی ضرورت نہیں پڑی یہ بہت اچھی بات ہے۔ دوسری چیز یہ ہے کہ شہری اور دیہی علاقوں میں بریقاہم پر پروگرام کی فزیکل تک کی جارہی ہے۔ جیسا کہ جی ایچ ایم سی اور ایچ ایم ڈی کے علاقوں میں جو بھی پوچھ دے لگائے جاتے ہیں، ان کی مناسب دیکھ بھال کیلئے آپ کو کیا قدم اٹھانا ہوگا اور انہیں بھی جارہا ہے اور یہ پروگرام یہاں بہتر انداز میں چل رہا ہے۔ آپ نے ایک اعلان کیا کہ عوامی شمولیت کے لئے گرین پیپ بنایا جارہا ہے، اس کی ہم تائید کرتے ہیں۔ اس میں ٹھیکینس، ایم چیز کے بشمول دوسرے عوامی منتخب نمائندوں کی شرکت داری بہتر قدم ہے۔ ٹرنرین بھی قائم کئے جارہے ہیں۔ ٹرنرین کے ساتھ ساتھ حیدرآباد کے اطراف نے 29 میونسپلیٹیوں اور 7 کارپوریشن ہیں، 22 تو نے میونسپلیٹی بنائے گئے ہیں ہندس اور گرام چچائیلوں کے پاس وسائل موجود ہیں ہیں 10 فیصد کی شرح رکھی گئی ہے، 10 فیصد بجٹ مختص تو کرتے ہیں، عمران کے پاس وسائل دستیاب نہیں ہیں۔ ان حالات میں حکومت کی جانب سے انٹینس پیمپس دینے جائیں گے؟ شکریہ

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు హరిత నిధి గురించి చెప్పారు. We wholeheartedly support it. Definitely, it is a very good programme. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇనిషియేట్ చేసినటువంటి ఈ కార్యక్రమాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఫ్రూట్ బేరింగ్ ట్రీస్, వెదురు బొంగు చెట్లను నాటడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని చెబుతున్నారు. దీనిపై ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోండి. నేషనల్ హైవే 44, రాజీవ్ రహదారులను గమనించండి, ఎక్కడా ఫ్రూట్ బేరింగ్ ట్రీ లేదు. ఇంతవరకూ జరిగిందేదో జరిగింది. భవిష్యత్తులో ప్రత్యేకమైన దృష్టిని కేంద్రీకరించి, ఇది జీవనోపాధికి సంబంధించిన కార్యక్రమం కాబట్టి పర్సనల్ గా దీనిపై దృష్టి కేంద్రీకరించాలని కోరుతున్నాను. కోతుల నివారణకు సంబంధించి నిర్మలలో చేపట్టిన పునరుత్పత్తి కార్యక్రమాన్ని నిలుపుదల చేయుటకు ఏ విధంగా రాష్ట్రస్థాయిలో ఎక్స్ ప్యాండ్ చేయగలుగుతారు? రాష్ట్రమంతా ఇది విస్తరించిపోయింది. 33 జిల్లాలలో పట్టణ ప్రాంతాలు వదిలినా కూడా 33 జిల్లా కేంద్రాలలో దీనిని సత్వరమే ఎల్లా అయితే ప్రభుత్వం హరితహారం ఫ్లాగ్ షిప్ ప్రోగ్రామ్ ని టేక్ చేశారో, దీనిపై కూడా ప్రత్యేకంగా దృష్టి కేంద్రీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ నిధులకు సంబంధించి నాకు క్లారిటీ రాలేదు. 2020-21 కి సంబంధించి రూ.1389 కోట్లు వెచ్చించారని మీరు పేర్కొన్నారు. మొక్కలు నాటింది 33.462 కోట్లు, but, the expenditure is to the tune of Rs.1,389 Crores. So, there is a lot of difference. మీరు మిగతా సంవత్సరాలతో పోల్చి చూస్తే చాలా వ్యత్యాసం కనబడుతోంది. ఏం జరిగింది, ఏమిటని మీరు దానిని పరిశీలించాలి. 2020-21 కి సంబంధించి ఆల్ మోస్ట్ ప్లాంటేషన్ పీరియడ్ అయిపోయింది. వర్షాకాలం సెప్టెంబర్ తో ముగుస్తుంది. అక్టోబర్ లో పది, పదిహేను రోజులుంటాయి అంటున్నారు. ఎక్కువలో ఎక్కువ అక్టోబర్ చివరి దాకా ఉండొచ్చు. ఇంతవరకూ నాటిన మొక్కలు కేవలం 18.938 కోట్లు మాత్రమే. గత సంవత్సరం కూడా బాగా తక్కువగా ఉంది. ఎంత చేసినా రాబోయే రెండు మూడు

మూసాలలో ఇంకొక మూడు కోట్లు నాటొచ్చు, అంతకంటే ఎక్కువ కాదు. ఈ సంవత్సరం ఎందుకు ఇంత వెనుకబడి ఉన్నాము. ఆశించిన మేరకు ఈ సంవత్సరం పురోగతి ఉందని నేను అయితే భావించడం లేదు. దయచేసి అదొకసారి మీరు రెవ్యూ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. భానుప్రసాద రావు :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు గ్రీన్ ఫండ్ గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ద్వారా వచ్చిన ఈ ప్రపోజల్ ని టీఆర్ఎస్ పార్టీకి సంబంధించిన శాసన పరిషత్తు సభ్యులందరి ద్వారా దీనిని సమర్థిస్తూ మేమందరం సంపూర్ణమైన మద్దతును తెలుపుతున్నాము.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, గ్రీన్ ఫండ్ కి సంబంధించి తెచ్చిన ఈ ప్రతిపాదనను స్వాగతిస్తున్నాను.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారు అడిగినటువంటి విషయంలో సర్వైవల్ పర్సంటేజీ 85 ఉంది.

میونسپلٹیئر اور گرام پنچایت میں جو ایکٹ لایا گیا ہے، اس کے بعد پودوں کی حفاظت کی جارہی ہے اور جو پودے جل گئے ان کی جگہ فوری دوبارہ شجرکاری کی جارہی ہے۔ جس میں 85% and 100% پودے بقید حیات ہے۔ ایچ ایم ڈی اے میں زندہ پودوں کی شرح 91 فیصد تو جی ایچ ایم سی میں 85 فیصد ہے۔ نرسریز کی اچھی طرح دیکھ بھال کی جارہی ہے۔ اوٹرینگ روڈ پر 165 کیلومیٹر کے طول و عرض پر جہاں بھی جائیں گے، ایچ ایم ڈی اے اور جی ایچ ایم سی کی جانب سے کی گئی شجرکاری دیکھائی دے گی اور آپ نے فنڈس کی بات کہی، ہر ماہ گرام پنچایتوں اور میونسپلٹیئر کو حکومت کی جانب سے فنڈس دئے جارہے ہیں۔ رقم نہ ہونے کی کوئی بات ہی نہیں ہے، جو کچھ رقم دی جارہی ہے، اس میں سے 10 فیصد اصراف کے لئے جی او جی کیا گیا ہے۔ اس کیلئے رقم کی کوئی کمی نہیں ہے، پنچایتوں اور میونسپلٹیئر کو 10 فیصد تک کی رقم خرچ کرنا چاہئے۔

హరితనిధి కాంట్రీబ్యూషన్ కి ఒప్పుకున్నందుకు శ్రీ జాఫీ గారికి, శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారికి, శ్రీ భాను ప్రసాదరావు గారికి, శ్రీ నర్సి రెడ్డి గారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారు అడవుల rejuvenation కి సంబంధించి ఖర్చు తక్కువగా ఉంటుంది. బయట మొక్కలు నాటితే ఖర్చు ఎక్కువగా ఉంటుంది. మీకు కర్వే ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇస్తాను.

2.20 మ. | వాస్తవంగా హైవేల ప్రక్కన పండ్ల చెట్లు తక్కువగా ఉన్నాయి. రాబోవు రోజుల్లో రహదారులకు ఇరు ప్రక్కలా నాటేందుకు నర్సరీలలో పండ్ల మొక్కలను అభివృద్ధి చేస్తున్నాం. వెదురు మొక్కలు ఎక్కడైతే బాగా పెరిగేందుకు అవకాశాలున్నాయో, అక్కడ వాటిని పెంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తెలియజేయడం జరుగుతోంది. హరిత హారం కార్యక్రమంలో భాగంగా నాటిన మొక్కలను సంరక్షించేందుకై ముఖ్యమంత్రి గారు పిలుపునిచ్చిన గ్రీన్ ఫండ్ (హరిత నిధి) ఏర్పాటుకు అందరూ ముక్తమంతో ఆమోదం తెలిపినందుకు మీ అందరికీ ఈ సభ ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం:- భోజన విరామం కొరకు సభను వాయిదా వేస్తున్నాను.

(భోజన విరామం కొరకు సభ మధ్యాహ్నం గం.2.21ని.లకు వాయిదా పడింది)

3.20 మ. |

(AFTER LUNCH BREAK, THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 3-22 P.M. WITH THE HON'BLE CHAIRMAN PRO-TEM IN THE CHAIR)

GOVERNMENT BILLS

THE TELANGANA HOUSING BOARD (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A.BILL No. 5 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING):

Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Housing Board (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. Now, I request the Minister for Roads & Buildings, Legislative Affairs and Housing to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి (రోడ్లు, భవనాలు, శాసన సభ వ్యవహారాలు, గృహ నిర్మాణాల శాఖ మంత్రివర్గులు):- అధ్యక్షా, "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హౌసింగ్ బోర్డ్" అనే పేరుని తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత "తెలంగాణ హౌసింగ్ బోర్డ్"గా పేరు మార్చుకొని, ఆపాదించుకోవడం జరిగిపోయింది. ఆపాదించుకున్న తెలంగాణ గృహ నిర్మాణ సంస్థ చట్టములో, గవర్నర్ గారి ఆర్డినెన్స్ ద్వారా కొన్ని సవరణలను తీసుకురాగా, వాటికి క్యాబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది. శాసన సభలో ఈ బిల్ పాస్ అయింది. శాసన పరిషత్తు ఆమోదం కోసం ఈ బిల్లును సభలో ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తోంది.

ప్రభుత్వ భూములను హౌసింగ్ బోర్డుకు ఇచ్చి, తద్వారా పేద, మధ్య తరగతి కుటుంబాలకు ఇండ్లను లేదా ఇండ్లస్థలాలను సమకూర్చడానికి హౌసింగ్ బోర్డ్ ను ఏర్పర్చడం జరిగింది. గృహ నిర్మాణ సంస్థ చట్టములో ఈ బోర్డ్ చేపట్టే సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వంలో భాగంగా, ప్రభుత్వం ఆర్మ్/ఏజెంట్ గా వని చేస్తుందని ఈ చట్టంలో ఎక్కడా స్పష్టత లేదు. తద్వారా కొన్ని సాంకేతిక సమస్యలు వస్తున్నాయి. అందుకే, హౌసింగ్ బోర్డ్ ప్రభుత్వంలో భాగమని, ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్మ్ అని చెప్పి చట్టంలో సవరణలు తీసుకువస్తున్నాము.

ప్రస్తుత చట్టంలో హౌసింగ్ బోర్డ్ ఆంధ్ర, రాయలసీమ మరియు తెలంగాణ నుంచి ముగ్గురు మెంబర్లను నియమించుకోవచ్చని ఉన్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినానంతరం, ఆ ముగ్గురు మెంబర్లను తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచే నియమించుకోవచ్చనేది రెండవ సవరణ.

మూడవది, మొట్టమొదట హౌజింగ్ బోర్డ్ ఏర్పడినప్పుడు, బ్యాంక్ కార్యకలాపాలన్నీ హైదరాబాద్ స్టేట్

బ్యాంక్ ద్వారా చేసేవారం, యాక్ట్ లో ఇప్పటికీ హైదరాబాద్ స్టేట్ బ్యాంక్ అనే ఉన్నది. అనంతరం హైదరాబాద్ స్టేట్ బ్యాంక్ ను స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ గా పేరు మార్చబడింది. ఇప్పుడు స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ కూడా స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో విలీనమైంది. కాబట్టి, ఈ యాక్ట్ లో “హైదరాబాద్ స్టేట్ బ్యాంక్” ఉన్న స్థానంలో “స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా” అని సవరించేందుకు ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

ప్రస్తుత యాక్ట్ లో ప్రభుత్వం ఇచ్చిన భూములు లేదా ఏదైనా ప్రావర్టీస్ కావచ్చు లేదా తద్వారా హౌసింగ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రావర్టీస్ అన్నీ “హౌసింగ్ బోర్డ్ ప్రావర్టీస్” అని యాక్ట్ లో ఉన్నది. ఈ ప్రావర్టీస్ అన్నీ కూడా హౌసింగ్ బోర్డ్ ఆన్ బిహాఫ్ ఆఫ్ స్టేట్ వింగ్ అని సవరణ చేస్తున్నాము.

స్టేట్ కు డెఫినిషన్ 01.06.2014 వరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అని, 02.06.2014 నుండి తెలంగాణ అని మరొక సవరణ తీసుకువస్తున్నాము.

ఇవన్నీ కూడా స్టేట్ ఇంట్రస్ట్ కోసం తీసుకువస్తున్న సవరణలు అధ్యక్షా. కాబట్టి మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు దయచేసి ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, discussion for consideration of the Bill.

جناب سید امین احسن جعفری (JANAB)

(SYED AMINUL HASAN JAFRI): چیرمین

صاحب ہم اس کی بل کی تائید کرتے ہیں۔ دو تین چیزیں کہنا چاہتا ہوں 1908ء میں موسیٰ ندی میں طغیانی آئی تھی، اس کے فوری بعد سٹی امپاورمنٹ بورڈ کی تشکیل دی گئی، سٹی امپاورمنٹ بورڈ کو شہر حیدرآباد کے کئی مقامات پر زمین الاٹ کی گئی تھی کہ یہاں پر سی آئی بی کوارٹرس کی تعمیر کے لئے زمینات دی گئیں، شہری علاقوں میں سی آئی بی کوارٹرس آج بھی کئی مقامات پر موجود ہیں۔ اس کے بعد آندھرا پردیش کی تشکیل عمل میں آئی 1956ء میں ہاؤزنگ بورڈ کو اپ گریڈ کیا گیا، سی آئی بی کی جگہ ہاؤزنگ بورڈ بنایا گیا اور ہاؤزنگ بورڈ ایک

عرصہ تک حکومت کی نگرانی میں مکانات کی تعمیر کا آغاز کیا۔ اس کے تحت متوسط طبقہ کے لئے ایم آئی جی اور آ غظم ترین آمدنی والے طبقہ کے لئے 2 Tenement Houses اور تجارتی جائیدادوں کو بھی فروغ دیا گیا بعد ازاں کمزور طبقات کے ہاؤزنگ پروگرام کو شروع کیا گیا اس کے لئے باضابطہ اے پی اسٹیٹ ہاؤزنگ کارپوریشن کا قیام عمل میں لایا گیا۔ متوسط طبقہ کے لئے تعمیرات ممکنہ کا پروگرام شروع کیا گیا اس کے علاوہ ایک راجیو گروہا ہاؤزنگ کارپوریشن قائم کیا گیا۔ حال ہی میں اربن انفراسٹرکچر کارپوریشن قائم کیا گیا۔ اس طرح آندھرا پردیش اربن انفراسٹرکچر ڈیولپمنٹ کارپوریشن اور پھر ہاؤزنگ بورڈ کے سرگرمیوں کو ایک کے بعد دیگر کو مفلوج کر دیا گیا۔ ہاؤزنگ بورڈ کی یہ حالت ہے کہ پہلے جو کالونیز ڈیولپ اور الاٹ کرتے تھے اور تجارتی پراپرٹیز اس کے علاوہ ان کے پاس کوئی سرگرمیاں نہیں ہیں۔ ہاؤزنگ بورڈ کے آمدنی پر مرکزی حکومت نے ٹیکس نافذ کر دیا، جبکہ کوئی آمدنی نہ ہونے کے باوجود اس پر انکم ٹیکس کا بوجھ ڈالا گیا۔ جب دیگر ایجنسیز اور ویکر سیکشن ہاؤزنگ کام کر رہے ہیں 2 BHK کا کام ریاستی ہاؤزنگ کارپوریشن کو دیا گیا ہے۔ فی الوقت ہاؤزنگ بورڈ کی کوئی سرگرمی نہیں ہے۔ صرف پرانی جائیدادیں جو اس کے تحت آتی ہیں، میں یہ سمجھتا ہوں کہ اب کوئی خالی زمینات نہیں ہیں۔ آپ کس طریقہ سے ہاؤزنگ بورڈ کو برقرار رکھنا چاہتے ہیں اس میں بہتری لانی ہوگی اور نئی سرگرمیاں پیدا کرنا ہوگا۔ جس طرح 2 BHK کے مکانات غریب عوام کو مفت میں الاٹ کر رہے ہیں، کچھ کام ہاؤزنگ بورڈ کے تحت کروائیں۔ اس ادارے میں کچھ قابل و ماہر فن کار موجود تھے، فی الوقت سبکدوش ہو گئے، آپ ہاؤزنگ بورڈ کو بہتر بنائیں، یا پھر اسکرپ کر دیں۔ ان حالات میں برقرار رکھنے کا کوئی فائدہ نہیں ہے۔ شکریہ

3.30 **శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:-** అధ్యక్షా, హౌసింగ్ బోర్డు అనేది **మం.**

రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అనుబంధంగా కొనసాగుతున్న సంస్థ అని చెప్పక తప్పదు. దానికి అనుగుణంగా చట్టంలో మార్పులు చేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించిన దానిని కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన పూర్తిగా మద్దతు తెలుపుతున్నాను. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలోగాని, అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గాని నిరుపేద వర్గాలకు రెండు పడక గదుల ఇండ్లను కల్పించడం జరుగుతుందని ప్రభుత్వం ఒక భావనను

కల్పించడం జరిగింది. కార్యక్రమాల అమలులో ఆశించిన ఫలితాలను పొందడం లేదు. ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమం కొరకు దాదాపు రూ.5 లక్షల 4 వేలు కేటాయిస్తోంది. ప్రస్తుత తరుణంలో వీటితో ఇంటి నిర్మాణం చేపట్టడం సంపూర్ణంగా సాధ్యమవుతుందని నేను భావించడం లేదు. పథకంలో సూచించిన ఎస్టిమేషన్ కాస్ట్ను పెంచాలి లేదా ప్రభుత్వం ఏ మేరకు సహాయాన్ని అందిస్తున్నది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో Y.S. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి హయాంలో ప్రభుత్వం అందించే ఆర్థిక సహకారాన్ని కల్పించడంతోపాటుగా దానికి అదనంగా అయ్యే నిధులను కొంత వరకు లబ్ధిదారులు పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ అంశాన్ని ఒకసారి పరిశీలించండి. బడ్జెట్ ఎస్టిమేషన్ కాస్ట్ సరిపోకనే ఇండ్ల నిర్మాణాలు అసంపూర్తిగా నిలిచిపోతున్నాయి. Try to increase the estimation cost దానిని ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలి అనే విషయం గురించి గౌరవ మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వ స్థలాలు అందుబాటులో ఉన్న చోట మాత్రమే గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని ప్రభుత్వం సంకల్పిస్తున్నట్లు కనపడుతుంది. ప్రభుత్వ స్థలాలు అన్ని ప్రాంతాల్లో అందుబాటులో ఉండడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు. ఇంటి నిర్మాణం నిమిత్తం దాదాపు రూ.5.00 లక్షలు వెచ్చించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నప్పుడు ఇంకొక యాభై వేల నుండి లక్ష రూపాయల వరకు ఇంటి స్థల సేకరణ కొరకు వెచ్చించినట్లైతే మంచి హౌసింగ్ కాలనీ ఏర్పడుతుంది. 1970 దశాబ్దంలో, తొలి గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమ సమయంలో, ప్రతి గ్రామంలో ప్రభుత్వ స్థలం అనే ఆలోచన లేకుండా స్థలాలను సేకరించి గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. ప్రభుత్వ స్థలాల్లోనే గృహ నిర్మాణాలు జరగాలనే ఆలోచనకే పరిమితం కాకుండా, అక్కడ ఉండే ప్రజల అవసరాల దృష్ట్యా నిరుపేద వర్గాలకు ఇండ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు స్థలం లేకపోతే సేకరించి ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి. ఇండ్ల నిర్మాణాల కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెచ్చించే నిధులకు తోడు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కూడా ఆర్థిక సహకారం లభిస్తుందా? ఆవాస్ యోజనా, హౌస్ ఫర్ ఆల్ స్కీమ్ అనే కార్యక్రమాల గురించి

వార్తా పత్రికల్లో చదవడం జరిగింది. అటువంటి కార్యక్రమాలు అమలులో ఉన్నాయా? వీటి గురించి స్పష్టత ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత:- సభలో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఉన్న ఒక చిన్న సమస్యను గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లదలుచుకున్నాను. ఇదివరకే హౌసింగ్ బోర్డు ప్రైవేటు స్థలాన్ని మొదట అక్వైర్ చేసి తరువాత లోయర్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్, మిడిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్ వారికి ఇస్తున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఎవరైతే ముందుగా భూమిని ఇచ్చిన రైతులు మళ్ళీ మళ్ళీ కోర్టును ఆశ్రయించడం జరిగిందో, తద్వారా భూముల ధరలు గణనీయంగా పెరగడంతో, డిక్రి కూడా వారి తరపున రావడంతో తడిసి మోపడయ్యి దాదాపు రూ.18 కోట్ల భారం వారి మీద పడింది. ఈ విషయాన్ని హౌసింగ్ బోర్డు అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. దానిని ఎమ్.ఐ.జి., ఎల్.ఐ.జి. వారు ఒక నిర్దిష్ట రేటుకు కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. తరువాత యజమానులకు కోర్టు అవార్డ్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ బర్డెన్ ను యజమానులకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలనే ఆలోచన కూడా జరుగుతున్నది. అసలే వారు మిడిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్, లోయర్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్ కాబట్టి, వారికి ఇబ్బంది కలుగకుండా వేవర్ చేసే ప్రక్రియను ప్రభుత్వం మరోసారి ఆలోచించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దీనికి సంబంధించిన వివరాలను తమరికి పంపించడం జరుగుతుంది. సభ్యులు గౌరవనీయులు పెద్దలు జీవన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఎక్కడా డబుల్ బెడ్ ఇండ్ల నిర్మాణాలు జరగడం లేదన్నారు. జగిత్యాల పట్టణంలోనే హైదరాబాద్ తరువాత లార్జెస్ట్ కమ్యూనిటీ 4500 డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్ల నిర్మాణాలు అత్యంత వేగంగా జరుగుతున్నాయి. నిన్ననే గౌరవ మంత్రివర్యులు, నేను రెవ్యూ చేసి ఈ సంవత్సరంలోనే జనవరి నుండి అక్టోబర్ వరకు దాదాపు రూ.75 కోట్ల పైచిలుకు చెల్లించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధి, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్ల నిర్మాణంలో, వారికి జగిత్యాలలోనే నిదర్శనంగా కనపడుతుంది. దీనిని గౌరవ పెద్దలు గమనించాలి.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ చట్ట సవరణ అత్యవశ్యకమైనది. మంత్రిగారు దానికి సంబంధించిన అంశాలను వివరంగా తెలిపారు. ఈ బిల్లుకు నేను పూర్తి మద్దతునిస్తున్నాను. హైదరాబాద్ చుట్టు ప్రక్కల అబ్దుల్లాపూర్ మెట్ దగ్గర జె.ఎన్.ఆర్.ఎం. ఇండ్లు మున్నూరు దగ్గర ఖాళీగా కనిపిస్తున్నాయి.

మనకు మహబూబ్ నగర్ వెళ్లే దారిలో జె.ఎన్.ఆర్.ఎం. ఇండ్లు ఒక బెడ్ రూమ్, కిచెన్తో దాదాపు 5 ఫ్లోర్స్ కట్టడం జరిగింది. ఆనాడు వాటిని ఎవరికన్నా మంజూరు చేస్తే బాగుండేది. దాదాపు 10 సంవత్సరాల నుండి అవి ఎవరికీ మంజూరు చేయకపోవడం వల్ల నిరర్థకంగా పడి పోయే అవకాశం ఉంది. రెండు ఇండ్లను కలిపి ఒకరికే కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్ల నిర్మాణాలు కొన్ని చోట్ల మాత్రమే పూర్తి అవుతున్నాయి. నేను వరంగల్, నల్గొండ, ఖమ్మం నియోజకవర్గాల్లో తిరుగుతూ ఉంటాను. నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలో చాలా చోట్ల స్లాబ్ల వరకు అయ్యాయి. బేస్ మెంట్ భూమికి 1 ఫీట్ పైననే కడుతున్నారు. అక్కడ రోడ్డు నిర్మాణాలు చేపడితే ఇండ్లలోకి నీళ్లు వచ్చే అవకాశం ఉంది. నేను ఆ ప్రాంతాలను పరిశీలించి వాటి ఫోటోలు కూడా తీసాను. గ్రాండింగ్ చేసిన ఇండ్ల నిర్మాణాలను పూర్తి చేసి వాటిని లబ్ధిదారులకు అందజేసినట్లైతే ఉపయోగపడతాయని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన చట్ట సవరణ బిల్లుకు అన్ని పక్షాల సభ్యులు, నాయకులు మద్దతు ఇచ్చినందుకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. జాఫ్రిగారు మాట్లాడుతూ, హౌసింగ్ బోర్డు ఇప్పుడు ఎలాంటి కార్యకలాపాలు చేయడం లేదు, పాత సిఐడి క్వార్టర్స్, రాజేష్ స్వగృహ కమ్యూనిటీ కార్యకలాపాలు ఏమీ చేయడం లేదు కాబట్టి, వాటిని రివైవ్ చేయండి లేదా బలోపేతం చేయమని అడిగారు. త్వరలోనే వీటి గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి నిర్ణయం తీసుకుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు జీవన్

రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్లకు సంబంధించి కొన్ని సలహాలు సూచనలు ఇచ్చారు. వారు పెద్దలు వారి సలహాలను స్వీకరిస్తాము. పాజిటివ్గా తీసుకొని ప్రభుత్వం ఇంకా ఏం చేయాలి అనే ఆలోచన చేస్తున్నది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రూపొందించిన ఈ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్ల పథకం దేశంలోని ఏ రాష్ట్రం కూడా తీసుకురాలేదు.

3.40 మ. అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు ఇళ్లు లేని పేదవారు గౌరవ ప్రదంగా ఉండాలని అనుకోవడంతో మా ప్రయత్నాన్ని మొదలు పెట్టడం జరిగింది. 2 లక్షల 83 వేల ఇండ్లు మంజూరవ్వగా, 2 లక్షల 60 వేల ఇండ్ల నిర్మాణాలను మొదలుపెడితే, వీటిలో మొత్తం 1 లక్షా 20 వేల ఇండ్లు చివరి దశలో ఉన్నాయి. దీనికి అధిక మొత్తంలో నిధులు ఖర్చు అవుతోందని అనుకొంటున్నాము. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి కరోనా కారణంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నప్పటికీ, డబుల్ బెడ్ రూంలను నిర్మించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అందరికీ ఒకేసారి డబుల్ బెడ్ రూం ఇండ్లను నిర్మించి ఇస్తామని అనలేదు. ఎన్ని ఇండ్లను నిర్మించినా కూడా నాణ్యతతో కూడిన ఇండ్లనే నిర్మించాలనే ఉద్దేశ్యమైన ఆలోచనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని నడిపిస్తున్నారు. ఇదొక మంచి కార్యక్రమం. ఎన్ని అవరోధాలు ఎదురైప్పటికీ, దృఢ నిశ్చయంతో ముందుకెళ్లడం జరుగుతోంది. వారు ఎటువంటి విమర్శలు చేసిన, మా కమిటీ మెంబర్స్ నీరు గార్చే విధంగా ఉండకూడదని గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని ప్రోత్సహిస్తే, ఎంత మందికైన డబుల్ బెడ్ రూం ఇండ్లను నిర్మించేందుకు సిద్ధంగా ఉంది. అంతేకాకుండా, ఇంకా ఏవిధంగా చేయవచ్చని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వ భూములను అక్వైర్ చేయాలంటున్నారు కాని, అది అంతా ఆషామాషి వ్యవహారం కాదు. అది చాలా క్లిష్టతరమైన సమస్య. దీనికి బదులు పేదవారికి నిర్మిస్తున్న ఇండ్లను ఏ విధంగా పూర్తి చేయాలనే దిశగా ప్రభుత్వం

ఆలోచిస్తున్నదనే విషయన్ని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా కవిత గారు మాట్లాడుతూ, నిజామాబాద్ లో ఎం.ఐ.జి., ఎల్.ఐ.జి విషయంలో రూ.18 కోట్లు భారం అవుతుందని చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి, వారికి తగు న్యాయం జరిగేలా కృషి చేస్తానని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు సర్పరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, జె.ఎన్.ఎం.ఆర్, రాజీవ్ స్వగృహ గురించి మాట్లాడారు. ఇప్పుడు నేను మాట్లాడితే అది రాజకీయం అవుతుంది. హౌసింగ్ బోర్డు ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీ తీరుగా రాజీవ్ స్వగృహ ఇండ్లను మొదలుపెట్టి పూర్తి చేయలేకపోయారు. ఒకప్పుడు నేను కూడా బిల్డర్ నే. చివరకు తెక్కలేసి చూస్తే, నిర్మాణం మరియు భూమి ఖర్చు విలువ ఎంత అవుతుందో, రాజీవ్ స్వగృహ ఇండ్ల నిర్మాణానికి అంతకు మూడింతలు ఖర్చైంది. బ్యాంకులకు వెళ్లి లోన్లు తెచ్చుకొని వడ్డీలు కట్టి అదొక ప్రహసనం తీరుగా అయిపోయింది. త్వరలోనే కేబినెట్ సబ్ కమిటీ సమావేశం ఉంది. ఈ కమిటీలో నిర్ణయం తీసుకుంటున్నాము. జె.ఎన్.ఎం.ఆర్, రాజీవ్ స్వగృహ మరియు రాజీవ్ గృహకల్ప ఇండ్లను రాష్ట్రప్రజలకు పనికొచ్చే విధంగా నిర్ణయం త్వరలోనే తీసుకుంటామని తమరి ద్వారా సర్పరెడ్డి గారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు సర్పరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, అసంపూర్తిగా ఉన్న డబుల్ బెడ్ రూం ఇండ్లను పూర్తి చేయాలన్నారు. కరోనా కారణంగా నిధుల కొరత ఏర్పడినప్పటికీ, ప్రభుత్వం చేపట్టిన కార్యక్రమాన్ని డిగ్నీటి హౌసింగ్ కార్యక్రమంగా త్వరగా పూర్తి చేసి, ముందుకు తీసుకెళ్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుపుతూ, ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుకు ఆమోదం తెలిపినందుకు ధన్యవాదములు తెలుపుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM: The question is:

"That the Telangana Housing Board (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES-2 to 8, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN PRO-TEM: There are no amendments to Clauses-2 to 8, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Motion moved. The question is:

"That the Clauses-2 to 8, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Clause-2 to 8, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Housing Board (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Housing Board (Amendment) Bill, 2021 be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

SRI KONDA LAXMAN TELANGANA STATE HORTICULTURAL UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A.BILL No.6 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING) (DEPUTIZING THE MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION AND MARKETING):- Chairman Sir, I beg to move:

"That Sri Konda Laxman Telangana State Horticultural University (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. Now, I request the Minister to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కొండా లక్ష్మణ్ స్టేట్ హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీ ఎగ్జిస్టింగ్ యాక్ట్ లో ఇదివరకే గవర్నర్ గారు అనుమతించిన ఆర్డినెన్స్ ద్వారా చేసుకున్న రెండు సవరణలు కేబినెట్ ఆమోదం కూడా పొందాయి. లెజిస్లేచర్ ఆమోదం కోసం శాసన సభలో ఆమోదించుకున్న బిల్లును, శాసన పరిషత్తులో ఆమోదం కోసం ప్రతిపాదిస్తున్నాము. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ములుగుల్లో ఫార్వెస్ట్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. దాని అఫిలియేషన్ దరఖాస్తు ఉస్మానియ యూనివర్సిటీకి ఉంది. ఉస్మానియ యూనివర్సిటీ ఫార్వెస్ట్ నెట్వర్క్లో స్పెషలైజ్డ్ కాదు. దేశంలో ఇతర రాష్ట్రాలన్నింటిలో ఫార్వెస్ట్ కళాశాలలు అన్ని హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీకి అఫిలియేషన్ లో ఉన్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీతో అఫిలియేషన్ లో ఉన్నా కళాశాలల్లో పి.జి. మరియు రీసర్చ్ కోర్సులు ఉంటాయి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా ఉన్న కళాశాలల్లో చదివిన గ్రాడ్యుయేట్స్ కి పి.జి. కోర్సులు చదవడానికి హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీ అఫిలియేషన్ లేనందున ఇతర రాష్ట్రాల్లో అడ్మిషన్లు రావడం లేదు. అందుకే ములుగు ఫార్వెస్ట్ కళాశాలకు హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీ అఫిలియేషన్ ఇవ్వడానికి ఒక సవరణను తీసుకుస్తున్నాము. రెండవది, ప్రైవేట్ అగ్రికల్చరల్ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలున్నాయి. అయితే హార్టికల్చరల్, పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలకు కూడా డిమాండ్ ఉంది.

3.50 | అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పరిధిలో రెండు కాలేజీలు **మ.** ఉన్నాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టిన "హరిత హారం" వంటి కార్యక్రమాల వల్ల హార్టికల్చర్ కళాశాలల్లో చదివిన విద్యార్థులకు మంచి డిమాండ్ ఏర్పడింది. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఈ రెండు కళాశాలలు సరిపోవడం లేదు. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీకి సంబంధించి ఏవిధంగానైతే

అగ్రికల్చర్ పాలిటెక్నిక్ ప్రైవేట్ కాలేజీలున్నాయో, అలాగే హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీకి కూడా హార్టికల్చర్ ప్రైవేట్ కాలేజీలకు అఫిలియేషన్ ఇవ్వాలని రెండవ సవరణ చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు సవరణలు కూడా రాష్ట్రంలోని విద్యార్థుల కోసమే చేయడం జరిగింది. కాబట్టి, దయచేసి గౌరవ సభ్యులందరూ ఈ సవరణలను ఆమోదించి బిల్లు పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

JANAB SYED) **الحسن جعفری**

AMINUL HASAN JAFRI : **چیرمین**

صاحب..... ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں، چند چیزیں آپ کے علم میں لانا چاہتا ہوں۔ آج سے 30 تا 40 سال قبل شہر حیدرآباد بہت چھوٹا یعنی 169 مربع میٹرس پر مشتمل تھا، شہر کے اطراف میں انگور کے باغ اور پلوٹری فارم دیکھنے میں آیا کرتے تھے۔ شہر وسیع ہوتا چلا گیا، حیدرآباد جاکر گریٹر حیدرآباد میونسپل کارپوریشن ہوا اور حیدرآباد اربن ڈیپارٹمنٹ انتھارٹی جاکر حیدرآباد میٹرو پولیٹن ڈیپارٹمنٹ انتھارٹی ہوا۔ شہر کے اطراف میں سبزیوں کی کاشت اور باغبانی ختم ہو گئی۔ فی الوقت ضرورت اس بات کی ہے کہ آؤٹر رینگ روڈس اور ریجنل رینگ روڈس کے پاس باغبانی کی حوصلہ افزائی کی جائے، ساتھ ہی ساتھ پھول دار پودوں کو بھی فروغ دیا جائے۔ ملک میں پھولوں کی کاشت میں بنگلور سرفہرست تھا، جس کے اطراف واکناف میں پھولوں کے باغات ہوا کرتے تھے۔ جس میں گلاب اور چینیلی اور دوسرے کئی قسم کے پھول قابل ذکر ہیں۔ فی الوقت پھول دینے والے پودوں کی حیدرآباد کے اطراف پیداوار زور پکڑ رہی ہے۔ آپ فلوری کلچر کو بھی فروغ دیجئے۔ اس کے لئے ترغیب دیجئے، اس کے ساتھ ساتھ فلوری کلچر کے کورس متعارف کروائیں۔ پھولوں کو آپ ملک سے باہر بھیج سکتے ہیں، یہ اعلیٰ قیمت والی چیز ہوتی ہے۔ اس کے لئے میں تجویز پیش کرنا چاہتا ہوں کہ فلوری کلچر پر غور کریں اور اس کو بھی شامل کرتے ہوئے اور ساتھ ہی ساتھ اس کے کورس چلائے جائیں۔ شکریہ

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారికి బదులుగా ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు బిల్లును ప్రవేశ పెడుతున్నారా?

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అవును

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- వారు ఉంటే బాగుండేదేమో.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- మీరు తెలిపిన అంశాలను నోట్ చేసుకొని వారికి తెలియపరుస్తాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- మీ ప్రతిపాదన బాగుంది కానీ, వాస్తవంగా హార్దికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశించిన మేరకు దీనిని ప్రోత్సహిస్తున్నట్లుగా కనబడుటలేదు. హార్దికల్చర్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము కానీ, అది పని చేస్తున్న దాఖలాలు మాత్రం లేవు. యూనివర్సిటీ బిల్డింగ్ ను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రారంభించి సంవత్సరం గడచింది. ప్రస్తుతం హార్దికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ యొక్క పరిస్థితి మనకు తెలియనిది కాదు. వరి ధాన్యం సేకరణకు ఆటంకం కలిగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఈ పంటల మార్పిడికి తోడు పండ్ల తోటలను కూడా ప్రోత్సహించగలిగినట్లైతే రైతాంగానికి చేయూతనిచ్చినట్లుంటుంది. పండ్ల తోటలకు సంబంధించి, గత రెండు ఆర్థిక సంవత్సరాల నుండి చెబుతున్నాను కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన నిధులకు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ విడుదల చేయలేక పోవడం వల్ల ఆ యొక్క నిధులను వినియోగించుకోలేకపోతున్నాం. గత బడ్జెట్ సమయంలో, ఈ విషయాన్ని గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి, వారు నాబార్డ్ నుంచి రుణ సౌకర్యం పొందటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని as and when we receive it, we will utilize the amount అని పేర్కొన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి విడుదల చేస్తున్న దాదాపు రూ.260 కోట్లకు మనం 50 శాతం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ను యాడ్ చేయగలిగినట్లైతే బాగుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం విడుదల చేసిన రూ.260 కోట్లు మరియు అంతకు ముందు సంవత్సరం విడుదల చేసిన రూ.260కోట్ల రూపాయలను మనం వినియోగించుకోలేకపోయాము.

హార్దికల్చర్ ప్రోత్సాహానికి డ్రిప్ సిస్టం, స్ప్రింక్లర్, పెడ్స్, పందిర్లు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. పండ్ల తోటలను ప్రోత్సహిస్తే, రైతాంగానికి ఒక ఉపాధి మార్గం పొందే అవకాశముంటుంది. గౌరవ సభ్యులు పేర్కొన్నట్లుగా ఫ్లోరికల్చర్ కూడా ప్రోత్సహించే అవకాశమున్నది. హార్దికల్చర్ పాలిటెక్నిక్ కోర్స్ ను యూనివర్సిటీకి అఫిలియేట్ చేయాలని బిల్లును ప్రతిపాదించడం నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. మండల స్థాయిలో కాంట్రాక్ట్ విధానంలో కొనసాగుతున్న 450మంది హార్దికల్చర్ ఎక్స్టెన్షన్ అధికారులను కేవలం వారి జీతభత్యాలు చెల్లించలేక, వారిని తొలగించి సంవత్సరం గడచింది. ఆ విషయం జి.ఓ.లో స్పష్టంగా పేర్కొనడం కూడా జరిగింది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్ళే నిధుల వెసులుబాటు లభించిన వెంటనే వారిని కొనసాగిస్తామని పేర్కొన్నారు. హార్దికల్చర్ ప్రోత్సాహమనేది అత్యవసరంగా జరగాలి. తొలగించిన 450మంది హార్దికల్చర్ ఎక్స్టెన్షన్ అధికారులను కొనసాగించే విధంగా చర్యలు చేపట్టడంతోబాటుగా, వినియోగించుకోలేకపోయిన కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయాల్సిన మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి వెంటనే విడుదల చేసి హార్దికల్చర్ విభాగాన్ని ప్రోత్సహిస్తారనే భావనతో తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్తున్నాను.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రావు:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కరీంనగర్ రోడ్డులో హార్దికల్చర్ యూనివర్సిటీని అత్యున్నత ప్రమాణాలతో నిర్మించడం జరిగింది. అక్కడ ఎటువంటి యాక్టివిటీస్ జరగడం లేదని గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డి గారు అన్నట్లుగా నాకైతే కనబడటం లేదు. అదే యూనివర్సిటీలో మామిడి మరియు ఇతర పండ్ల తోటలు వంటివి పెట్టడం మనకు కనబడుతుంది. డ్రిప్ సిస్టం, స్ప్రింక్లర్, పెడ్స్, పందిర్లు వంటివి ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. మా గ్రామంలోని రైతులు మరియు నేను మా మామిడి తోటలో డ్రిప్ సిస్టం, స్ప్రింక్లర్ వంటివి ఏర్పాటు చేసుకుంటే, సబ్సిడీ కూడా వచ్చింది. ఇటువంటి అనేక చర్యలు మన ప్రభుత్వం

తీసుకుంటుంది. సభ్యులు జాప్రీ గారు చెప్పినట్లుగా ఫ్లోరికల్చర్ ఏర్పాటు చేయడం కోసం మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకుంటుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, ముఖ్యంగా ఫ్లోరికల్చర్ను పూర్తి స్థాయిలో ప్రమోత్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో పాలిహౌస్ నిర్మాణానికి మద్దతిస్తూ ప్రత్యేకమైన సబ్సిడీలను ఇచ్చింది. గౌరవ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుకు సంపూర్ణంగా మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును స్వాగతిస్తూ, మా జిల్లా ములుగులో హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీని స్థాపించి ఆ ప్రాంత విద్యార్థులకు న్యాయం జరిగే విధంగా చర్యలు చేపట్టిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అక్కడ చదువుకున్న విద్యార్థులు జె.ఎన్.టి.యు పరిధిలో ఉంటే వారికి అవకాశాలు లభించడం లేదని, హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా ఉంటే విద్యార్థులకు అవకాశాలు లభిస్తాయనే ఆలోచనతో గౌరవ మంత్రిగారు చేపట్టిన సవరణను స్వాగతిస్తున్నాను.

4.00 సా. హార్టికల్చర్ కి సంబంధించి మన రాష్ట్రంలో ప్రణాళికా బద్ధంగా చాలా పనులు జరగవలసిన అవసరం ఉంది. మార్కెట్ లో కేజీ యాపిల్ పళ్ల ధర వంద రూపాయలుండగా, కేజీ సీతాఫలాల ధర నూట యాభై రూపాయలు పలుకుతోంది. కాబట్టి పండ్ల తోటల విస్తరణకు మరింత ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. డ్రిప్, స్ప్రింక్లర్స్ కు సబ్సిడీ ఇచ్చి రైతులను ప్రోత్సహిస్తే పంటల వినియోగం ఎక్కువ అవుతుంది. ఈ మధ్య కాలంలో పండ్ల వినియోగం ఎక్కువయ్యింది. ప్రతి సామాన్య పౌరుడు రోజూ తినే ఆహారంలో నిత్యావసర వస్తువుగా పండ్లను వినియోగిస్తున్నాడు. కరోనాతో పండ్ల యొక్క ప్రాముఖ్యత ఇంకా పెరిగింది. మధ్య తరగతి కుటుంబీకులు పళ్లను ప్రతి రోజూ వాడుతున్నారు. కాబట్టి ధరలు పెరిగే అవకాశం ఉంది. మున్నుండు హార్టికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ ఆధ్వర్యంలో పండ్ల తోటల విస్తరణ పెరగవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ఆ దిశగా తప్పకుండా

ఆలోచించాలని, హార్టికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ పరంగా, పండ్ల తోటలకు బడ్జెట్ను పెంచి రైతులను ప్రోత్సహిస్తే రైతుకు లాభం జరుగుతుంది. ఈ మధ్య కాలంలో నీటి లభ్యత బాగా పెరిగింది. బ్రహ్మాండంగా ప్రాజెక్టు నిర్మాణాలను చేసుకున్నాము. ఆ ప్రాజెక్టులతో తెలంగాణ సస్యశ్యామలంగా ఉంది. ప్రభుత్వం నిధులను పెంచినట్లయితే తెలంగాణ ప్రాంతంలో పండ్లు ఎక్కువగా లభ్యమయ్యే అవకాశం ఉంది. అది పేద ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. హార్టికల్చర్ కి సంబంధించి ప్రైవేట్ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలల విషయంలో ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించవలసిన అవసరం ఉంది. విద్యార్థులకు కూడా అవి బాగా ఉపయోగపడతాయి. వ్యవసాయ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలకు చాలా డిమాండ్ ఉంది. వాటికి వర్మిషన్ ఇచ్చినట్లయితే మన పేద పిల్లలు చదువుకొని ఉపాధి పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి విరివిగా ప్రభుత్వ స్థాయిలో వాటిని నెలకొల్పాలి అదే విధంగా ప్రైవేట్ కళాశాలలకు కూడా అనుమతిచ్చే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి విన్నవిస్తున్నాను. వ్యవసాయానికి సంబంధించి డ్రిప్, స్ప్రింక్లర్స్, పందిరి సాగుకు ప్రోత్సాహకాలను పెంచినట్లయితే అవకాశాలు మెరుగుపడతాయని తెలియజేస్తూ సవరణలను స్వాగతిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ చట్ట సవరణలకు ఆమోదం తెలిపినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ జాప్రీ గారు ఫ్లోరికల్చర్ గురించి మాట్లాడారు. అది మంచి కోర్సు. కొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడ్డ హార్టికల్చర్ యూనివర్సిటీలో ఫ్లోరికల్చర్ కోర్సుని కూడా పెట్టడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాలుగా అధ్యయనం జరుగుతోంది. డెఫినెట్ గా దానిని జోడిస్తాము. శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారు పండ్ల తోటలకు ఎంకోజ్మెంట్ ఇవ్వాలని అన్నారు. తప్పకుండా ఇస్తాము. అదే విధంగా మ్యాచింగ్ ఫండ్స్ గురించి మాట్లాడారు. అది హార్టికల్చర్ కి సంబంధం లేదు, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ కి సంబంధం ఉంది. ఈ విషయమై నేను మంత్రి గారితో డిస్కస్ చేస్తాను. శ్రీ భాను ప్రసాద రావు గారు

మాట్లాడుతూ డ్రిమ్, స్పింక్లర్స్ సిస్టమ్ను మున్ముందు ఇంకా పెంచుకోవాలని అన్నారు. రఘుత్తమ్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ రాబోయే కాలంలో పండ్ల ప్రధాన ఆహారం అవుతుందని అన్నారు. పండ్ల తోటలను పెంచుకోవాలన్నారు. తప్పకుండా సార్. డ్రిమ్, స్పింక్లర్స్ పెంచాలని వారు సూచన చేశారు. తప్పకుండా సభ్యుల సూచనలను, సలహాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తూ మరొక సారి వారందరికీ నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, హార్టికల్చర్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్స్ గురించి స్పందించలేదు. వారు కాంట్రాక్ట్ బేసిస్లో పనిచేస్తున్నారు. బడ్జెట్ కొరతతో, జీతాలివ్వలేక, వారిని తొలగించడం జరిగింది. తొలగించి సంవత్సర కాలం అయ్యింది. గౌరవ మంత్రి గారు, నిధులను వెచ్చించి వాళ్ళని మళ్ళీ తిరిగి తీసుకుంటామని చెప్పారు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, కొత్తగా జాబ్స్ క్రియేట్ చెయ్యాలంటే టైం పడుతుంది కాబట్టి అవసరాన్ని బట్టి కొందరిని అవుట్సోర్సింగ్ పద్ధతిలో నియమించుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా హార్టికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్లో నియమించుకోవడం జరిగింది. అక్కడ అవసరాలు ఏమిటని నేను డీటెయిల్డ్గా చెప్పలేకపోతున్నాను. అవసరం లేక తీసేశారా, ఫండ్స్ ప్రాబ్లమ్తో తీసేశారా అనే విషయాల పై మంత్రి గారితో మాట్లాడి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- The question is:

“That Sri Konda Laxman Telangana State Horticultural University (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES- 2 to 10, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- There are no amendments to Clauses-2 to 10, Clause-1,

Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

“That the Clauses-2 to 10, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Clauses-2 to 10, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING) (DEPUTIZING THE MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION AND MARKETING):- Chairman Sir, I beg to move:

“That Sri Konda Laxman Telangana State Horticultural University (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. The question is:

“That Sri Konda Laxman Telangana State Horticultural University (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

THE NATIONAL ACADEMY OF LEGAL STUDIES AND RESEARCH UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A.BILL No.7 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

SRI A.INDRAKARAN REDDY: (MINISTER FOR FOREST & ENVIRONMENT, SCIENCE & TECHNOLOGY, ENDOWMENTS & LAW):- Chairman Sir, I beg to move:

“That the National Academy of Legal Studies and Research University (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. Now, I request the Minister for Law may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, న్యాయ శాస్త్ర అధ్యయనానికి మరియు పరిశోధనల కోసం అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో కూడిన విశ్వ విద్యాలయాన్ని,

1998 నల్సార్ చట్ట ప్రకారం, 1998 సంవత్సరంలో హైదరాబాదులో నల్సార్ విశ్వ విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. తెలంగాణ ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాత చట్టాన్ని అడాప్ట్ చేసుకున్నాము. ఈ చట్టంలో సెక్షన్ 5(a) ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చెందిన స్థానిక విద్యార్థులకు ఇరవై శాతం సీట్లకు కోటా కల్పిస్తున్నాము. అంతే కాకుండా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, వికలాంగులకు మరియు మహిళలకు రిజర్వేషన్స్ వర్తింప చేస్తున్నాము. అదే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేక హైకోర్టులను ఏర్పాటు చేసేందుకు, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు పేరును సాంకేతికంగా తెలంగాణ హైకోర్టుగా మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు మన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చెందిన స్థానిక విద్యార్థులకు అదే విధంగా వెనుకబడిన కులాలకు విశ్వ విద్యాలయంలో రిజర్వేషన్ విధానాల ప్రకారం రిజర్వేషన్ కల్పించాలని నిర్ణయించారు.

4.10 స్థానిక విద్యార్థులకు ప్రస్తుతమున్న 20 శాతం సీట్లలో బి.సి., ఓ.బి.సి. విద్యార్థులకు కూడా రిజర్వేషన్లను వర్తింపజేసే విధంగా ఈ చట్టంలోని నిబంధనలను సవరించాలని నిర్ణయించడమైనది. తదనుగుణంగా శాసన సభలో ఈ బిల్లు ఆమోదించబడింది. శాసనసభ సభ్యులైన మరియు ఆమోదం కోసం బిల్లును ఈరోజు ఈ సభ ముందుకు తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ చట్ట సవరణ వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చెందిన స్థానిక విద్యార్థులకు మరియు బి.సి., ఓ.బి.సి. విద్యార్థులకు లబ్ధి చేకూరుతుంది. కాబట్టి, ఈ చట్ట సవరణ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా ఈ సభను కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, discussion for consideration of the Bill.

JANAB جناب سید امین الحسن جعفری (SYED AMINUL HASAN JAFRI): چیرمین صاحب..... ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں۔ پہلا..... یہ یونیورسٹی 1998ء میں شروع ہوئی اور یہ یونیورسٹی unitary ہے تاکہ ملحقہ یونیورسٹی ہے۔ دوسرا..... لاء کالجس اس کے دائرہ میں نہیں ہیں۔ موجودہ لاء کالجس عثمانیہ اور دیگر یونیورسٹیز کے دائرے میں آتی ہیں اور یہی یونیورسٹیز دوسرے کالجس کو الحاق فراہم کرتی ہے۔ اس کو ہم خوش آمدید کرتے ہیں کیونکہ تلنگانہ کے طلبہ کے ریزرویشن کو 20 فیصد سے بڑھا کر 25 فیصد کیا گیا ہے، ہم اس کا خیر مقدم کرتے ہیں۔ قیام تلنگانہ سے قبل 20 فیصد ریزرویشن تھا اس میں ایس سیز ایس ٹیز اور بی سیز شامل تھے فی الوقت ان کے لئے صد فیصد داخلے فراہم ہیں۔ اس کی بھی ہم ستائش کرتے ہیں۔ میں چند باتیں منسٹر صاحب کے علم میں لانا چاہتا ہوں۔ تشکیل تلنگانہ کے دو تا تین سال کے دوران تقسیم کا عمل جاری رہا، جس کی وجہ سے ٹچل عدالتوں یعنی سیول اور کریمنل کورٹس میں مجسٹریٹس اور ججس کی پیشتر جائیدادیں مخلوعہ ہیں ریاست کی تقسیم ہو چکی ہے اسٹاف کی بھی تقسیم ہو چکی ہے۔ سات سال کے بعد بھی سیول اور کریمنل کورٹس کی زیادہ تر جائیدادیں خالی ہیں۔ ایک ایک مجسٹریٹ کو دو تا تین مجسٹریٹ کا کام کرنا پڑ رہا ہے اور ایک ایک سیول جج کو دو تا تین عدالتوں کے کام و کاج کو دیکھنا پڑ رہا ہے۔ سات سال کا عرصہ بیت جانے کے بعد بھی اگر جائیدادیں پُر نہیں ہوتیں تو ٹھیک بات نہیں ہے۔ جہاں تک ہائی کورٹ کا سوال ہے اس کی جائیدادوں کو کورنمنٹ آف انڈیا پُر کرتی ہے۔ یہاں ٹچل عدالت جو ہائی کورٹ کی زیر نگرانی ریاست حکومت کے تحت ہے۔ پبلک پراسیکیوٹرس اسسٹنٹ پبلک پراسیکیوٹرس اور پلیدیٹس واسٹنٹ کورنمنٹ پلیدیٹس کی بھی جائیدادیں خالی ہیں، میں یہ سمجھتا ہوں کہ ہائی کورٹ نے پابندیاں ختم کر دیں، پھر ان کو آپ کیوں پُر نہیں کر رہے ہیں؟ منسٹر صاحب..... ٹچل عدالتوں میں سیول ججس اور مجسٹریٹس کی قلت ہے اور جائیدادوں کی بھرتی عمل میں کب لائیں گے، میں یہ چاہتا ہوں کہ ان جائیدادوں کو جلد ممکن ہو پُر کریں۔ اس کی وضاحت کریں۔ شکریہ

శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత:- అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రి గారి నిర్ణయంతో, పెద్దలు ఐ.కె.రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో నల్గొండలో ఒక ప్రీమియం ఇన్స్టిట్యూట్లో తెలంగాణ బిడ్డలకు లోకల్ రిజర్వేషన్లు 20 శాతం నుండి 25 శాతానికి పెంచడాన్ని సాదరంగా స్వాగతిస్తున్నాను. ఇంతకు మునుపున్న రిజర్వేషన్స్ ప్రకారం తెలంగాణ బిడ్డలకు 24 సీట్లు వస్తుండగా, ప్రస్తుతం ప్రతిపాదించిన రిజర్వేషన్ల పెంపు వల్ల అదనంగా 6 సీట్లు పెరిగి మొత్తం 30 సీట్లు లభిస్తాయి. ఈ ఇన్స్టిట్యూట్లో ఒక్కసీటు రావడం కోసం అనేక లక్షల మంది పోటీ పడతారు. అటువంటి ఇన్స్టిట్యూట్లో మన తెలంగాణ బిడ్డలకు అదనంగా 6 సీట్లు రావడమంటే, చాలా మంచి అంశమిది. దీనిని సాదరంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. ఇందులో మరొక ముఖ్యమైన విషయమేమంటే, ఇంతకు మునుపు ఇందులో బి.సి.ల కోలా చాలా తక్కువగా ఉండేది. ఇప్పుడు మనమిస్తున్న 25%లో బి.సి.లకు 29% సీట్లను రిజర్వ్ చేయడం చాలా ఆనందంగా ఉంది. దేశ వ్యాప్తంగా బి.సి. రిజర్వేషన్లు 27% మాత్రమే. మనం మాత్రం మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేక చొరవ తీసుకుని 29%గా చేయడమనేది చాలా సంతోషకరమైన విషయం.

అధ్యక్షా, నిన్నగాక మొన్న, సుప్రీం కోర్టు చీఫ్ జస్టిస్, ఎన్.వి.రమణ గారు మాట్లాడుతూ, మహిళలు కూడా న్యాయశాస్త్రంలో ముందుకు రావాలి. 50% మీ వాటా అడగాలని, గట్టిగా అరచి మరీ అడగాలని వారు మహిళలని ఎంకరేజ్ చేయడం జరిగింది. మరి, నల్గొండ యూనివర్సిటీలో తెలంగాణా ఆడ బిడ్డల కోసం మీరు ఎంత శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తున్నారో దయచేసి తెలియజేయవలసిందిగా గౌరవ మంత్రివర్యులని కోరుతున్నాను. సాధారణంగా ఇప్పుడున్న అన్ని విద్యా సంస్థల్లో మహిళలకు 33 శాతం రిజర్వేషన్ వర్తిస్తుంది. ఇది న్యాయ శాఖకు సంబంధించిన అంశం కాబట్టి, ఎక్కువ మంది మహిళలు ఇటువంటి ఉన్నతమైన విద్యను అభ్యసించాలి కాబట్టి, మహిళలకు రిజర్వేషన్ శాతాన్ని పెంచేటటువంటి ఆలోచన ఉందా అనే విషయంలో స్పష్టతనివ్వాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రెండు మూడు సంవత్సరాల క్రితం పార్లమెంటులో “వర్చువ్స్ విత్ డిజేబిలిటీ” బిల్లును పాస్ చేసుకోవడం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఇటువంటి ఉన్నత విద్యను పొందడానికి వికలాంగులకు తప్పకుండా 5% రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని చట్టం చేసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా వారికి నల్గొండ యూనివర్సిటీలో కూడా 5% రిజర్వేషన్లు అమలు చేయడానికి వీలవుతుందా, లేదా అనే విషయంలో కూడా స్పష్టతనివ్వాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును సమర్థించే విధంగా ఉన్నప్పటికీ కూడా, ఇంకొంచెం మార్పుంటే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. 1998లో ఈ చట్టాన్ని రూపొందించినప్పుడే లోకల్ రిజర్వేషన్లు 20 శాతంగా మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. నేను గమనించినంత వరకు the entire local reservation 20% is indicated for reserved category, i.e., SC, ST and Disabled persons. Other than reserved categories, local reservation applicability ఉన్నదా అనేది నా సంశయం. ఇప్పటి ఈ సవరణ బిల్లులో గతంలో ఉన్నటువంటి 20% లోకల్ రిజర్వేషన్లని 25 శాతానికి పెంచుతూ, వెనుకబడిన తరగతులను కూడా ఆ 25 శాతంలో కలుపుతున్నారు. దీనివల్ల, గతంలో పూర్తిగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, వికలాంగులకు మాత్రమే పరిమితమై ఉన్న 20 శాతం రిజర్వేషన్ ఇప్పుడు ఓపెన్ అయిపోతోంది. ఈ విషయంలో, కొత్తగా పెంచబడినటువంటి 5 శాతంలో మాత్రమే బి.సి.లకు రిజర్వేషన్లు పరిమితం చేస్తున్నారా? లేదా, మొత్తం 25% రిజర్వేషన్లలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, వికలాంగులతోపాటు బి.సి.లను కూడా కలిపి, అందరికీ వర్తింపజేస్తున్నారా అనే విషయంలో స్పష్టత లేదు.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎస్.ప్రభాకర్ రావు, శ్రీ టి.భాను ప్రసాద్ రావు మాట్లాడుతూ, బి.సి.లకు అదనంగా పెంచిన 5%లోనే రిజర్వేషన్లు వర్తింపజేస్తారన్నారు)

No. This is not like that. ప్రభాకర్ రావు గారూ, దయచేసి మరొక్కసారి చూడండి. This is not like that.

ఈ 25 శాతం రిజర్వేషన్లలో ఎస్సీ, ఎస్టీ మరియు వికలాంగులతోపాటు బి.సి.లకు కూడా వర్తింపజేస్తున్నట్లుగా ఉంది. నేను ఈ ఒక్క విషయంలో స్పష్టత కోరుతున్నాను.

శ్రీ అల్లోల ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నల్గొండ యూనివర్సిటీ గురించి వ్యక్త పరచిన సందేహాలకు తమరి ద్వారా క్లారిఫికేషన్స్ ఇస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు జాప్రీ గారు మాట్లాడుతూ, కోర్టుల్లో ఖాళీలను త్వరగా భర్తీ చేయాలని కోరడం జరిగింది. కోర్టు పరిధిలోని ఖాళీలు ప్రత్యక్షంగా హైకోర్టు ఆధ్వర్యంలో భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ పోస్టుల గురించి అడిగారు, ఆ విషయంలో ఇప్పటికే నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది, ఆ ఖాళీలను త్వరలోనే అంటే సుమారుగా నవంబర్, డిసెంబర్ లోగా భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది. మిగతా ఖాళీల భర్తీ ప్రక్రియ అంతా కూడా ఎప్పటికప్పుడు కొనసాగుతూ ఉంటుంది.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత గారు మాట్లాడుతూ, నల్గొండ యూనివర్సిటీలో తెలంగాణ బిడ్డలకు 20% నుండి 25 శాతానికి రిజర్వేషన్లను పెంచడం వల్ల స్థానిక యువతకు అదనంగా సీట్లు పొందేందుకు అవకాశం లభించిందని తెలుపుతూ, మహిళలకు, డిజిబిల్డ్లకు రిజర్వేషన్లు ఏ విధంగా ఇస్తారని ప్రశ్నించారు. అధ్యక్షా, నల్గొండ యూనివర్సిటీలో ప్రవేశాలకు మహిళా రిజర్వేషన్లు 30% మరియు ఓ.బి.సి. రిజర్వేషన్లు 29% ఉంటాయని తెలియజేస్తున్నాను. డిజిబిల్డ్లకు 5% రిజర్వేషన్ ఉంటుంది. ఆల్ ఇండియా కోటాలో మహిళలకు 30%, డిజిబిల్డ్లకు 5% రిజర్వేషన్లుంటాయి.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారి సందేహాలకు సమాధానంగా, విధానపరంగా బి.సి.లకు రిజర్వేషన్లు వర్తింపజేయడం జరుగుతుంది. ఈ అమెండ్మెంట్ తరువాత 75% unreserved All India Quota లో బి.సి. రిజర్వేషన్లు ఉంటాయి.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

4.20 | **MR. CHAIRMAN PRO-TEM:-** The
సా. question is:

"That the National Academy of Legal Studies and Research University (Amendment) Bill, 2021 be take into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES- 2 to 6, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- There are no amendments to Clauses-2 to 6, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That the Clauses-2 to 6, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Clauses-2 to 6, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI A.INDRAKARAN REDDY (MINISTER FOR FOREST & ENVIRONMENT, SCIENCE & TECHNOLOGY, ENDOWMENTS & LAW):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the National Academy of Legal Studies and Research University (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. The question is:

"That the National Academy of Legal Studies and Research University (Amendment) Bill, 2021 be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

THE TELANGANA PANCHAYAT RAJ (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A.BILL No.8 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO (MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT AND RURAL WATER SUPPLY) : Chairman Sir, I beg to move:

"The Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. Now, I request the Minister for Panchayat Raj & Rural Development and Rural Water Supply to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు:- తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ చట్టం, 2018 కొత్త గ్రామాల ఏర్పాటుకు, ఏదైనా గ్రామం యొక్క స్థానిక ప్రాంతాన్ని విస్తరించుటకు లేదా తగ్గించుటకు, ఏదైనా గ్రామము పేరు లేదా హద్దులను మార్పులకు మొదలైన విషయంలో ముసాయిదా నోటిఫికేషన్ ఉభయ సభ సమక్షంలో ఉంచేందుకు చేపట్టడం జరిగింది. 30 రోజులలో నిరంతరాయంగా సభ ఖచ్చితంగా పది రోజులు ఉండాలి. దీని వలన మూడు లేదా నాలుగు సెషన్లు అవసరమయ్యే పరిస్థితి ఉండి, చాలా సమయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రక్రియ చాలా విస్తృతమైనది మరియు కాలయాపనతో కూడుకున్నది. దీనిని తప్పించుకొనుటకు, తగిన విధంగా శాసనము చేయుట ద్వారా తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ చట్టం, 2018 యొక్క 8వ అనుసూచిని సవరించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దీని వల్ల అసెంబ్లీలో బిల్లు పెట్టగానే, ఉభయ సభల ద్వారా, వెంటనే ఆమోదం జరుపుటకు నోటిఫికేషన్ విడుదల వీలవుతుంది. పంచాయతీ రాజ్ చట్టం, 2018 'ఎన్నికల ఖర్చు పద్దును దాఖలు చేయుటలో విఫలమైతే అర్హత కోల్పోయి' - 23వ పరిచ్ఛేదమును సవరించాలని ప్రతిపాదించడమైనది. ఈ సెక్షన్లో 'వ్యక్తి' అను పదముకు బదులుగా వార్డు సభ్యుడు, సర్పంచ్, ఎం.పి.టి.సి. మరియు జెడ్.పి.టి.సి. సభ్యుల పదవికి పోటీ చేయు అభ్యర్థులను సూచిస్తున్నది. ఈ సందర్భతను తొలగించుటకు 'వ్యక్తి' అను పదముకు బదులుగా 'సర్పంచ్, ఎం.పి.టి.సి. మరియు జెడ్.పి.టి.సి. పదవులకు పోటీ చేయు అభ్యర్థులు' అను పదములను ఉంచాలని నిర్ణయించడమైనది. ఇప్పుడున్న చట్టం వల్ల ఎన్నికల ఖర్చు పద్దును దాఖలు సమర్పించగా, దాదాపు 32వేల మంది వార్డు సభ్యులు

అనర్హులుగా గుర్తించబడుతున్నారు. కావున, ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా సభ్యులను మీ ద్వారా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, discussion for consideration of the Bill.

JANAB SYED) جناب سید امین الحسن جعفری

AMINUL HASAN JAFRI : چیرمین

صاحب..... جب پنجابیت راج اور میونسپل ٹریمنی بل 2018ء میں لایا گیا اس وقت نئے منڈلس نئے گرام پنجابیت نئے منڈل پر جا پریشد اور نئے ضلع پر جا پریشد بنانے کے اختیارات مقننہ کو دئے گئے ہیں حکومت کے اختیارات رہتے ہیں۔ پہلے اگر ایم پی ٹی سی زیر پی ٹی سی بنانا ہے یا گرام پنجابیت بنانا ہے تو پنجابیت راج ڈپارٹمنٹ کے سروے کے بعد مسودہ قانون جاری کیا جاتا تھا اس کے بعد اعتراضات اور تجاویز کی کیسوئی کے بعد فیصلہ لیا جاتا تھا کہ تشکیل دیا جائے یا نہیں۔ اسی طرح میونسپلٹی اور میونسپل کارپوریشن اس کا بھی یہی طریقہ کار ہے کہ میونسپل ایڈمنسٹریشن ڈپارٹمنٹ اپنے تجویز کو مسودہ قانون کی شکل دیکر جاری کرتا ہے اس کے بعد عوام سے اعتراضات اور تجاویز طلب کرنے کے بعد سنوئی ہوتی ہے اس کے بعد مسائل کی کیسوئی کرتے ہوئے فیصلہ لیا جاتا تھا۔ اسی طرح ریونیو ڈپارٹمنٹ کا یہ طریقہ کار ہے کہ اگر نیا گاؤں ریونیو منڈل یا پھر ضلع کو تشکیل دینا ہے، اسی عمل کو اختیار کیا جاتا تھا۔ گرام پنجابیت، ایم پی ٹی سی، میونسپلٹی اور کارپوریشن کے اختیارات مقننہ کو دئے گئے ہیں۔ مقننہ کے پاس ایسی کوئی مشینری نہیں جس سے کہ وہ تجاویز تیار کرے اور اعتراضات اور مشورے طلب کرے، اس کی سنوئی کرنے کے بعد فیصلہ لیا جائے۔ اس وقت ہماری جانب سے اس مسئلہ کو اٹھایا گیا، مگر اس کو نظر انداز کرتے ہوئے ایکٹ پاس کر دیا گیا، جو اختیارات مقننہ کو دئے گئے، انہیں آج حکومت آہستہ سے اپنے اختیار میں لیما چاہتی ہے۔ یعنی مقننہ کو تجویز لانے کی ضرورت نہیں ہے۔ اگر اجلاس جاری نہیں رہا تو تجویز پیش کرنے کی کوئی ضرورت نہیں ہے، ہمارے پاس ایسی کوئی مشینری نہیں جس سے نیا گاؤں، منڈل، پنجابیت، میونسپلٹی بنے، اس میں یہ بہتر ہوگا کہ ریاست اپنے اختیارات کو واپس لے اور جس طریقہ کار پر عمل کر رہا ہے اس پر عمل کرے کہ مسودہ قانون جاری کرے تجاویز طلب کریں اس کے بعد قطعی فیصلہ لیں۔ آپ اگر اختیارات واپس لیں، تو بہتر رہے گا۔ اس کے ساتھ ساتھ سیکشن 2 میں ذیلی دفعہ "ای" میں کہا گیا ہے کہ alter of the any village آپ کہہ رہے ہیں کہ مین ایکٹ میں رہنے سے اس کو ترمیم کیا جا رہا ہے۔ مستقبل میں کوئی اور پارٹی برسر اقتدار آتی ہے تو ان کی پارٹی کے اہم نمائندوں کے نام سے، گاؤں، شہر، ریجن اور زون ان کے پارٹی آئیگیٹن کے نام سے رکھنا چاہتے ہیں۔ ایسا بالکل نہیں کیا جاسکتا ہے۔ اس کے بعد دوسری پارٹی

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- గ్రామ పంచాయితీలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి నేను చెబుతున్నాను. పెద్ద మనసు చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

వివరాలను అందజేయని వార్డు సభ్యులను డిప్-క్వాలిఫికేషన్ పరిధి నుండి వెలుపలికి తీసుకురావడానికి ఈ ప్రతిపాదన కల్పించారనే భావన నాకు కలుగుతుంది. తెలిసీ తెలియక కొందరు అందజేయరు. వారికి ఆ విధమైన వెసులుబాటు కల్పించడంలో తప్పు లేదు. నూతనంగా గ్రామ పంచాయితీలు ఏర్పడ్డ పరిస్థితుల్లో ఆ గ్రామ పంచాయితీలను బలోపేతం చేయడం ప్రధానమైనది. 15వ ఆర్థిక సంఘం నుండి వచ్చే

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- నేను సంతృప్తి చెందాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు:- జీవన్ రెడ్డిగారు అన్ని విషయాలు తెలిసిన పెద్ద మనిషిగా మాట్లాడారు. వారు ఆ పార్టీలో ఉన్నారు కాబట్టి, విమర్శించాలని విమర్శించారు. చట్టంలోని మార్పుల గురించి మీకు అర్థమైంది. మీరు స్వాగతించారు. నేను జగిత్యాలకు వెళ్లి రెండు రోజులు ఉండి వచ్చాను. అన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి మీరు చేసిన అభివృద్ధి గురించి, మేము చేసిన అభివృద్ధి గురించి అన్నింటిని పరిశీలించాము. గతంలో వంద లేదా రెండు వందల గ్రామాలకు మాత్రమే ఇసుక, మైనింగ్ ద్వారా సెస్ వస్తే, నేడు 12000 గ్రామాలకు పైగా ఆదాయం వస్తుంది. 100, 200ల గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందితే సరిపోతుందా? ఆ విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు ఎందుకు గుర్తించలేక పోతున్నారు. గతంలో గ్రామాలలోని ఒక్కొక్కరికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.4/-లు ఇవ్వగా, నేడు కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులకు సమానంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులను కలిపి రూ.658/-లు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రమే ఇస్తుంది. వాటితోపాటు అదనంగా ఇంకా రూ.500 కోట్లు ఇచ్చారు. దాదాపు 4 లేదా 5 కిలో మీటర్ల పరిధిలో ఉన్న గ్రామాలను మరియు చిన్న చిన్న తండాలను కూడా గ్రామ పంచాయతీలుగా చేశారు. ఒక్కరికి రూ.120/-ల చొప్పున లెక్క కడితే, వంద మంది ఉండే చిన్న గ్రామానికి వచ్చే నిధులు లక్ష కంటే తక్కువగా ఉంటున్నాయని భావించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అటువంటి చిన్న గ్రామాలకు కూడా కనీసం రూ.5.00 లక్షలు ఇచ్చేలా ఏర్పాటు చేశారు. మిమ్మల్ని విమర్శించాలని కాదు. మీరు ఒక సీనియర్ న్యాయవాది, గ్రామీణ ప్రాంతం నుండి వచ్చారు, కావున మీకు కూడా గ్రామాల్లోని సమస్యలు తెలుసు.

4.40 | అధ్యక్షా, ప్రతి గ్రామ పంచాయతీకి నబ్బిడీ ద్వారా సా. బ్రాక్టర్లను అందిస్తే, ఆ బ్రాక్టర్ ద్వారా పొందిన ఆదాయాన్నే వారు ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తున్నారు. రెండవ విషయం ఏమిటంటే, “హరితహారం” కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టి ఎంతో ఆదాయాన్ని పెంచడం జరిగింది. కామారెడ్డి జిల్లా

నుండి నేను ఒక నివేదికను తెప్పించుకున్నాను. నేను ఈ అంశం గురించి ఇంతకు ముందు సభలో వివరించాను. కామారెడ్డి జిల్లాలోని ఒక గ్రామంలో బ్రాక్టర్ ను కిరాయికి ఇవ్వడం ద్వారా ఒక సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.6 లక్షల ఆదాయాన్ని సంపాదించడం జరుగుతోంది. కాని, వారు కిరాయికి ఇవ్వడం లేదు. NREGA (National Rural Employment Guarantee Act) ద్వారా ఒక్కో వ్యక్తికి రూ.600 వస్తాయి. ఈ విధంగా బ్రాక్టర్ల ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకొని, NREGA ఫండ్స్ ద్వారా చెట్లను అభివృద్ధి పరుస్తున్నారు. ఈ విధంగా గ్రామ పంచాయతీ నుండే కిరాయికి తీసుకొని కిస్తేలు కట్టినప్పటికీ ఇంకా డబ్బులు మిగులుతున్నాయి. డ్రైవర్ జీతాలను కూడా చెల్లించుకుంటున్నారు. ఆదాయం కూడా పెరుగుతున్నది. గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారూ, వీటికి సంబంధించిన మీకు అన్ని వివరాలు పంపిస్తాను. మీరు ఒకసారి స్టడీ చేసిన తరువాత మెచ్చుకుంటారనే నమ్మకం నాకుంది.

గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారి గ్రామానికి వెళ్లి నన్ను చూశాను. గ్రామాలు చాలా బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. వైకుంఠ దామం, నర్సరీ, ప్రకృతి వనాలు, వంటి వాటితో గ్రామాలు పరిశుభ్రంగా తయారై పచ్చదనంతో కళకళలాడుతున్నాయి. హైదరాబాద్, జగిత్యాల, కరీంనగర్ ప్రాంతాల్లో నివసించే వారు ఇప్పుడు గ్రామాలకు వెళ్లి ఇండ్లు కట్టుకొని ఆనందంగా జీవిస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు తీసుకున్న నిర్ణయంతో, ఆ గ్రామ సర్పంచులు, ఉప సర్పంచులు, వార్డు మెంబర్లు మరియు ఎం.పి.టి.సిలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

THE TELANGANA PANCHAYAT RAJ (AMENDMENT) BILL, 2021 (L. A. BILL No.8 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- The question is:

“That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES- 2 to 5, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:-There are no amendments to Clauses-2 to 5 and Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Motion moved. The question is:

“That the Clauses-2 to 5, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Clauses-2 to 5, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO, (MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ, RURAL DEVELOPMENT AND RURAL WATER SUPPLY):- Chairman Sir, I beg to move:

“That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:-Now, the House is adjourned to meet again at 10-00 a.m. on Tuesday, the 5th October, 2021.

(Then, the House adjourned at 4.45 p.m. to meet again at 10-00 a.m. on Tuesday, the 5th October, 2021)

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”**